100 PROGRAMÓW NA DVD

6 PEŁNYCH WERSJI KOMERCYJNYCH PROGRAMÓW

TYLKO 9,90 ZŁOTYCH (w tym 8% VAT) Z PŁYTĄ DVD

Komputer Świat

Twój Niezbędnik

| NR 3|2014 (74) | CZERWIEC – LIPIEC 2014 | WWW.KOMPUTERSWIAT.PL |

FOTO & WIDEO

Najlepsze narzędzia i sprawdzone porady dla miłośników fotografii i wideofilmowania

gBURNER

Lekki i funkcjonalny program do nagrywania CD, DVD i BD

PEŁNA WERSJA PO POLSKU

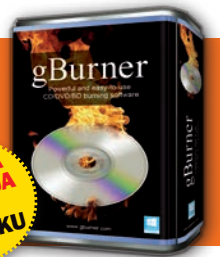

VIDEOGET

Pobiera na komputer filmy z YouTube i ponad 750 innych serwisów wideo

PEŁNA WERSJA

FIREFOX PASSWORD RECOVERY

Odzyskuje wszystkie rodzaje haseł zapisanych w Firefoksie i Thunderbirdzie

PEŁNA WERSJA

HETMAN UNERASER

Potężne narzędzie do odzyskiwania skasowanych i utraconych plików

PEŁNA WERSJA

ASHAMPOO MUSIC STUDIO 4

- Kompleksowe narzędzie do tworzenia, edycji i produkcji muzyki
- Zapisuje do pliku audio muzykę z filmu

PEŁNA WERSJA PO POLSKU

DVD COPY

- Łatwo kopiuje filmy DVD na czystą płytę w stosunku 1:1
- Tworzy wierną kopię płyty DVD na dysku w pliku ISO

PEŁNA WERSJA PO POLSKU

46 WSKAZÓWEK DO PROGRAMÓW | **20 STRON EKSTRA NA PLATFORMIE KŚ+**

ISSN 1895-8605 NR INDEKSU 357 669

Newsweek POLSKA

co poniedziałek w kiosku,
na tablecie, w telefonie

czytaj jak Ci wygodnie

aplikacja „Newsweeka" na telefony w systemie **Android** i **IOS**

0,89 EUR/3,65 PLN

Samsung Apps

Dostępne w App Store

GET IT ON Google play

JAK OBSŁUGIWAĆ MENU PŁYTY

TEMATYCZNE DZIAŁY
kategorie programów ułatwiają poruszanie się w gąszczu aplikacji i odkrywanie nowych programów do interesujących nas zastosowań

INFORMACJE
wersja językowa programu, licencja, rozmiar, obsługiwane systemy i strona domowa

ZAINSTALUJ
z tego miejsca rozpoczynamy instalowanie lub kopiowanie programu z płyty

INDEKS I POMOC
alfabetyczna lista wszystkich programów zapewniająca błyskawiczny dostęp do wybranej aplikacji

WYSZUKIWARKA
ułatwia użytkownikowi znalezienie konkretnego programu na płycie

WYGLĄD PROGRAMU
zobacz wygląd danej aplikacji w czasie jej działania

7 POWODÓW, DLA KTÓRYCH WARTO CZYTAĆ NIEZBĘDNIK

1. Pełne wersje programów w cenie czasopisma
2. Najlepsze aplikacje wybrane przez redakcję
3. Większość za darmo i po polsku
4. Zawsze najnowsze wersje aplikacji
5. Bez wirusów i szkodliwego oprogramowania
6. Przydatne opisy w menu płyty
7. Praktyczne porady w czasopiśmie

UWAGA!
Kod bonusowy Komputer Świata znajduje się na nadruku płyty DVD.

Zawartość płyty została sprawdzona za pomocą programów antywirusowych G Data Internet Security 2014 i Microsoft Security Essentials

OD REDAKCJI

Oczarujmy zdjęciami i filmami

Wakacje to czas, w którym pamięci w cyfrowych aparatach foto i kamerach wideo zapełniają się ujęciami z naszych urlopowych wypraw. Tysiące zdjęć i godziny nagrań wymagają potem wiele pracy. Sortowanie, porządkowanie, wybór najlepszych, poprawianie, edycja, montaż, publikacja, archiwizacja – to nas czeka w nadchodzących tygodniach. Pomysł, co zrobić z filmami czy fotkami, to połowa sukcesu. Druga – to odpowiednie narzędzia i umiejętności. W pierwszej kwestii Niezbędnik stanowi źródło inspiracji, podpowiadając nietuzinkowe rozwiązania. W drugiej zaś to prawdziwa kopalnia wiedzy, dzięki której opanujemy nowe triki foto i wideo, oraz wielki magazyn programów, bez których żaden foto- i wideoamator nie może się obyć. Zatem – do dzieła!

RAFAŁ KAMIŃSKI
Z-CA RED. NACZELNEGO

PEŁNE KOMERCYJNE WERSJE	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
Ashampoo Music Studio 4	PEŁNA WERSJA	006	⊕	7
Firefox Password Recovery	PEŁNA WERSJA	032	⊕	7
gBurner 3.6	PEŁNA WERSJA	037	⊕	8
Hetman Uneraser	PEŁNA WERSJA	042	⊕	8
Joboshare DVD Copy 3.5	PEŁNA WERSJA	053	⊕	9
KŚ+	PEŁNA WERSJA		⊕	6
VideoGet 6	PEŁNA WERSJA	099	⊕	9

WERSJE SPECJALNE	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
Ashampoo Slideshow Studio HD 3	TRIAL		⊕	
CoreEditor 2014	TRIAL	015	⊕	10
Emsisoft Anti-Malware 8	TRIAL	027	⊕	11
Online Armor Firewall 7	TRIAL	072	⊕	
Photo Commander 11	TRIAL		⊕	10

POPRAWIANIE I EDYCJA ZDJĘĆ	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
Adobe Photoshop CC 14.2.1	TRIAL		⊕	12
Ashampoo Photo Optimizer 5	TRIAL	009	⊕	
GIMP 2.8.10	FREEWARE	040	⊕	
AnimateGif 1.1	FREEWARE	003	⊕	20
AutoStitch 2.2 32-bit	FREEWARE	010	⊕	
AutoStitch 2.2 64-bit	FREEWARE	011	⊕	
Corel AfterShot Pro 2 32-bit	TRIAL	016	⊕	
Corel Painter Essentials 4	TRIAL	017	⊕	22
Corel Painter X3 32-bit	TRIAL	018	⊕	
Dokumenty Pro 6	TRIAL	021	⊕	23
easyHDR BASIC 2.13.3	FREEWARE	026	⊕	23
Honeyview 5.05	FREEWARE	043	⊕	20
Hugin 2013 32-bit	FREEWARE	044	⊕	
Hugin 2013 64-bit	FREEWARE	045	⊕	
Image Composite Editor 1.4.4 32-bit	FREEWARE	046	⊕	17
Image Composite Editor 1.4.4 64-bit	FREEWARE	047	⊕	17
IMAGIA Lite 1.3.4	TRIAL	049	⊕	
JPEGCrops 0.7.5	FREEWARE	054	⊕	21
Light Image Resizer 4.6	FREEWARE	057	⊕	22
LightZone 4	FREEWARE	059	⊕	16
Luminance HDR 2.4 32-bit	FREEWARE	062	⊕	
Luminance HDR 2.4 64-bit	FREEWARE	063	⊕	
Machinery HDR Effects 2.9	TRIAL	064	⊕	
MyPaint 1.0 32-bit	FREEWARE	068	⊕	
MyPaint 1.0 64-bit	FREEWARE	069	⊕	
MyPaint Background Pack	FREEWARE	070	⊕	
Paint.NET 3.5.10	FREEWARE	075	⊕	
Paint.NET 3.5.10 PL	FREEWARE	076	⊕	14
Paint.NET 4 beta	FREEWARE	077	⊕	14
Perfect Effects 8 Free	FREEWARE	078	⊕	18
Photoscape 3.6.5	FREEWARE	079	⊕	17
PhoXo 8.1	FREEWARE	081	⊕	
Picasa 3.9	FREEWARE	082	⊕	21
PicPick 3.3.3	FREEWARE	083	⊕	
PosteRazor 1.5.2	FREEWARE	085	⊕	
RawTherapee 4.1.1 32-bit	FREEWARE	088	⊕	19
RawTherapee 4.1.1 64-bit	FREEWARE	089	⊕	19
RIOT Radical Image Optimization Tool 0.5.2	FREEWARE	090	⊕	
The Rasterbator 1.2	FREEWARE	096	⊕	

ZARZĄDZANIE KOLEKCJĄ ZDJĘĆ	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
Ant Renamer 2.10	FREEWARE	004	⊕	29
Anti-Twin 1.8d	FREEWARE	005	⊕	26
Ashampoo Photo Commander 11	TRIAL	007	⊕	
Ashampoo Photo Mailer 1.0.6	TRIAL	008	⊕	26
Dropbox	FREEWARE	022	⊕	
Exifer 2.1.5	FREEWARE		⊕	27
FastPictureViewer Professional 1.9 32-bit	TRIAL	029	⊕	
FastPictureViewer Professional 1.9 64-bit	TRIAL	030	⊕	
FastStone Image Viewer 5.1	FREEWARE	031	⊕	
Flickr	FREEWARE		⊕	28
Honeyview 5	FREEWARE	043	⊕	
Image Signature 1.5.1	FREEWARE	048	⊕	
IrfanView 4.37	FREEWARE	050	⊕	
IrfanView 4.37 PL	FREEWARE	051	⊕	
IrfanView 4.37 PlugIns	FREEWARE	052	⊕	
Mark It Now! Lite 1.1	FREEWARE	065	⊕	27
Opanda iExif 2.3	FREEWARE	073	⊕	
Phototheca 1.4	FREEWARE	080	⊕	25
Vallen JPegger 5.65	FREEWARE	098	⊕	24
XnConvert 1.63 32-bit	FREEWARE	103	⊕	29
XnConvert 1.63 64-bit	FREEWARE	104	⊕	29
XnView 2.22 Complete	FREEWARE	105	⊕	

TWORZENIE I EDYCJA FILMÓW	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
Action! 1.19.2	TRIAL	001	⊕	
AviDemux 2.6.8 32-bit	FREEWARE	012	⊕	
AviDemux 2.6.8 64-bit	FREEWARE	013	⊕	
Bandicam 2	TRIAL	014	⊕	
DVD slideshow GUI 0.9.5.4	FREEWARE	024	⊕	37
ezvid 0.9.3.5	FREEWARE	028	⊕	35
Fraps 3.5.99	TRIAL	034	⊕	
Free Studio 2014 6.3	FREEWARE	035	⊕	36
Lightworks 11.5.1	FREEWARE	058	⊕	
LMMS 1.0.1 32-bit	FREEWARE	060	⊕	
LMMS 1.0.1 64-bit	FREEWARE	061	⊕	
Open Broadcaster Software 0.624	FREEWARE	074	⊕	34
Plex Media Center 0.9.9.7	FREEWARE	084	⊕	
PS3 Media Server 1.90.1 32-bit	FREEWARE	086	⊕	
PS3 Media Server 1.90.1 64-bit	FREEWARE	087	⊕	36
Sony Movie Studio 13 32-bit	TRIAL	091	⊕	
Sony Movie Studio 13 64-bit	TRIAL	092	⊕	
Sony Movie Studio Platinum 13 32-bit	TRIAL	093	⊕	30
Sony Movie Studio Platinum 13 64-bit	TRIAL	094	⊕	30
Universal Media Server 3.6.2	FREEWARE	097	⊕	36
Windows Movie Maker	FREEWARE	102	⊕	32

KONWERSJA, ODTWARZANIE I PUBLIKOWANIE WIDEO	LICENCJA	DVD-KOD	KŚ+	STRONA
ALLPlayer 5.9	FREEWARE	002	⊕	
DeVeDe 3 dla Windows 7 i 8	FREEWARE	019	⊕	
DeVeDe 3 dla Windows XP i Vista	FREEWARE	020	⊕	
DVD Flick 1.3	FREEWARE	023	⊕	40
DVDStyler 2.7.2	FREEWARE	025	⊕	
FormatFactory 3.3.4	FREEWARE	033	⊕	38
Freemake Video Converter 4.1.1.4	FREEWARE	036	⊕	
GifApp 1.3 32-bit	FREEWARE	038	⊕	41
GifApp 1.3 64-bit	FREEWARE	039	⊕	41
HandBrake 0.9.9.1	FREEWARE	041	⊕	
K-Lite Codec Pack 10.4 Full	FREEWARE	055	⊕	41
KMPlayer 3.9	FREEWARE	056	⊕	
Media Player Classic Home Cinema 1.7.5 32-bit	FREEWARE	066	⊕	
Media Player Classic Home Cinema 1.7.5 64-bit	FREEWARE	067	⊕	
NapiProjekt 2.2	FREEWARE	071	⊕	
Subtitle Edit 3.3.6	FREEWARE	095	⊕	40
VLC media player 2.1.3 32-bit	FREEWARE	100	⊕	
VLC media player 2.1.4 32-bit	FREEWARE	101	⊕	
YouTube to MP3 BOOM	FREEWARE	106	⊕	

DODATKOWO W KŚ+

ACDSee Free 1.1	FREEWARE		⊕
ACDSee Photo Editor 6	TRIAL		⊕
ACDSEE Pro 7.1	TRIAL		⊕
Adobe After Effects CS6	TRIAL		⊕
Adobe Photoshop CS6	TRIAL		⊕
Adobe Photoshop Elements 12.1	TRIAL		⊕
Adobe Photoshop Lightroom 5.4	TRIAL		⊕
Adobe Premiere Elements 12	TRIAL		⊕
Adobe Premiere Pro CS6	TRIAL		⊕
Alcohol 120% 2	TRIAL		⊕
Ashampoo Snap 6	TRIAL		⊕
Audacity 2.0.5	FREEWARE		⊕
Avid Studio 1.1	TRIAL		⊕
AVS Video Editor 9.6	TRIAL		⊕
CloneCD 5.3	TRIAL		⊕
Corel VideoStudio Pro	TRIAL		⊕
Exifer 2.1.5	FREEWARE		⊕
FastStone Capture 7.7	TRIAL		⊕
Gadwin PrintScreen 5.1	FREEWARE		⊕
Jahshaka 2	FREEWARE		⊕
Magix Video Easy 5 HD	TRIAL		⊕
Magix Video Pro Premium 2014	TRIAL		⊕
Nero 2014	TRIAL		⊕
Nero MediaHome 15	FREEWARE		⊕
Photo Frame Studio 2.95	TRIAL		⊕
Photo! Editor 1.1	FREEWARE		⊕
PhotoFiltre 7.1.2	FREEWARE		⊕
Pinnacle Studio 17.5	TRIAL		⊕
Sony Vegas Pro 13	TRIAL		⊕
Ulead VideoStudio 11 Plus	TRIAL		⊕

PROGRAMY W KŚ+

Wszystkie programy z płyty i wiele dodatkowych dostępnych jest w aplikacji KŚ+ (patrz strona 6). Potrzebny program szybko znajdziemy za pomocą wbudowanej wyszukiwarki

CO TO JEST DVD-KOD?

Aby na płycie Niezbędnika szybko odnaleźć wybrany program, podaną za słowem DVD-KOD liczbę należy wpisać w wyszukiwarkę w menu krążka i zatwierdzić, wciskając klawisz enter

TAK OZNACZAMY WERSJE PROGRAMÓW

PEŁNA WERSJA
Program komercyjny, przygotowany specjalnie dla Czytelników. Mogą go używać tylko posiadacze Twojego Niezbędnika

FREEWARE
Program darmowy, bez ograniczeń funkcji, którego można legalnie używać bez opłat

SHAREWARE
Program rozpowszechniany z pewnymi ograniczeniami lub wymagający niewielkiej opłaty, aby uzyskać jego pełną funkcjonalność

TRIAL/DEMO
Funkcjonalne wersje programów z określonym czasem testowania, zwykle 30 dni. Po tym okresie należy program kupić lub odinstalować

ODPOWIADAMY NA LISTY CZYTELNIKÓW NIEZBĘDNIKA

Masz problem z programami z płyty? Chciałbyś zgłosić ciekawą propozycję programu do opublikowania w Twoim Niezbędniku? A może chciałbyś podzielić się swoją opinią na temat Niezbędnika? Prosimy o nadsyłanie listów na adres redakcja@komputerswiat.pl Najciekawsze głosy opublikujemy na łamach czasopisma

Licencja na ile komputerów?

Czy mając kilka komputerów w domu, mogę zainstalować na każdym z nich wasze programy, nie łamiąc licencji?

Jakub Puchacz

OD REDAKCJI: Darmowe programy i wersje próbne płatnych aplikacji można instalować na dowolnej liczbie komputerów. W przypadku pełnych wersji komercyjnych programów dołączanych do Niezbędnika sytuacja wygląda inaczej – jeden egzemplarz czasopisma należy traktować jak licencję na jedno stanowisko.

Płyta Ratunkowa 2014

Płyta DVD z Niezbędnika 2/2014 zawiera Płytę Ratunkową 2014. Korzystając z niej na komputerze stacjonarnym z Windows XP, nie miałem żadnych problemów. Gdy to samo chciałem zrobić na laptopie HP Compaq 6710b, pojawił się komunikat o błędzie dysku. Nie tylko myślę, lecz jestem przekonany, że problem ten zostanie rozwiązany.

Piotr Skrzypulec

OD REDAKCJI: Problem może rozwiązać zmiana ustawień kontrolera SATA w BIOS-ie – zamiast opcji AHCI prosimy spróbować ustawić ATA.

Więcej programów do rysowania

To znowu ja. Miałbym prośbę o dodawanie częściej darmowych programów do przesyłania plików (P2P) i rysowania.

Artur Żak

OD REDAKCJI: Prośbę o programy do rysowania spełniamy w tym wydaniu – na dołączonej płycie DVD wśród licznych programów dla foto- i wideoamatorów znalazł się zestaw najlepszych programów tego typu. Do tematu przesyłania plików wrócimy w jednym z następnych wydań Niezbędnika.

REKLAMA

W ROZDZIALE

6 KŚ+
7 Ashampoo Music Studio 4
7 Firefox Password Recovery
8 gBurner 3.6
8 HetmanUneraser
9 Joboshare DVD Copy
9 VideoGet 6

PEŁNE WERSJE

KŚ+ w przeglądarce

ATRAKCYJNA E-PRENUMERATA NIEZBĘDNIKA W KŚ+

www.ksplus.pl

+ Posiadacze papierowego Niezbędnika mogą korzystać z jego e-wydania za darmo – wystarczy zarejestrować kod nadrukowany na etykiecie płyty. W tym celu klikamy na ● i wpisujemy kod z płyty
+ Po zarejestrowaniu kodu z płyty mamy również dostęp do Strefy Bonus i Wirtualnej Płyty przypisanej do numeru
+ W dniu ukazania się numeru na rynku e-wydania Niezbędników, ich Strefy Bonus oraz Wirtualne Płyty są automatycznie aktywowane na kontach użytkowników, którzy wykupili e-prenumeratę w KŚ+

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Producent: **Komputer Świat**
Internet: **www.ksplus.pl**

System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **TAK**
Rozmiar: **13 MB**
Cena: **darmowy**

Twój Niezbędnik jest czasopismem, które łączy tradycję z nowoczesnością. Można go kupić zarówno jako papierowe wydanie z dołączoną płytą DVD pełną programów, ale również jako e-wydanie w KŚ+ z Wirtualną Płytą, do której mamy dostęp z dowolnego komputera połączonego z internetem.

TANIA E-PRENUMERATA

Zamiast papierowego wydania Niezbędnika możemy kupować e-wydania kolejnych numerów, które są o złotówkę tańsze niż papierowe. Jeszcze bardziej opłaca się zakup rocznej e-prenumeraty Niezbędnika, która kosztuje 48 złotych. W tym wypadku średnia cena jednego e-wydania to tylko 8 złotych. **pg**

1. ZALOGUJ SIĘ W KŚ+

Jeżeli mamy już swoje konto w KŚ+ (założone w aplikacji dla Windows lub na stronie **ksplus.pl**), logujemy się ● na nie, wpisując podany podczas rejestracji e-mail i hasło.
Jeśli nie mamy jeszcze utworzonego konta użytkownika w KŚ+, wchodzimy na stronę internetową **ksplus.pl**, klikamy na przycisk ●, po czym rejestrujemy się w serwisie i logujemy się.

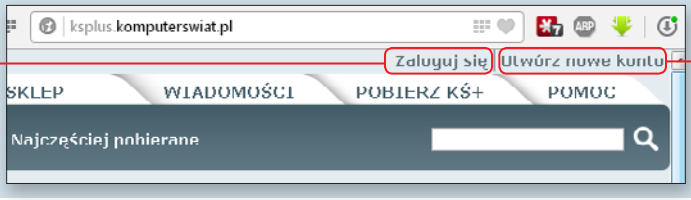

2. WEJDŹ DO BIBLIOTEKI

Wszystkie numery Niezbędnika i Komputer Świata wydane po 2011 roku, archiwalne i bieżące wydania książek oraz e-wydania specjalne i Premium mają swoje miejsce w Bibliotece KŚ+. Aby wejść do Biblioteki, na głównej stronie KŚ+ klikamy na przycisk BIBLIOTEKA. W kategorii ● znajdziemy wszystkie Niezbędniki udostępnione w KŚ+.

3. OTWÓRZ OPIS NIEZBĘDNIKA

Kiedy zatrzymamy kursor myszy na okładce Niezbędnika w Bibliotece KŚ+, wyświetli się menu z poleceniami, za pomocą których możemy wyświetlić programy zawarte na Wirtualnej Płycie ● wydania czy listę bonusów ze Strefy Bonus ●.
Aby wyświetlić stronę z opisem wydania, wybieramy polecenie ●.

4. DODATKOWE PORADNIKI W E-WYDANIU

W e-wydaniach Niezbędnika, począwszy od numeru 5/2013, zamieszczane są dodatkowe strony z poradnikami do popularnych programów. Każdy, kto kupi e-wydanie Niezbędnika w KŚ+ lub zarejestruje kod bonusowy nadrukowany na etykiecie płyty dołączonej do wydania papierowego, może otworzyć elektroniczną wersję Niezbędnika i przeczytać tam dodatkowe artykuły.
Aby zarejestrować papierowe wydanie w KŚ+, logujemy się na stronie ksplus.pl lub w aplikacji KŚ+ i klikamy na przycisk Zarejestruj kod w głównym menu. W otwartym oknie wpisujemy kod bonusowy nadrukowany na płycie i klikamy na Zarejestruj kod. Następnie wyświetlamy menu e-wydania (patrz ramka po lewej) i wybieramy polecenie » CZYTAJ E-WYDANIE, aby otworzyć e-wydanie. W e-wydaniu Niezbędnika 3/2014 dodatkowe strony z poradnikami są zamieszczone po stronach z opisami programów: **Adobe Photoshop CC**, **Paint.NET**, **Sony Movie Studio**, **Windows Movie Maker** i **FormatFactory.**

PROGRAM DO ZARZĄDZANIA PLIKAMI MUZYCZNYMI

Ashampoo Music Studio 4

+ Zgrywanie plików audio z płyt
+ Tworzenie własnych kolekcji muzycznych
+ Zarządzanie zbiorami nagrań w komputerze

Licencja: **PEŁNA WERSJA** | **DVD-KOD: 006** | Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8** | Rozmiar: **100 MB**
Producent: **Ashampoo** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy dla Czytelników Niezbędnika**
Internet: **www.ashampoo.com**

Domowy komputer służy nie tylko do pracy, ale także do zabawy i rozrywki. Nic więc dziwnego, że wielu użytkowników używa go do odtwarzania muzyki i zarządzania plikami audio. Pełna wersja programu Ashampoo Music Studio 4 pomoże nam w wygodnym dokonywaniu wielu operacji związanych z cyfrowymi muzycznymi nagraniami gromadzonymi na dysku naszego komputera.

REJESTRACJA

Aby program Ashampoo Music Studio 4 działał w pełnej wersji pozbawionej ograniczeń, należy go zarejestrować.

1 Po zainstalowaniu programu z płyty dołączonej do Niezbędnika (**DVD-KOD: 006**) lub z KŚ+ uruchamiamy go za pomocą skrótu.

2 Pojawi się okno, w którym wpisujemy nasz adres e-mail. Dalej postępujemy zgodnie ze wskazówkami, które pojawią się w kolejnych krokach i pozwolą na uzyskanie kodu rejestracji.

KOPIOWANIE NAGRAŃ Z PŁYT CD

1 W napędzie komputera umieszczamy płytę audio, z której nagrania zamierzamy skopiować. W głównym oknie programu wybieramy przycisk.

2 W kolejnym oknie pojawi się okno potwierdzające rozpoznanie płyty przez program. Klikamy na ikonę.

3 Zobaczymy listę nagrań na płycie. Zaznaczamy te, które mają zostać zgrane. Klikamy na.

4 Wybieramy format zapisu plików, na przykład, oraz ich jakość. Wybór potwierdzamy przyciskiem.

5 Wskazujemy docelowy folder dla plików Wybierz katalog. Klikamy na. Rozpocznie się kopiowanie nagrań do wyznaczonego wcześniej katalogu. **am**

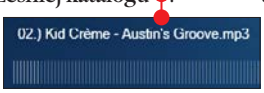

ODZYSKIWANIE HASEŁ Z FIREFOKSA

Firefox Password Recovery

+ Odzyskiwanie haseł do stron i serwisów zapisanych w Firefoksie
+ Odzyskiwanie haseł z pliku w wypadku awarii Firefoksa
+ Odzyskiwanie haseł z programu Thunderbird

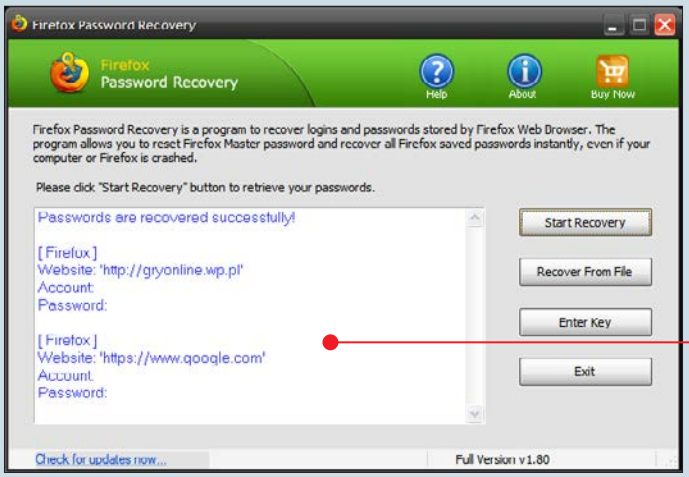

Licencja: **PEŁNA WERSJA** | **DVD-KOD: 032** | Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8** | Rozmiar: **4 MB**
Producent: **Top Password Software** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy dla Czytelników Niezbędnika**
Internet: **www.top-password.com**

Zapewne wielu z nas zdarzyło się zapomnieć login lub hasło do tego czy innego serwisu internetowego, w którym się zarejestrowaliśmy. Jeżeli zachowaliśmy hasła w przeglądarce, możemy je łatwo przywrócić, zamiast przechodzić żmudny proces resetowania naszych danych dostępowych w różnych serwisach. Z pomocą przyjdzie nam program Firefox Password Recovery, którego pełną wersję znajdziemy na płycie Niezbędnika.

ODZYSKIWANIE HASEŁ Z PRZEGLĄDARKI

1 Po zainstalowaniu aplikacji z płyty (**DVD-KOD: 032**) lub za pomocą KŚ+ uruchamiamy ją, korzystając ze skrótu na pulpicie.

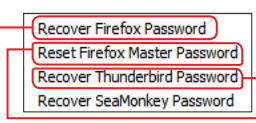

2 W głównym oknie programu klikamy na przycisk Start Recovery. Następnie wybieramy pierwszą opcję na liście.

3 Zobaczymy listę serwisów, w których jesteśmy zarejestrowani, a także loginy i hasła przechowywane w Firefoksie.

4 Podobnie postępujemy w wypadku odzyskiwania haseł do programu pocztowego Thunderbird lub pakietu SeaMonkey, z tym że wybieramy opcję.

RESETOWANIE GŁÓWNEGO HASŁA FIREFOKSA

1 Jeżeli w Firefoksie ustaliliśmy jedno główne hasło chroniące dostęp do wszystkich pozostałych, to jego utrata zablokuje nam drogę do wielu serwisów. Jedyne, co możemy wówczas zrobić, to zresetować to hasło, ale wówczas będziemy musieli na nowo zalogować się do wszystkich serwisów, z których korzystamy.

2 W Firefoksie wpisujemy adres chrome://pippki/content/resetpassword.xul. Klikamy na przycisk Zresetuj. Pojawi się komunikat. Klikamy na i ustalamy w Firefoksie nowe hasło główne. **am**

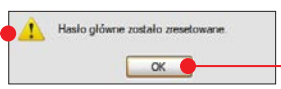

PROGRAM DO WYPALANIA PŁYT CD/DVD

gBurner 3.6

+ Szybkość działania, prostota obsługi
+ Możliwość tworzenia i konwertowania obrazów płyt
+ Zgrywanie plików audio z płyt

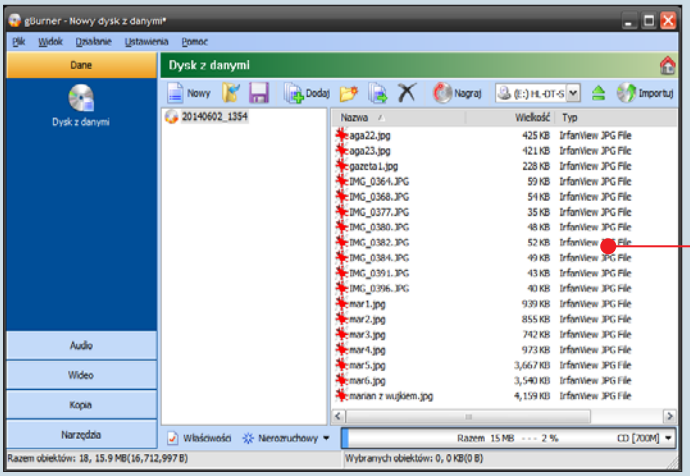

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **037** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** System: **Win XP, Vista, 7, 8** Rozmiar: **5 MB**
Producent: **gBurner** Ograniczenia: **brak** Cena: **darmowy dla Czytelników Niezbędnika**
Internet: **www.gburner.com**

Na rynku dostępnych jest wiele aplikacji służących do nagrywania danych na nośniki CD i DVD. Kiedy jednak zechcemy skorzystać z dodatkowych funkcji związanych z zapisem rozmaitych plików (na przykład obsługą obrazów płyt lub zgrywaniem audio), musimy ich szukać pojedynczo w konkretnych programach. Z pełną wersją aplikacji gBurner oferowaną na płycie w tym numerze Niezbędnika jest inaczej. Dostajemy do rąk rozbudowane narzędzie, które umożliwia nie tylko sprawne nagranie danych, muzyki czy filmów na praktycznie każdy typ nośnika, ale oferuje też szerokie możliwości pracy z obrazami płyt oraz tworzenie nośników rozruchowych.

ZAPISYWANIE DANYCH NA PŁYTACH

1 Instalujemy program gBurner z płyty Niezbędnika (DVD-KOD: **037**) lub z KŚ+. Uruchamiamy aplikację za pomocą skrótu na pulpicie ●.

2 W głównym oknie klikamy na przycisk Dane. Poniżej pojawi się ikona ●.

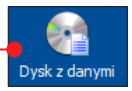

3 W prawej części okna u góry wybieramy Dodaj. Następnie zaznaczamy pliki do wypalenia, na przykład ●. Klikamy na Dodaj.

4 W głównym oknie pojawi się lista wybranych przez nas plików ●. Wkładamy do napędu w komputerze płytę przeznaczoną do wypalenia. Wybieramy przycisk Nagraj.

5 W nowym oknie klikamy na przycisk Nagraj. Rozpocznie się proces wypalania na płycie wybranych przez nas plików ●.

6 Po zakończeniu nagrywania z napędu w komputerze zostanie wysunięta zapisana płyta. W oknie programu klikamy na przycisk Zakończ. **am**

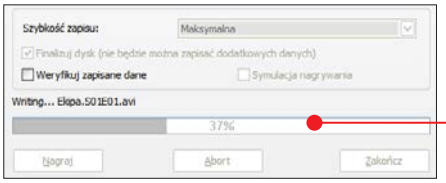

ODZYSKIWANIE SKASOWANYCH PLIKÓW

Hetman Uneraser

+ Odzyskuje wszystkie rodzaje plików
+ Przywraca pliki ze sformatowanych i uszkodzonych dysków
+ Odzyskuje pliki usunięte z Kosza systemu Windows

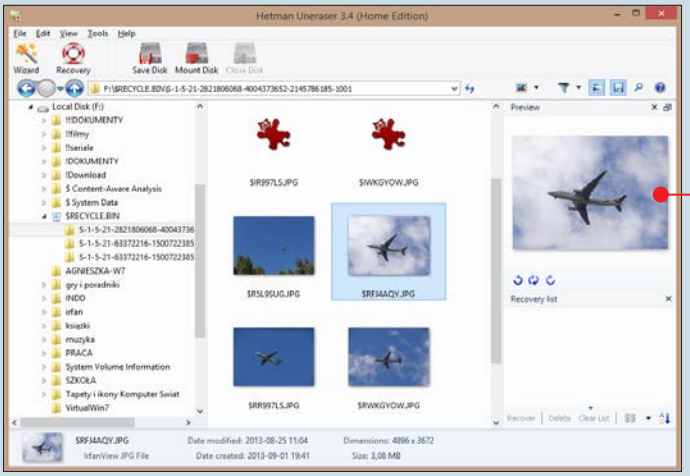

Licencja: **PEŁNA WERSJA** DVD-KOD: **042** Rejestracja: **TAK**
Język: **angielski** System: **Win XP, Vista, 7, 8** Rozmiar: **14,3 MB**
Producent: **Hetman Software** Ograniczenia: **brak** Cena: **darmowy dla Czytelników Niezbędnika**
Internet: **www.hetmanrecovery.com**

Hetman Uneraser umożliwia szybkie odzyskiwanie skasowanych plików różnych rodzajów (zdjęcia, dokumenty, pliki audio i wideo, archiwa, e-maile). Radzi sobie z dyskami sformatowanymi i uszkodzonymi oraz z opróżnionym Koszem. Obsługuje systemy plików NTFS i FAT.

ODZYSKUJEMY PLIKI

1 Program uruchamiamy, klikając dwukrotnie na ● na pulpicie.

2 W oknie Hetmana Unerasera przeglądamy zawartość dysków jak w Eksploratorze Windows. Wystarczy kliknąć na ikonę dysku, by program szybko go przeskanował i wyświetlił podgląd uwzględniający usunięte foldery – są one oznaczone ●. Nazwy usuniętych plików są zmienione – zaczynają się od znaku ●.

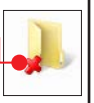

Program wyświetla podgląd usuniętych plików w panelu z prawej strony ●.

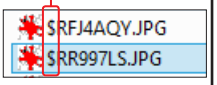

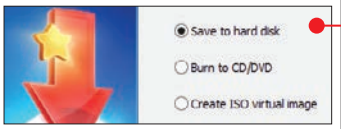

3 Aby przywrócić plik, klikamy na niego dwukrotnie w oknie programu. Uruchamia się kreator ● – w jego oknach decydujemy, czy i gdzie zapisać na dysku odzyskiwany plik. Na koniec zobaczymy komunikat ●, a plik znajdziemy we wskazanej przez nas lokalizacji. **aa**

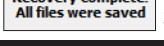

INSTALACJA I REJESTRACJA

1 Hetman Uneraser instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: **042**, lub z KŚ+. **Uwaga!** Programu nie należy zapisywać ani instalować na dysku, z którego dane chcemy odzyskać.

2 Po zainstalowaniu aplikacji rejestrujemy ją, by uzyskać dostęp do pełnej wersji. Klikamy na ●.

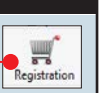

3 W oknie, które się pokazuje, wpisujemy ● i klikamy na OK i jeszcze raz na OK.

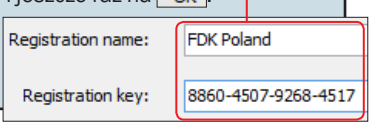

PROGRAM DO KOPIOWANIA PŁYT DVD

Joboshare DVD Copy 3.5

+ Kopiowanie płyt DVD 1:1 z kompresją DVD-9 do DVD-5
+ Możliwość edycji zawartości płyt
+ Kopiowanie płyt DVD do obrazu ISO

Licencja: **PEŁNA WERSJA** | **DVD-KOD: 053** | Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8** | Rozmiar: **11 MB**
Producent: **Joboshare** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy dla Czytelników Niezbędnika**
Internet: **www.joboshare.com**

Wielu kinomanów ma sporą kolekcję ulubionych tytułów zapisanych na płytach DVD. Niestety, tego typu nośniki z czasem ulegają zniszczeniu i niewielkim uszkodzeniom. Warto więc zrobić szybko kopię zapasową ulubionego tytułu na innej płycie DVD. Taką operację w ogromnym stopniu ułatwi nam pełna wersja aplikacji Joboshare DVD Copy 3.5.

REJESTRACJA, POLSKI JĘZYK APLIKACJI

1 Po zainstalowaniu programu z płyty (DVD-KOD: 053) lub z KŚ+ uruchamiamy go za pomocą skrótu na pulpicie.

2 Po pierwszym włączeniu aplikacji pojawi się okno, w którym wpisujemy unikalny kod rejestracji programu i klikamy na OK. Aplikacja zostanie zarejestrowana w pełnej wersji.

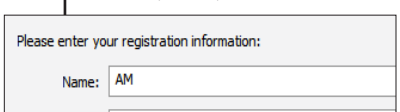

3 Aby zmienić język obsługi na polski, w głównym oknie klikamy na View, Language i na Polish. Język aplikacji zostanie zmieniony na polski.

KOPIOWANIE PŁYTY DVD Z FILMEM

1 Do napędu w komputerze wkładamy płytę DVD z filmem. W głównym oknie programu wybieramy opcję kopiowania, na przykład Pełna płyta.

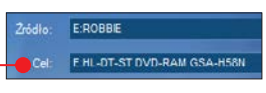

2 Jeżeli płyta ma zostać sklonowana na inny nośnik, to w opcjach wybieramy napęd w komputerze. Klikamy na.

3 Po zakończeniu kopiowania umieszczamy w napędzie niezapisaną płytę DVD. W oknie programu wybieramy folder ze skopiowanym filmem. Ponownie klikamy na. Kopia filmu zostanie zapisana na płycie. **am**

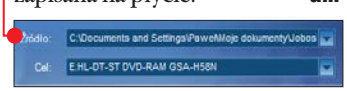

PROGRAM DO POBIERANIA WIDEO Z INTERNETU

VideoGet 6

+ Pozwala łatwo pobierać filmy z takich serwisów, jak YouTube
+ Umożliwia konwersję i dostosowywanie pobranych plików tak, by można je było wygodnie odtwarzać na różnych urządzeniach

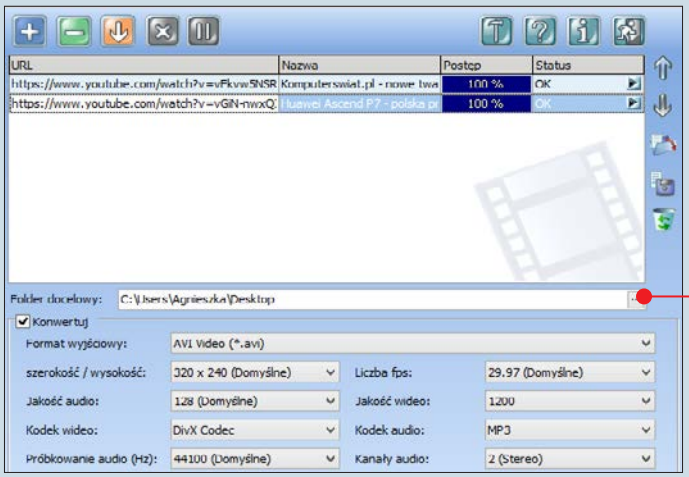

Licencja: **PEŁNA WERSJA** | **DVD-KOD: 099** | Rejestracja: **TAK**
Język: **polski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8** | Rozmiar: **7,5 MB**
Producent: **Nuclear Coffee** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy dla Czytelników Niezbędnika**
Internet: **nuclear-coffee.com**

Korzystając z VideoGet, można łatwo pobierać filmy z YouTube i 750 innych serwisów (między innymi MySpace i Google Video). VideoGet konwertuje pobrane filmy na wygodne dla nas formaty (3GP, AVI, MPEG-1, MPEG-2, WMV, FLV, MP4, MP3).

FILM Z YOUTUBE

1 Uruchamiamy VideoGet, dwukrotnie klikając na.

2 Otwieramy w przeglądarce stronę YouTube, uruchamiamy odtwarzanie wybranego filmu i kopiujemy jego adres. W oknie VideoGet klikamy na i na OK. Skopiowany adres pojawia się w oknie VideoGet. Klikając na, wskazujemy folder docelowy. Możemy też wybrać format, w jakim ma zostać zapisany film. Klikamy na.

3 Gdy film zostanie pobrany, wyświetli się komunikat i w oknie VideoGet zobaczymy.

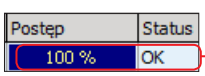

4 Jeśli korzystamy z Firefoksa lub Internet Explorera i podczas instalacji VideoGet zgodzimy się na zainstalowanie dodatków, po otworzeniu strony z filmem klikamy na ikonę dodatku. Adres filmu od razu trafia do okna VideoGet. **aa**

INSTALACJA I REJESTRACJA

1 VideoGet instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: 099, lub z KŚ+. Z programem instalują się dodatki do przeglądarek IE i Firefox. Jeśli ich nie używamy, usuńmy zaznaczenia.

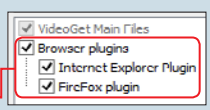

2 Program instaluje się w wersji próbnej pozwalającej na 20 pobrań. Aby uzyskać dostęp do wersji pełnej, musimy go zarejestrować. W tym celu w oknie VideoGet klikamy na, a potem w nowym oknie na Enter license number. Wpisujemy kod rejestracyjny i dwa razy klikamy na OK.

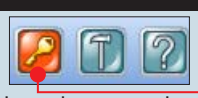

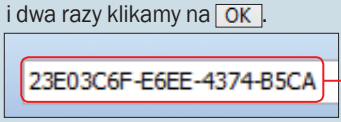

EDYTOR DLA PROGRAMISTÓW

CoreEditor 2014

+ Wbudowany klient FTP
+ Możliwość pracy na wielu plikach
+ Inteligentne wyszukiwanie i kolorowanie składni

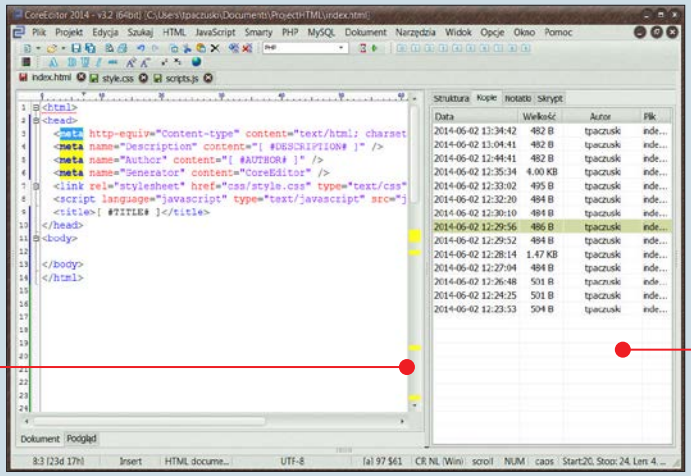

Licencja: **TRIAL**
Język: **polski**
Producent: **BinSoft**
Internet: **www.coreeditor.pl**

DVD-KOD: 015
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **działa przez 30 dni oraz 100 uruchomień**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **33 MB**
Cena: **79 zł**

CoreEditor to uniwersalny edytor dla programistów i webmasterów. Świetnie spisuje się zarówno przy tworzeniu stron WWW, jak i przy programowaniu w Pascalu, Asemblerze, Delphi, C czy Javie. Aplikacja zawiera wiele szablonów i mechanizmów ułatwień – poznajmy najciekawsze.

ŁATWE WYSZUKIWANIE I SZYBKA EDYCJA

1 W CoreEditorze dostępna jest bardzo przydatna funkcja wyszukiwania. Po dwukrotnym kliknięciu na wybrany element w edytorze podświetla się na żółto każde jego wystąpienie, które dodatkowo oznaczone jest na pasku przewijania.

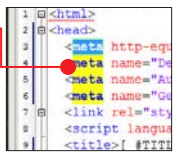

2 Zaznaczony w ten sposób element możemy zmienić wprost z edytora we wszystkich miejscach. W tym celu wystarczy kliknąć na niego prawym przyciskiem myszy i wybrać pozycję Włącz MultiReplace. Teraz edycja elementu spowoduje jego zmianę we wszystkich wystąpieniach.

KOPIE PLIKÓW

1 W programie każde zapisanie pliku powoduje stworzenie jego kopii. Dzięki temu zawsze możemy sprawdzić, co zostało zmienione w danym pliku, i go przywrócić. Aby wyświetlić okno kopii, klikamy na menu Widok, a następnie wybieramy pozycję Panel narzędziowy dokumentu i Kopie.

2 W oknie zostaną wyświetlone wszystkie utworzone kopie oznaczone datą i godziną. Aby porównać wybraną kopię z aktualnym dokumentem, klikamy na nią prawym przyciskiem myszy i wybieramy pozycję. W wyświetlonym oknie możemy przejrzeć wszystkie wprowadzone zmiany. Aby przywrócić wybraną kopię, klikamy na pozycję. **tpa**

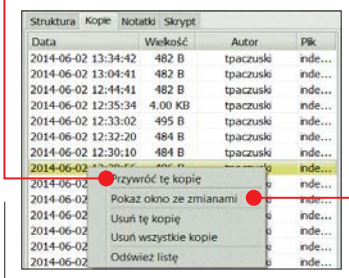

KOMPLETNY ZESTAW NARZĘDZI DO ZDJĘĆ

Photo Commander 11

+ Nadaje zdjęciom lepszy wygląd
+ Przegląda, organizuje, edytuje i konwertuje zdjęcia
+ Usuwa szumy, czerwone oczy i niechciane elementy zdjęć

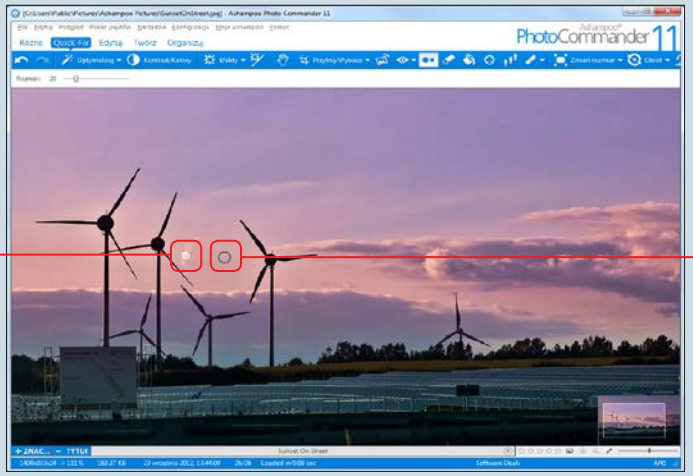

Licencja: **TRIAL**
Język: **polski**
Producent: **Ashampoo**
Internet: **ashampoo.com**

TYLKO W KŚ+
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **40 dni pełnego okresu testowego**

Rejestracja: **TAK**
Rozmiar: **52 MB**
Cena: **155 zł**

Photo Commander to zestaw graficznych narzędzi podany w przystępnej dla początkujących fotografów formie – za jego pomocą łatwo nadamy naszym zdjęciom trochę blasku i lepszy wygląd. Oprócz sporych możliwości edycji i ulepszania zdjęć w wygodnym widoku porównania program zapewnia szereg innych możliwości, takich jak zarządzanie, organizowanie i konwertowanie zdjęć. Program instalujemy przez KŚ+.

USUWAMY NIECHCIANE ELEMENTY ZE ZDJĘCIA

1 Jedną z ciekawszych możliwości programu jest usuwanie drobnych elementów zdjęcia, takich jak linie energetyczne czy płotki psujące dziewiczy krajobraz. Potrzebną do tego rodzaju operacji opcję klonowania znajdziemy w menu Quick-Fix, – aby usunąć wybrany element zdjęcia, sklonujemy piksele obrazu z jednego miejsca na drugie.

2 Wciskamy klawisz shift, zbliżamy kursor myszy do miejsca, którego pikselami chcemy przykryć niechciany obiekt, i naciskamy lewy klawisz myszy – w ten sposób wybieramy punkt źródłowy klonowania.

3 Zwalniamy klawisz shift i przytrzymując lewy przycisk myszy, nanosimy sklonowany obraz z punktu źródłowego na niechciany element zdjęcia. **mm**

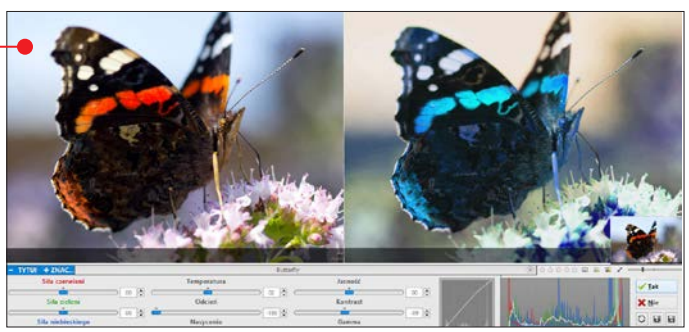

PROGRAM DO OCHRONY KOMPUTERA

Online Armor Firewall 7

+ Chroni komputer przed zagrożeniami z internetu
+ Automatycznie blokuje uruchamianie niebezpiecznych programów
+ W czasie rzeczywistym analizuje pracujące w systemie aplikacje i informuje użytkownika o podejrzanych lub nieznanych działaniach
+ Moduł Anti-Keylogger blokuje programy przechwytujące naciskane klawisze
+ Monitor połączeń analizuje ruch sieciowy

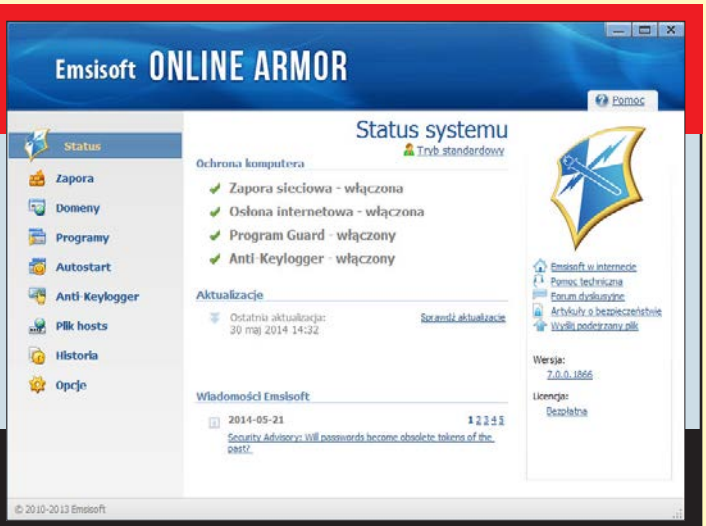

Licencja: **TRIAL**
Język: **polski**
Producent: **Emsisoft**
Internet: **www.emsisoft.eu**

DVD-KOD: 072
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **wersja 30-dniowa**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **10 MB**
Cena: **około 65 zł**

Online Armor Free to darmowa edycja popularnej i cenionej aplikacji, chroniącej komputer przed złośliwym oprogramowaniem. W jednym z wakacyjnych numerów Komputer Świata znajdziemy specjalną pełną wersję programu przygotowaną dla Czytelników. Zobaczmy już teraz, co oferuje aplikacja i jak z niej korzystać.

PRZED CZYM CHRONI NAS APLIKACJA

Online Armor jest firewallem, który zapewnia ochronę nie tylko przed bezpośrednimi atakami z sieci, ale także zagrożeniami związanymi ze szkodliwym oprogramowaniem typu spyware czy adware. Aplikacja chroni nas przed niebezpiecznymi stronami internetowymi, instalowanymi i uruchamianymi aplikacjami na naszym komputerze, a także przed keyloggerami – programami przechwytującymi informacje o naciskanych klawiszach.

JAK OBSŁUGIWAĆ APLIKACJĘ

1 Program instalujemy z płyty Niezbędnika (**DVD-KOD: 072**) lub z KŚ+.

2 Program po zainstalowaniu jest gotowy do pracy i nie wymaga od nas większej ingerencji. Jego ikona, za pomocą której uruchamiamy interfejs aplikacji, dostępna będzie w zasobniku systemowym.

3 Online Armor, aby zabezpieczyć nas przed złośliwym oprogramowaniem, będzie nadzorował każdą aplikację i korzystając z bazy zagrożeń, będzie automatycznie zezwalał lub blokował na jej dostęp. O nieznanych programach, które chcą uzyskać dostęp do internetu lub zasobów naszego peceta, będziemy informowani za

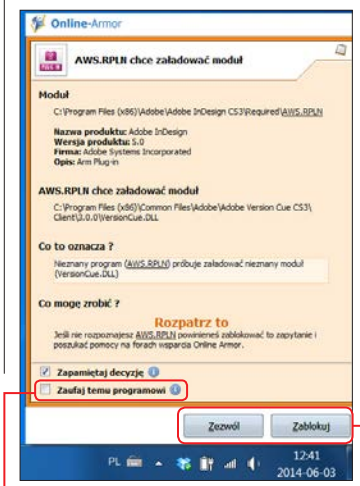

pomocą okien, w których musimy sami zdecydować, czy chcemy zezwolić na dostęp czy zablokować działanie aplikacji ●.

4 Jeśli znamy dany program, jego pochodzenie i jesteśmy pewni, że jest bezpieczny – zaznaczamy pozycję ●. Dzięki temu zostanie automatycznie utworzona reguła zapory sieciowej (zakładka ●) zezwalająca na jego dostęp do internetu, a dany program zostanie wpisany na listę programów jako zaufana aplikacja ●. Programy zablokowane i tymczasowo zezwolone również się na niej znajdują.

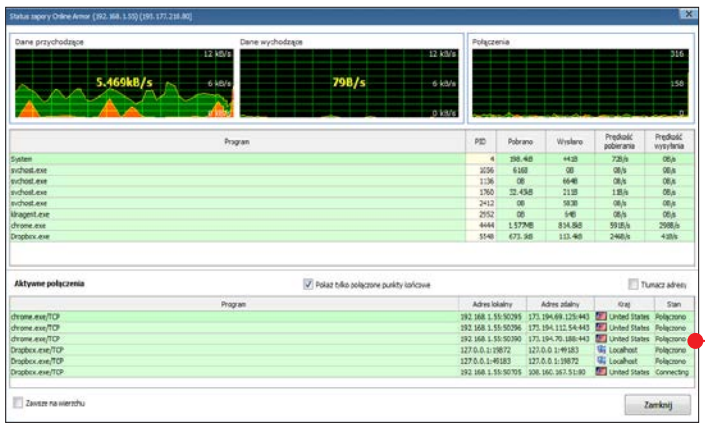

5 W oknie głównym Online Armor na zakładce **Autostart** znajdziemy zablokowane programy, które uruchamiane są wraz ze startem systemu. Niektóre z nich nie stanowią jednak zagrożenia i możemy je ręcznie odblokować. Wystarczy wówczas zaznaczyć taki program i kliknąć na przycisk **Zezwól**.

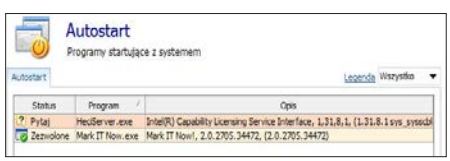

MONITOR POŁĄCZEŃ

W zasobniku systemowym obok ikony Online Armora pojawi się dodatkowo ikona Monitora połączeń. Dzięki niemu ● dowiemy się, które programy na komputerze korzystają z internetu, jak dużo danych pobrały i wysłały i skąd pochodzi połączenie. **tpa**

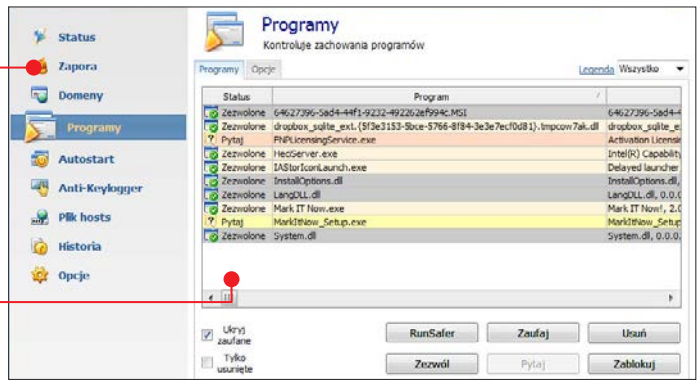

Fot.: Wavebreak Media Ltd/123rf.com

POPRAWIANIE I EDYCJA ZDJĘĆ

Adobe Photoshop CC
TYLKO W KS+

AnimateGif 1.1
DVD-KOD: 003

Corel Painter Essentials 4
DVD-KOD: 017

Dokumenty Pro 6
DVD-KOD: 021

easyHDR BASIC 2.13.3
DVD-KOD: 026

Honeyview 5.05
DVD-KOD: 043

Image Composite Editor 1.4
DVD-KOD: 046/047

JPEGCrops 0.7.5
DVD-KOD: 054

Light Image Resizer 4.6
DVD-KOD: 057

LightZone 4.0
DVD-KOD: 059

Paint.NET 4.0 beta
DVD-KOD: 077

Perfect Effects 8 Free
DVD-KOD: 078

Photoscape 3.6.5
DVD-KOD: 079

Picasa 3.9
DVD-KOD: 082

RAWTherapee 4.1
DVD-KOD: 088/089

ZAAWANSOWANA EDYCJA I RETUSZ ZDJĘĆ

Adobe Photoshop CC 14.2.1

+ Profesjonalny program do edycji i tworzenia obrazów bitmapowych
+ Zawiera liczne zaawansowane narzędzia i filtry, pozwalające skorygować praktycznie każdą fotografię
+ Rozbudowane i różnorodne narzędzia retuszu umożliwiają ulepszenie zdjęć portretowych
+ Program pozwala na pracę na warstwach, obsługuje również wygodne warstwy dopasowania
+ Obsługuje przezroczystości, pozwala korzystać z masek
+ Program obsługuje przestrzeń CMYK i 32-bitowe kanały koloru
+ Wykorzystuje akcelerację sprzętową (OpenGL i OpenCL)
+ Jest wyposażony w funkcjonalną wtyczkę Camera Raw, przeznaczoną do odczytu i edycji zdjęć RAW z aparatów cyfrowych

Licencja: **TRIAL**
Język: **polski**
Internet: **www.adobe.pl**

TYLKO W KS+
System: **Win 7, 8**
Ograniczenia: **działa 30 dni**

Rejestracja: **TAK**
Rozmiar: **940 MB**
Cena: **102 zł/miesiąc**

Dobre zamienniki: **GIMP** (**DVD-KOD: 040**), **Corel PaintShop Pro** (**TYLKO W KS+**)

Proste edytory grafiki rozleniwiają nas. Wystarczy w nich jedno kliknięcie i program sam poprawia najczęściej występujące błędy. Efektom tych korekt zazwyczaj wiele brakuje do doskonałości, ale godzimy się na to. Pora skończyć z takim podejściem. W Photoshopie znajdziemy dziesiątki przydatnych narzędzi, dzięki którym ręcznie, ale za to niezwykle precyzyjnie, poprawimy nawet bardzo słabe zdjęcia. Zaletą takiego rozwiązania jest nasz pełny wpływ na końcowy efekt – przyłożymy się bardziej, to i uzyskamy lepsze wyniki. Komputer Świat przygotował zestaw gotowych recept na naprawę najczęstszych wad naszych cyfrowych zdjęć. Wystarczy wykonać opisane kroki, a doskonały efekt gwarantowany.

BRAK WYRAZISTOŚCI

To prawdziwa plaga wśród amatorów fotografii: piękne widoki po uwiecznieniu na zdjęciu wyglądają szaro i nieatrakcyjnie. Choć parametry aparatu były ustawione poprawnie, a warunki pogodowe wymarzone, to fotce brakuje wyrazistości. W takim wypadku musimy podkręcić kontrast i wyregulować jasność obrazu.

1 Jasność i kontrast zdjęcia poprawimy, korzystając z funkcji warstw dopasowania. W panelu Warstwy klikamy na przycisk , a po rozwinięciu menu na Jasność/Kontrast...

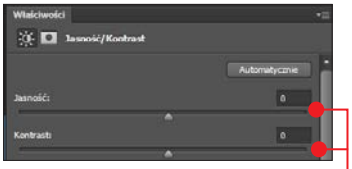

2 Suwakami na panelu Właściwości dopasowujemy parametry jasności i kontrastu. Zadane w ten sposób regulacje możemy w każdej chwili zmienić lub usunąć warstwę dopasowania.

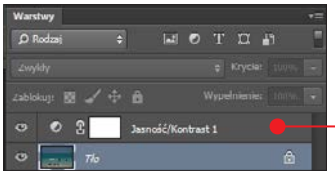

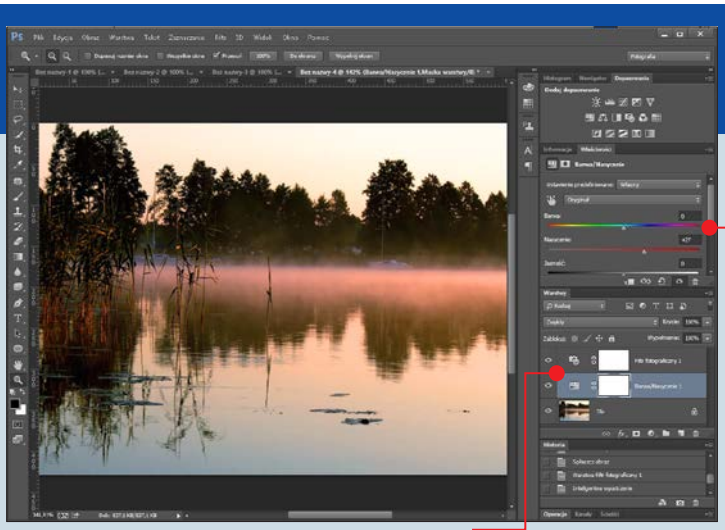

Photoshop oferuje wygodne warstwy dopasowania, które pozwalają na zmianę ustawień korekty w dowolnym momencie pracy nad zdjęciem

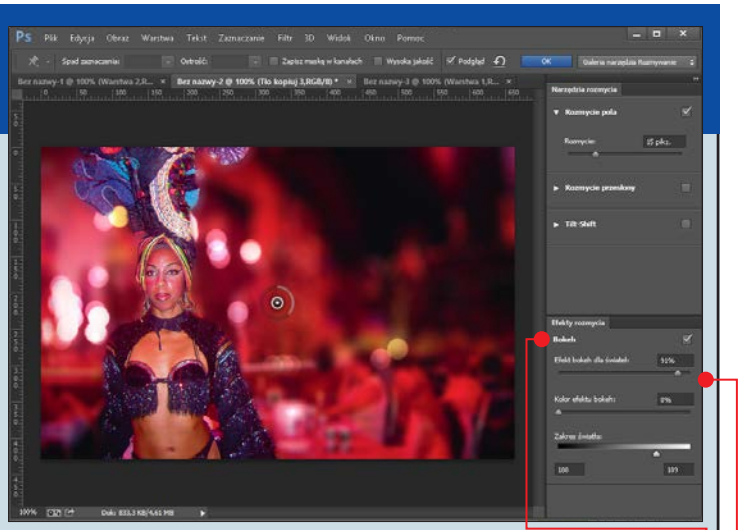

Zaawansowane narzędzia Galerii rozmyć pozwolą zasymulować małą głębię ostrości na zdjęciu i dodadzą naturalny efekt bokeh

ZBYT DUŻA GŁĘBIA OSTROŚCI

Płytka głębia ostrości to efekt łatwy do uzyskania, gdy używamy cyfrowej lustrzanki. Wystarczy bowiem dobrać małą wartość przysłony i ustawić ostrość na bliski obiekt (na przykład osobę). Wówczas oddalone tło będzie nieostre, a element na pierwszym planie znakomicie podkreślony. Jeżeli nasz aparat nie pozwala na wykonywanie takich zdjęć, efekt małej głębi ostrości możemy dodać w Photoshopie. Program oferuje narzędzie, które znakomicie symuluje prawdziwe fotograficzne rozmycie.

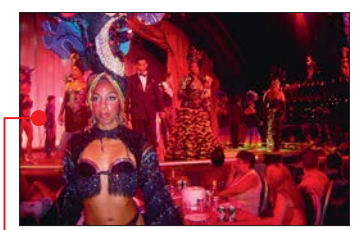

1 Otwieramy zdjęcie. Następnie za pomocą wybranego narzędzia selekcji (na przykład Lasso) zaznaczamy osobę lub obiekt, który ma być ostry na zdjęciu. Pamiętajmy, aby wcześniej w opcjach ustawić wtapianie na

poziomie kilku pikseli. Po zaznaczeniu obiektu wciskamy ctrl J, kopiując zaznaczenie na nową warstwę.

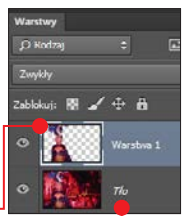

2 Zaznaczamy kliknięciem warstwę Tło i wciskamy ctrl J. Tworzymy tyle kopii warstwy z tłem, ile planów chcemy na zdjęciu zróżnicować (w przykładzie Komputer Świata – dwa). Uzyskujemy następujący układ warstw.

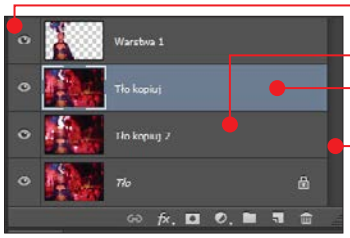

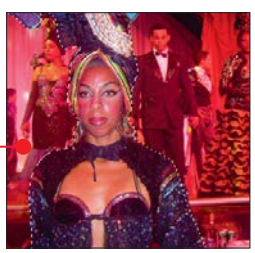

3 Kliknięciem na wyłączamy podgląd górnych warstw i klikamy na warstwę. Nadamy jej teraz najwyższy stopień rozmycia. Z menu wybieramy Filtr, Rozmycie oraz Rozmycie pola...

4 W nowym oknie przesuwamy suwak w prawo, aż na podglądzie zdjęcia obiekty będą ledwo rozpoznawalne. Za pomocą opcji w panelu możemy dodać efekt bokeh, czyli specyficzne rozmycie świateł spowodowane małą głębią ostrości. Rozmycie zatwierdzamy, klikając na OK.

5 Klikamy na przed warstwą, przywracając jej widoczność (musi pojawić się ikona). Następnie klikamy na nazwę tej warstwy.

6 Ponownie dodajemy rozmycie, ustawiając jednak znacznie niższy poziom rozmycia niż w punkcie 4.

7 Kliknięciem na przywracamy wyświetlanie elementu, który ma być na pierwszym planie, i zaznaczamy warstwę poniżej.

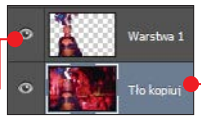

8 Z przybornika wybieramy narzędzie Gumka. W opcjach

ustalamy duży rozmiar i zerową twardość końcówki oraz spore krycie. Następnie usuwamy część zaznaczonej warstwy w tych miejscach, w których ma być większe rozmycie. **aż**

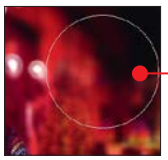

WIĘCEJ W KŚ+

Opisywany program to jedno z najważniejszych i najpopularniejszych narzędzi w swojej kategorii. Warto więc lepiej poznać jego funkcje. Dlatego właśnie Czytelnicy tego numeru Niezbędnika otrzymują dodatkowe strony przydatnych porad w cyfrowej postaci. Pliki z uzupełnieniem znajdziemy na kolejnych stronach e-wydania tego numeru Niezbędnika w KŚ+. By je otworzyć, należy w KŚ+ zarejestrować unikalny kod nadrukowany na etykiecie płyty DVD dołączonej do tego wydania. Aby to zrobić, w oknie aplikacji KŚ+ klikamy na przycisk Zarejestruj nowy kod, a w wypadku, gdy korzystamy ze strony **ksplus.pl**, logujemy się na swoje konto i klikamy na Zarejestruj kod. Jeśli Niezbędnik kupiliśmy jako e-wydanie, kod zostanie automatycznie aktywowany.

ZAAWANSOWANA EDYCJA I RETUSZ ZDJĘĆ

Adobe Photoshop CC

ZDJĘCIE CZĘŚCIOWO ZA CIEMNE

Kiedy robimy zdjęcie pod słońce, często część zdjęcia jest dobrze naświetlona, a część bardzo ciemna. W wypadku zdjęć postaci na tle zachodu słońca wystarczy doświetlić twarz lampą błyskową, ale gdy fotografujemy krajobraz, lampa na nic się nie przyda. W takich wypadkach skorzystajmy z możliwości selektywnego rozjaśniania za pomocą warstwy dopasowania.

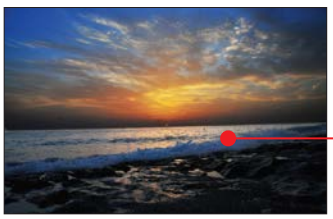

1 W panelu **Dopasowania** klikamy na ikonę . Na panelu **Właściwości** pojawia się narzędzie **Krzywe**.

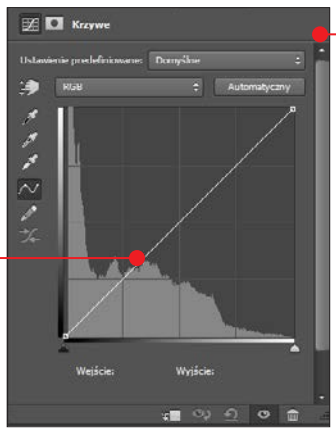

2 Linię symbolizującą jasność pikseli obrazu w różnych obszarach fotografii wyginamy za pomocą kursora myszy w łuk

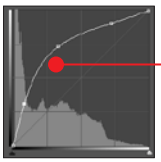

w taki sposób, by rozjaśnić ciemne rejony zdjęcia. Nie przejmujmy się nadmiernym rozjaśnieniem reszty obrazu – zaraz to naprawimy.

3 Z paska narzędzi wybieramy Pędzel . Ustawiamy czarny kolor dla narzędzia , a w opcjach dobieramy sporą miękkość i duże krycie.

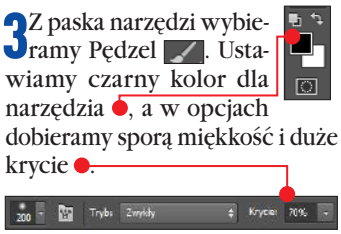

4 Na panelu z warstwami widoczna jest dodana wcześniej (patrz punkt 1) warstwa dopasowania, dzięki której zdjęcie zostało rozjaśnione. Klikamy na biały prostokąt przy warstwie , a następnie malujemy pędzlem po

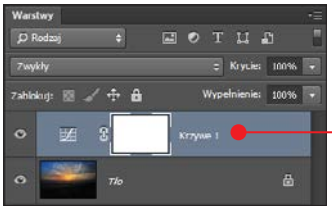

obrazie tam, gdzie są zbyt jasne obszary (na przykład po niebie). W ten sposób maskujemy działanie rozjaśniającej warstwy. Jeśli usuniemy za dużo efektu, możemy to naprawić za pomocą białego pędzla. W razie potrzeby możemy również zmodyfikować działanie narzędzia – wystarczy kliknąć na , by włączyć potrzebną opcję na panelu **Właściwości**.

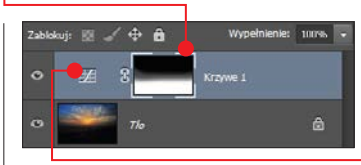

5 Gdy już wszystko jest dopracowane, klikamy prawym przyciskiem myszy na dolną warstwę i wybieramy Spłaszcz obraz.

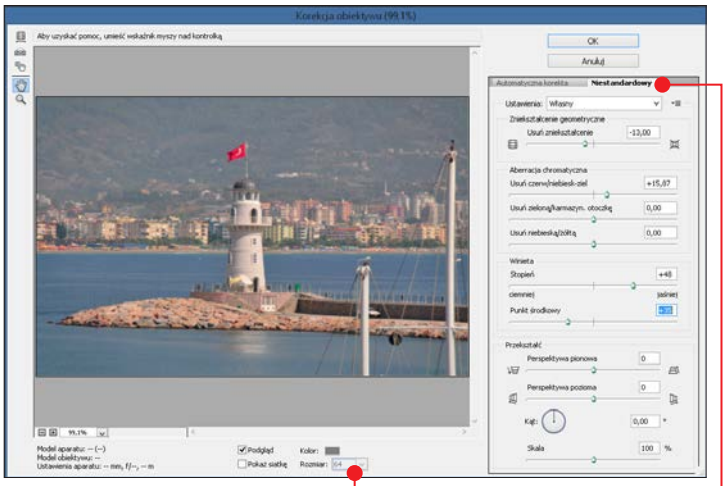

ZNIEKSZTAŁCENIA OD OBIEKTYWU

Nawet cyfrowy aparat fotograficzny z wyższej półki nie zagwarantuje nam, że będziemy mieli idealne zdjęcia. Co gorsza, w wypadku wielu cyfrowych lustrzanek im większy zakres ogniskowych obiektywu zoom, tym negatywny wpływ optyki na fotki jest bar-

dziej odczuwalny. Pojawiają się bowiem zniekształcenia beczkowe lub poduszkowe, które zmieniają kształt sfotografowanych obiektów – powodują, że obraz jest nieco wklęsły lub wypukły. Przy w pełni otwartej przysłonie widoczne staje się także winietowanie, czyli zaciemnienia na wszystkich czterech rogach fotografii. Trzecia wada pochodząca od obiektywu zainstalowanego w aparacie to aberracje chromatyczne, czyli przebarwienia na krawędziach obiektów wynikające z załamania światła. Brzmi to dość przerażająco, ale nie martwmy się. Wiele osób nawet nie jest w stanie zauważyć niektórych z tych wad. Dopiero jak zobaczymy efekt poprawek, uznamy, że rzeczywiście fotka była dość poważnie zniekształcona! Wszystkie te trzy rodzaje wad usuniemy w jednym oknie Photoshopa.

1 Otwieramy w Photoshopie zdjęcie przeznaczone do poprawienia. Następnie w menu programu klikamy na Filtr i na Korekta obiektywu...

2 Najpierw wykorzystajmy automatyczny mechanizm korekcji. Na pierwszej zakładce wskazujemy , jakim aparatem i obiektywem zostało wykonane zdjęcie.

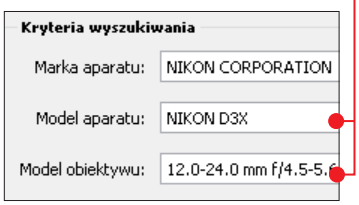

Jeżeli naszego modelu nie ma na liście, wybieramy aparat podobnej klasy.

3 W wypadku gdy program nie wykryje żadnych gotowych ustawień, klikamy na Szukaj online. Gdy zostanie wyświetlony rodzaj

obiektywu, klikamy na niego. Program automatycznie naniesie niezbędne poprawki. Zaznacza-

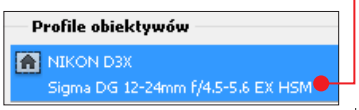

my, które wady program ma usunąć.

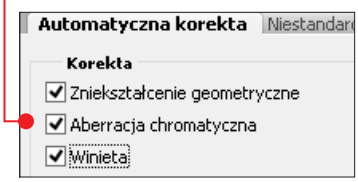

4 Teraz możemy przejść na zakładkę. Tu będziemy mogli szczegółowo poprawić wszystkie niedociągnięcia automatycznej korekcji zniekształceń obiektywu.

5 Za pomocą suwaka eliminujemy zniekształcenia geometryczne. Warto wówczas w oknie podglądu zwracać uwagę na pionowe elementy kadru, gdyż na nich najwyraźniej widać, czy są proste, czy wygięte.

6 Gdy powiększymy podgląd za pomocą narzędzia Lupka, będziemy mogli wyeliminować pozostałe aberracje chromatyczne. Umożliwią nam to suwaki – ustawiamy je tak, aby na krawędziach detali zdjęcia zniknęły przebarwienia.

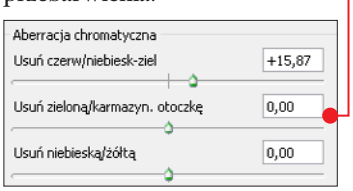

7 Winietowanie wyeliminujemy, korzystając z suwaków.

8 Gdy dokonamy wszystkich ustawień, zatwierdzamy zmiany, klikając na przycisk OK.

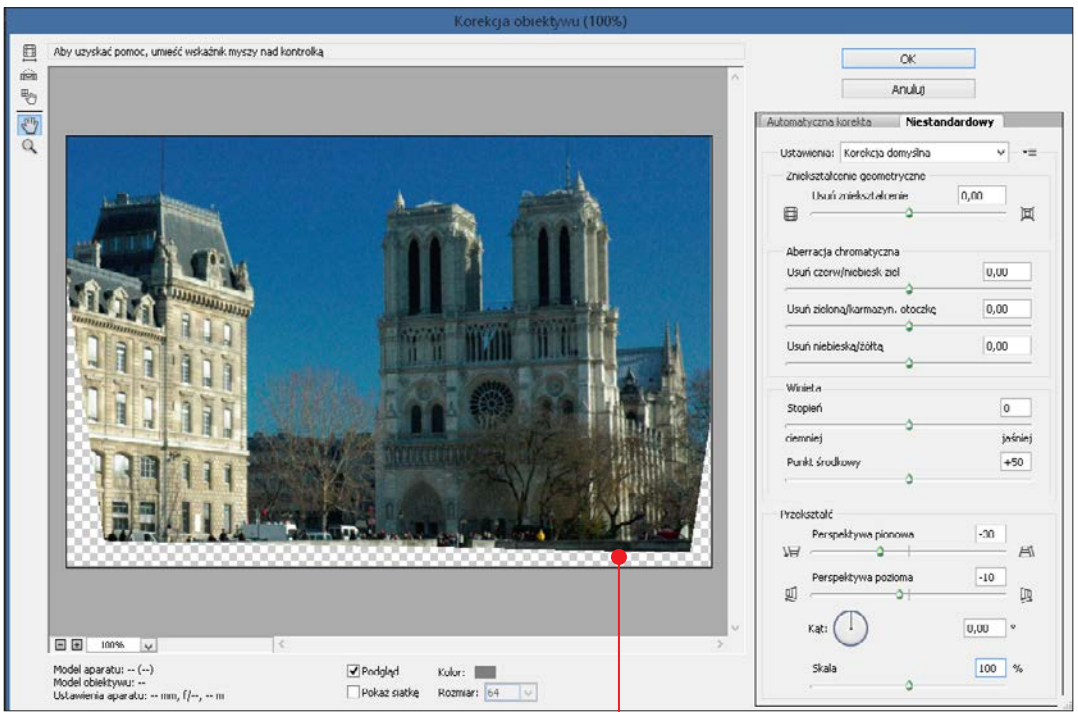

ZNIEKSZTAŁCONA ARCHITEKTURA

Robiąc zdjęcia obiektów architektonicznych z dość bliska, zmuszeni jesteśmy unosić aparat pod kątem w górę. Powoduje to, że wszystkie budynki sfotografowane w ten

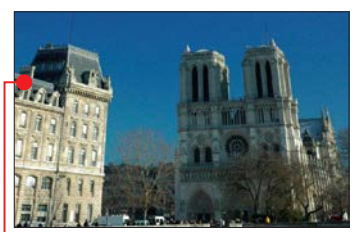

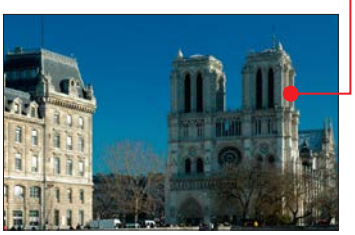

sposób zwężają się u góry. Takie zakłócenie sprawia, że zdjęcie

prezentuje się nieciekawie. Opcje korekcji perspektywy znajdziemy wśród korekt zniekształceń ze strony obiektywu.

1 Tak jak w poprzedniej poradzie otwieramy okno ustawień Korekcji obiektywu. Tym razem jednak wyłączamy automatyczne poprawki – usuwamy zaznaczenia ze wszystkich opcji, po czym przechodzimy na zakładkę.

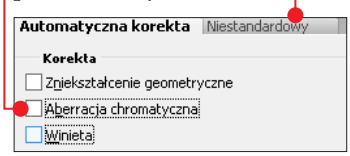

2 Za pomocą suwaków regulujemy obraz tak, aby uzyskać prawidłowy układ płaszczyzn poziomych i pionowych. Szczególny nacisk powinniśmy położyć na dopracowanie płaszczyzny pionowej.

3 Korygowanie perspektywy wiąże się niestety ze stratami obrazu na brzegach kadru. Suwakiem możemy wypełnić kadr obrazem. Jeśli na zakładce o nazwie **Automatyczna korekta** pozostawiliśmy zaznaczenie przy opcji Automatyczne skalowanie obrazu, kadr będzie automatycznie dopasowany. Warto jednak wiedzieć, że skalowanie może negatywnie wpłynąć na jakość obrazu. Czasem lepiej samodzielnie przyciąć kadr w Photoshopie.

4 Klikamy na OK. Z paska narzędzi wybieramy Kadrowanie. Z wciśniętym lewym przyciskiem myszy rysujemy ramkę kadru tak, by zachować jak najwięcej fotografii. Wciskamy klawisz enter, aby dokonać przycięcia. Gotowe.

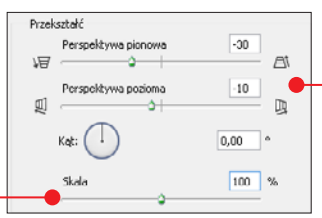

ZAAWANSOWANA EDYCJA I RETUSZ ZDJĘĆ

Adobe Photoshop CC

ŻÓŁTE LUB NIEBIESKIE PRZEBARWIENIA

Czasami na zdjęciach widoczne jest wyraźne przebarwienie – na przykład żółte ● lub niebieskie. Przyczyną jest złe ustawienie balansu bieli przez nas lub automatykę naszego aparatu fotograficznego. Wszystkie kolory na takiej fotografii są wówczas przekłamane. Dzięki Photoshopowi możemy jednak poradzić sobie z tym problemem.

1 W wielu wypadkach dobre efekty poprawienia kolorów uzyskamy automatycznie – wystarczy kliknąć na Obraz, a potem na Auto-kolor. Jeżeli jednak ta metoda się nie sprawdzi, musimy wykonać bardziej zaawansowaną korekcję.

2 Otwieramy zdjęcie, a następnie wciskamy skrót klawiaturowy Ctrl J. W ten sposób powielamy warstwę ze zdjęciem.

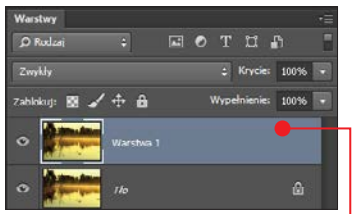

3 Klikamy na nowo utworzoną warstwę ●. Z menu programu wybieramy Filtr, Rozmycie oraz Średnia. Warstwa przybiera jednolity kolor.

4 Dodajemy warstwę dopasowania krzywych barw (czyli rozkładu składowych koloru). W panelu Dopasowania klikamy na ikonę . Na panelu Właściwości pojawia się narzędzie Krzywe, a na panelu ● nowa warstwa z maską ●.

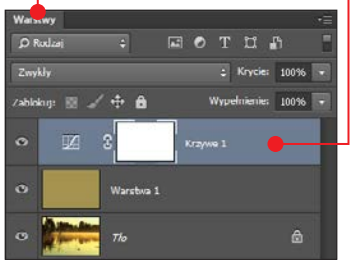

5 Klikając na ●, wskazujemy próbnik punktu szarości ,

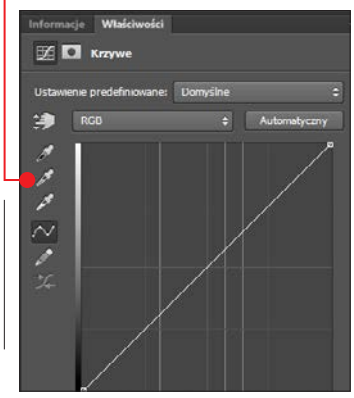

a następnie klikamy na dowolne miejsce na obrazie ●. Kolor przebarwienia zmienia się na szary ●.

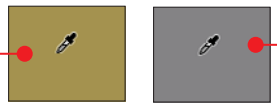

6 Wyłączamy podgląd szarego wypełnienia – klikamy na ●. W efekcie otrzymujemy zdjęcie z poprawnym balansem bieli ●. Na koniec spłaszczamy warstwy obrazu – w tym celu klikamy prawym przyciskiem myszy na dolną warstwę i wybieramy Spłaszcz obraz.

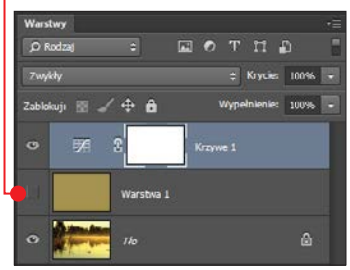

ZBĘDNE ELEMENTY W KADRZE

Czasami jeden szczegół, który przypadkowo znalazł się w kadrze, psuje całe zdjęcie ●. Normalnie taka fotka nadawałaby się do wyrzucenia. Ale dzięki Photoshopowi możemy ją łatwo naprawić ●. Program wyposażono w funkcję Wypełnianie z uwzględnieniem tła. Działa ona w taki sposób, że wymazuje zaznaczony obiekt z kadru,

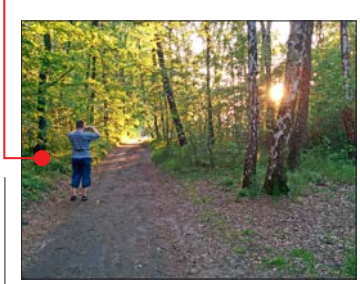

a miejsce wypełnia w inteligentny sposób tak, aby nie pozostał żaden ślad kasowanego elementu.

1 W zależności od kształtu obiektu wybieramy narzędzie zaznaczania. W wypadku geometrycznych, prostych kształtów używamy narzędzia Lasso wielokątne ●, a przy bardziej skomplikowanych elementach wykorzystujemy na przykład Lasso ●. Na pasku opcji ustawiamy wtapianie brzegu zaznaczenia, na przykład ●.

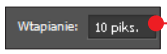

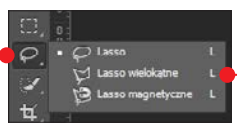

2 Zgrubnie zaznaczamy na zdjęciu element, który chcemy wykasować. Zaznaczenie nie może być zbyt dokładne – musi zawierać także fragment przyległego tła ●.

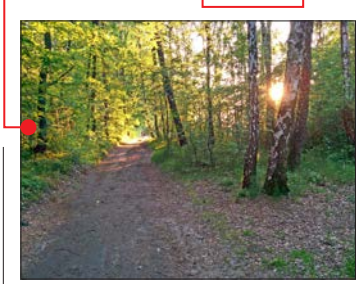

3 W menu Photoshopa klikamy na Edycja i na Wypełnij... W nowym oknie upewniamy się, że

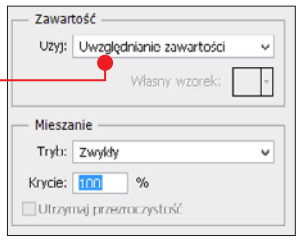

wybrana jest opcja. Klikamy na OK. Zaznaczony element zostaje usunięty. Wciskamy Ctrl D, by usunąć zaznaczenie.

4 Jeżeli jeszcze pozostały jakieś ślady skasowanego elementu, ponawiamy operację, zaznaczając coraz mniejsze pozostałości, aż wygląd zdjęcia spełni nasze oczekiwania.

WIDOCZNY SZUM I ZIARNO

Kiedy robimy zdjęcie w trudnych warunkach oświetleniowych, na obrazie pojawia się brzydkie ziarno. Wynika to z konieczności użycia wysokich wartości czułości ISO, szczególnie gdy fotografujemy z ręki, a nie ze statywu, i zależy nam na jak najkrótszym czasie naświetlania. Cyfrowy szum na zdjęciach możemy dość skutecznie zredukować, musimy się jednak liczyć z nieznaczną utratą szczegółowości obrazu. Od nas więc zależy, czy zdecydujemy się na ten krok, czy też pogodzimy się z tym, że niektóre zdjęcia są zaszumione.

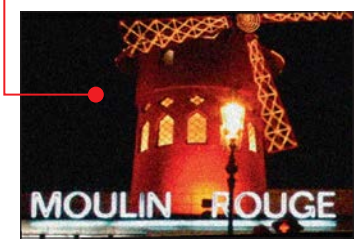

1 Niewielkie zaszumienie, widoczne tylko na dużym powiększeniu zdjęcia, Photoshop może usunąć automatycznie. Aby tak się stało, z menu Filtr wybieramy kolejno Szum i Usuwanie szumu i ziarna. Zdjęcie od razu jest odszumione. Jeśli efekt jest zbyt słaby, operację możemy powtarzać aż do uzyskania zadowalających efektów (najlepiej w tym celu wciskać skrót Ctrl F).

2 Jeżeli mimo kilku ponowień automatycznej redukcji szumu nie uzyskaliśmy dobrych efektów, lepiej cofnąć efekt (w tym celu możemy wykorzystać panel z historią operacji) i zastosować bardziej zaawansowane narzędzie do usuwania szumu.

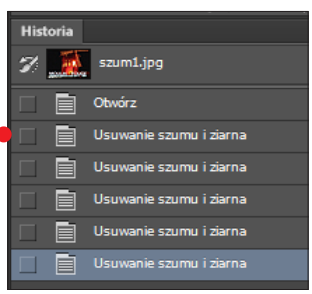

3 Z menu Filtr wybieramy kolejno Szum i Redukcja szumu. W nowym oknie widzimy suwaki – pierwszy określa siłę usuwania szumu, drugi decyduje o utracie szczegółów – im mniejsza wartość, tym bardziej nieostre stanie się

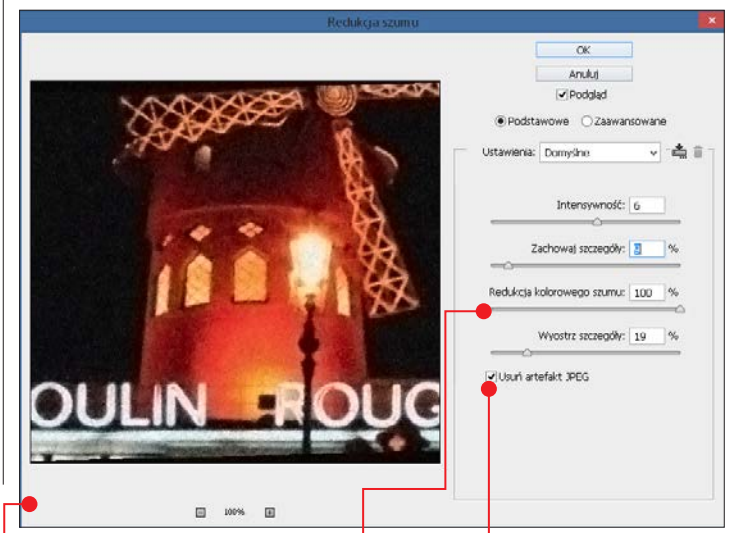

zdjęcie. Kolorowe przebarwienia możemy usuwać suwakiem. Im większa wartość, tym bardziej jednolity kolor uda się uzyskać. Dodatkowa funkcja wyostrzania szczegółów pozwala zwiększyć kontrast obiektów na ich krawędziach. Usuwanie artefaktów JPEG przydaje się, gdy odszumiamy zdjęcia o niskiej lub średniej rozdzielczości – wygładza nieco kwadratowe artefakty kompresji JPEG. Wartości suwaków ustalamy eksperymentalnie, za każdym razem indywidualnie do zdjęcia. Zmiany wprowadzamy, klikając na przycisk OK.

BRAK OSTROŚCI

Czasami automatyka ustawiania ostrości w aparacie nie zadziała na czas lub też nieprawidłowo dobierze ostrość, co skutkuje nieostrym zdjęciem. Zanim wyrzucimy fotkę do kosza, spróbujmy ostrość poprawić w Photoshopie. Możemy do tego celu wykorzystać funkcję Inteligentnego wyostrzania, która dodatkowo pozwoli zredukować szum, będący skutkiem nadmiernego wyostrzania.

1 Z menu Filtr wybieramy opcję Wyostrzanie, a następnie klikamy na Inteligentne wyostrzenie...

2 W oknie narzędzia określamy, by usunąć rozmycie związane z optyką. Jeśli fotka jest poruszona, najlepiej wskazać Poruszenie.

3 Następnie suwakami dobieramy parametry, obserwując jednocześnie podgląd fotki. Pierwszym suwakiem określimy siłę wyostrzenia, a drugim grubość wyostrzanej krawędzi (im większa rozdzielczość zdjęcia, tym większy dobieramy promień). Ostatni suwak odpowiada za redukcję szumu. Zmiany zatwierdzamy, klikając na OK. **aż**

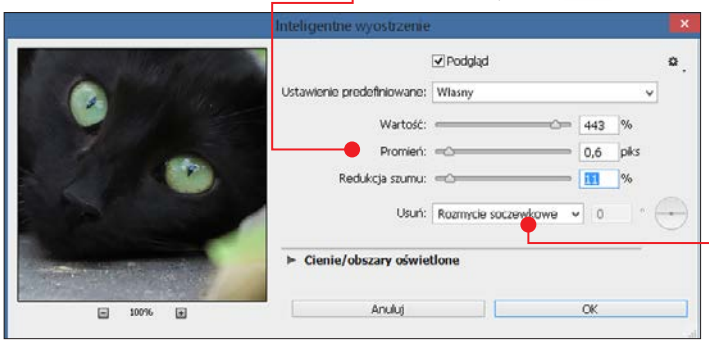

PROGRAM DO OBRÓBKI GRAFIKI

Paint.NET 4.0 beta

+ Darmowy zamiennik dla zaawansowanych narzędzi graficznych, na przykład dla Adobe Photoshopa
+ Możliwość dokonywania skomplikowanych modyfikacji parametrów fotografii i grafik
+ Możliwość nieograniczonego cofania operacji wykonywanych w programie
+ Malowanie i rysowanie kształtów i brył, wypełnianie kolorem, precyzyjne dostosowanie barw
+ Szeroka paleta efektów specjalnych do zastosowania na zdjęciach i grafikach
+ Możliwość obróbki obrazów z użyciem warstw
+ Polski interfejs aplikacji, przejrzysty układ i łatwy dostęp do narzędzi dostępnych w programie

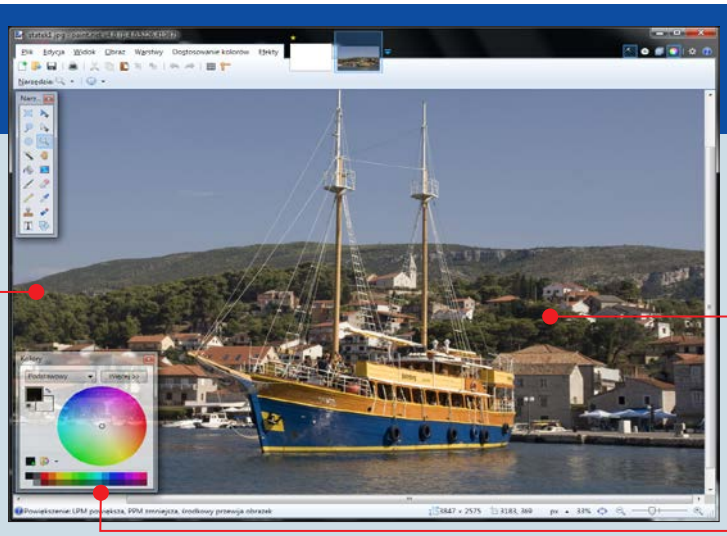

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **www.getpaint.net**

DVD-KOD: 077
System: **Win 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **6 MB**
Cena: **darmowy**

W programie Paint.NET w każdej chwili mamy dostęp do dedykowanych modułów pozwalających na szybki dostęp do narzędzi służących do obróbki zdjęć

Dobre zamienniki: **Paint.NET 3** (**DVD-KOD: 075**), **GIMP** (**DVD-KOD: 040**), **Photoscape** (**DVD-KOD: 079**), **Picasa** (**DVD-KOD: 082**), **Adobe Photoshop** (**TYLKO W KŚ+**)

Na polskim rynku amatorzy fotografii i grafiki znajdą wiele darmowych programów, które pozwalają na obróbkę podstawowych parametrów cyfrowych obrazów. W wypadku takich aplikacji problem pojawia się wówczas, gdy musimy zastosować bardziej zaawansowane narzędzia służące do modyfikacji zdjęć i plików graficznych. W wielu darmowych programach są one po prostu niedostępne.

Inaczej jest w wypadku aplikacji o nazwie Paint.NET, która na płycie Niezbędnika jest dostępna w najnowszej wersji beta, oznaczonej symbolem 4.0. Program został opracowany przez grupę studentów ze Stanów Zjednoczonych i dostępny jest za darmo, nie oznacza to jednak w żadnym wypadku, że mamy do czynienia z narzędziem amatorskim. Przeciwnie – Paint.NET oferuje wiele funkcji, które możemy spotkać jedynie w płatnych aplikacjach graficznych. Jest wśród nich między innymi nieograniczona historia wykonywanych operacji, rozbudowana paleta efektów specjalnych czy też możliwość pracy na warstwach. Wszystko to sprawia, że Paint.NET może z powodzeniem stanowić alternatywę dla takich zawansowanych i kosztownych pakietów, jak Adobe Photoshop czy płatna edycja ACDSee.

WCZYTYWANIE ZDJĘCIA

1 Z płyty Niezbędnika lub z KŚ+ instalujemy program Paint.NET 4.0 beta (**DVD-KOD: 077**) oraz spolszczenie do niego (**DVD-KOD: 076**).

2 Uruchamiamy aplikację za pomocą skrótu na pulpicie.

3 W górnej części głównego okna programu klikamy na przycisk lub używamy skrótu, naciskając na klawiaturze klawisze Ctrl i O.

4 Otworzy się okno, w którym zaznaczamy plik przeznaczony do otworzenia, na przykład statek1, i klikamy na przycisk Otwórz.

PODGLĄD ZDJĘCIA

1 Teraz zobaczymy wybraną wcześniej fotografię w rozmiarze dopasowanym do okna programu. Aby powiększyć zdjęcie, w lewym panelu narzędzi wybieramy ikonę.

2 Klikając lewym przyciskiem na zdjęcie, możemy je dowolnie powiększyć. Z kolei kliknięcie na fotkę prawym przyciskiem myszy spowoduje jego pomniejszenie.

3 Oczywiście po powiększeniu fotografii nie będzie ona widoczna w całości w oknie aplikacji. Aby przesuwać i zobaczyć konkretne jej fragmenty, w panelu narzędzi wybieramy przycisk.

ZMIANA ROZMIARÓW FOTOGRAFII

1 Aby zmienić na trwałe rozmiar naszego zdjęcia, w głównym oknie aplikacji wybieramy przyciski Obraz oraz Zmień rozmiar... Możemy też użyć skrótu klawiaturowego Ctrl i R.

2 Pojawi się moduł pozwalający na zmianę wielkości zdjęcia. Pierwsza metoda polega na regulowaniu liczby pikseli wybranej fotografii. Po zaznaczeniu opcji proporcje

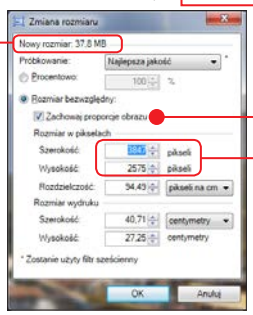

zdjęcia zostaną zachowane. Przy zmianie rozmiaru zauważymy, że zmieni się też objętość pliku graficznego.

3 Zdjęcie w programie możemy też powiększyć lub pomniejszyć procentowo. Aby to zrobić, otwieramy moduł, o którym wspominano w punktach 1 i 2.

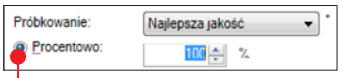

4 W oknie zaznaczamy opcję. Następnie ustalamy procentową wartość zmniejszenia lub powiększenia fotografii. Na koniec klikamy na przycisk OK. Rozmiar zdjęcia zostanie zmieniony.

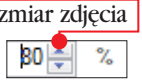

5 Aby fotografia została zachowana w ustalonej przez nas, nowej wielkości, musimy ją oczywiście zapisać. W głównym oknie wybieramy Plik, a następnie Zapisz jako. Możemy też użyć skrótu Ctrl, Shift i S. Pojawi się okno, w którym nadajemy nazwę zdjęciu, na przykład statek1 mniejsze. Wybieramy też format, w jakim zapiszemy plik. Na koniec klikamy na przycisk Zapisz.

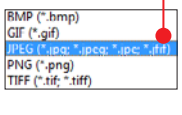

PODSTAWOWE NARZĘDZIA DO OBRÓBKI ZDJĘĆ

Jak wspomniano na wstępie tego poradnika, Paint.NET udostępnia wiele zaawansowanych narzędzi do obróbki grafiki. Jednak nie wszystkim użytkownikom są one na co dzień niezbędne. Na szczęście w aplikacji bardzo łatwo odnajdziemy opcje pozwalające na

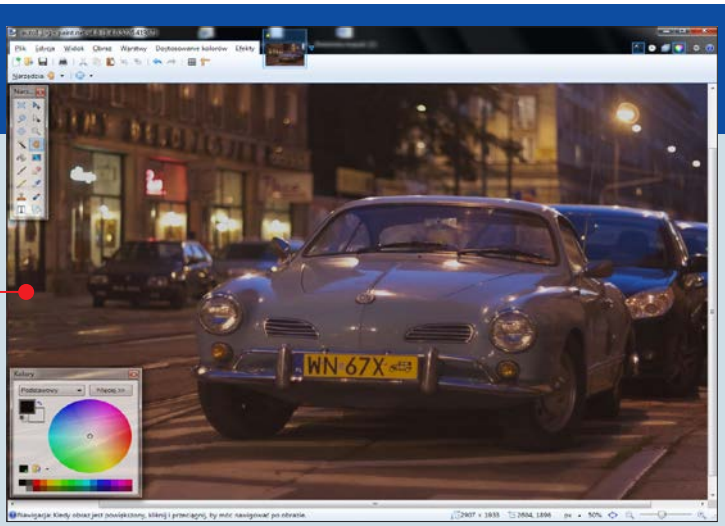

Aplikacja, choć darmowa, oferuje wiele funkcji obecnych w płatnych programach graficznych, jak możliwość cofnięcia dowolnej liczby wykonanych czynności

Mocną stroną Paint.NET jest zestaw interesujących efektów specjalnych, którymi można wzbogacić każdą fotografię w naszych zbiorach

szybką korektę takich parametrów fotografii, jak jasność, kontrast czy odpowiednie nasycenie barw.

1 Aby wyregulować jasność konkretnego zdjęcia, otwieramy je w programie Paint.NET.

2 W głównym oknie klikamy na przycisk Dostosowanie kolorów oraz na Jasność i kontrast... . W kolejnym oknie za pomocą suwaka ustawiamy jasność obrazu. Klikamy na OK. Zdjęcie zostanie rozjaśnione.

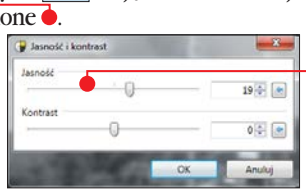

3 W dopasowaniu odpowiedniego odcienia fotografii pomoże nam kolejny moduł, który znajdziemy, podobnie jak w punkcie **2**, po wybraniu przycisku Dostosowanie kolorów. Klikamy na Odcień i nasycenie... . Ta opcja może nam się przydać wówczas, gdy mamy do czynienia ze zdjęciem, na którym zakłócony został balans bieli – jest przebarwione na żółto lub niebiesko.

4 W oryginale nasze zdjęcie wygląda tak. Teraz w otwartym module za pomocą suwaka ustawiamy odcień. Klikamy na OK.

Fotografia będzie teraz lepiej zbalansowana i wierniej odda prawdziwe barwy sfotografowanego obiektu.

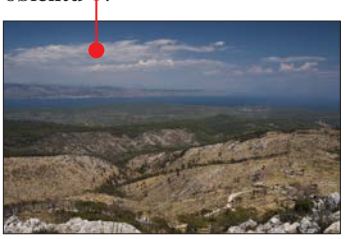

5 W innym module możemy też zmienić nasycenie barw na fotografii. Powtarzamy czynności omówione w punkcie **3** tej wskazówki i w polu ustawiamy

suwakiem odpowiedni stopień, na przykład. Zauważymy od razu, że zdjęcie mocno straciło na intensywności kolorów.

6 Wśród dostępnych opcji jest też taka, która szybko pozwoli nam zmienić kolorową fotografię w jej czarno-białą wersję. Po kliknięciu na Dostosowanie kolorów wybieramy opcję Odcienie szarości. Uzyskamy w ten sposób efekt monochromatycznego zdjęcia.

Uwaga! W programie Paint.NET dostępna jest pełna historia wykonanych w nim operacji.To oznacza, że każdą czynność związaną

z obróbką obrazu możemy cofnąć. Aby to zrobić, należy zastosować skrót Ctrl i Z.
Z kolei po kliknięciu w głównym oknie na przycisk zobaczymy listę wykonanych wcześniej operacji. Po kliknięciu na wybraną pozycję powrócimy do zdjęcia sprzed dokonania zapisanej czynności.

am

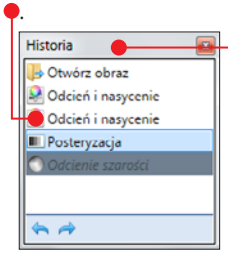

WIĘCEJ W KŚ+

Opisywany program to jedno z najważniejszych i najpopularniejszych narzędzi w swojej kategorii. Warto więc lepiej poznać jego funkcje. Dlatego właśnie Czytelnicy tego numeru Niezbędnika otrzymują dodatkowe strony przydatnych porad w cyfrowej postaci. Pliki z uzupełnieniem znajdziemy na kolejnych stronach e-wydania tego numeru Niezbędnika w KŚ+. By je otworzyć, należy w KŚ+ zarejestrować unikalny kod nadrukowany na etykiecie płyty DVD dołączonej do tego wydania. Aby to zrobić, w oknie aplikacji KŚ+ klikamy na przycisk Zarejestruj nowy kod, a w wypadku, gdy korzystamy ze strony **ksplus.pl**, logujemy się na swoje konto i klikamy na Zarejestruj kod. Jeśli Niezbędnik kupiliśmy jako e-wydanie, kod zostanie automatycznie aktywowany.

PROGRAM DO OBRÓBKI GRAFIKI

Paint.NET 4.0 beta

NAJWAŻNIEJSZE PRZYCISKI I MODUŁY W PROGRAMIE

Program Paint.NET, choć darmowy, oferuje bardzo wiele narzędzi pozwalających na obróbkę zdjęć, a także tworzenie i edycję grafiki. Najważniejsze funkcje można odnaleźć po kliknięciu na odpowiednią ikonę lub otwarciu konkretnego modułu w programie. Warto poznać te najbardziej przydatne.

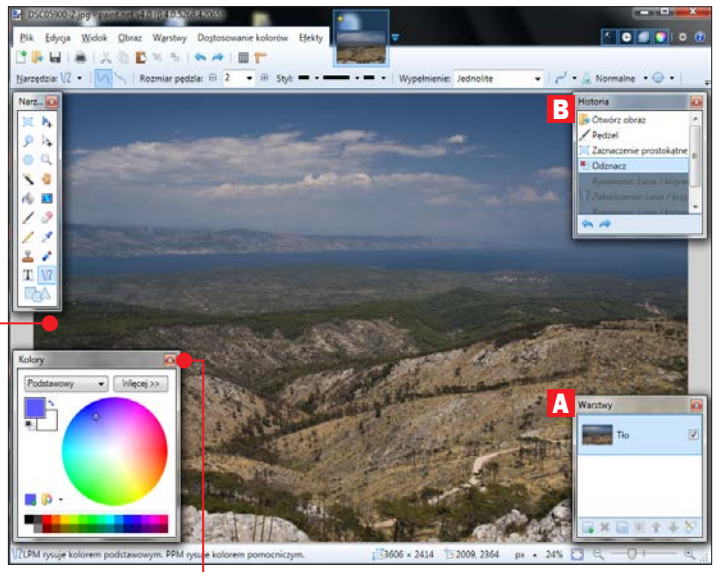

1 Po uruchomieniu aplikacji w jej głównym oknie domyślnie pojawią się moduły do edycji grafiki. Pierwszy z nich to moduł Narzędzia.

2 Dzięki temu modułowi uzyskamy dostęp do najważniejszych funkcji związanych z widokiem i tworzeniem grafik. Ikona pozwala na przykład na zaznaczenie konkretnego obszaru, przycisk na wypełnienie tego pola kolorem, a funkcja Gumki umożliwi wymazanie wybranych elementów na zdjęciu lub grafice. Z kolei Lupa pozwoli na powiększenie bądź zmniejszenie obrazu.

3 Moduł Kolory w wygodny sposób pozwala na dobranie odpowiednich barw konkretnych elementów podczas tworzenia grafiki. Aby to zrobić, klikamy na niewielkie kółko na diagramie i przesuwamy je w miejsce, w którym znajduje się interesujący nas kolor.

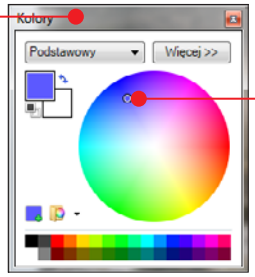

4 Moduł Warstwy A pozwala na pracę z kilkoma warstwami, które można nakładać na tworzony obraz i uzyskiwać w ten sposób interesujące efekty.

5 Dzięki modułowi o nazwie Historia B możemy prześledzić wszystkie operacje, których wcześniej dokonaliśmy w programie i cofnąć efekt zastosowania konkretnej czynności.

6 Każdy z wymienionych wcześniej modułów można w dowolnym momencie zamknąć za pomocą przycisku. Aby później z powrotem otworzyć każdy z nich, wybieramy konkretną ikonę umieszczoną w prawym górnym rogu głównego okna. Przycisk uruchamia moduł Narzędzia, ikona

moduł Historia, przycisk moduł Warstwy, a moduł Kolory.

7 Po otwarciu głównego okna Paint.NET wymienione wcześniej moduły są ustawione jako elementy półprzezroczyste, które stają się w pełni widoczne dopiero po zaznaczeniu ich myszą. Dla niektórych użytkowników ten dodatkowy efekt może być zbędny. Jeżeli chcemy się go pozbyć, to w głównym oknie wybieramy przycisk, a następnie Interfejs użytkownika. Pojawi się nowe okno, w którym usuwamy zaznaczenie w opcji Przezroczyste okna. Na koniec klikamy na przycisk Zamknij.

RYSOWANIE I MALOWANIE

Paint.NET udostępnia nie tylko szeroki wybór narzędzi przeznaczonych do edycji i poprawiania zdjęć. Aplikacja pozwala także na samodzielne tworzenie rozmaitych grafik i rysunków, zarówno tych podyktowanych wyłącznie naszą wyobraźnią, jak i kompozycji złożonych z gotowych figur i kształtów.

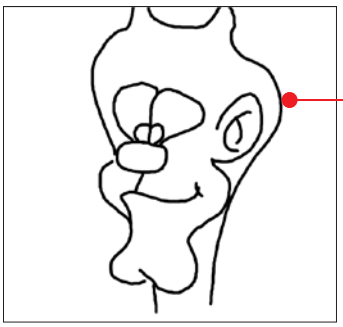

1 Aby rozpocząć tworzenie własnej kompozycji, w module Narzędzia wybieramy przycisk. Następnie w górnej części okna wybieramy rozmiar pędzla, czyli w praktyce grubość kreski, którą będziemy malowali Rozmiar pędzla: 10.

2 Za pomocą pędzla kreślimy kontury naszej kompozycji.

3 Oczywiście nasze dzieło nie musi pozostawać jedynie na etapie ascetycznego kształtu nakreślonego pędzlem, w czarno-białej formie. Do kompozycji możemy wprowadzić elementy koloru. W module Narzędzia klikamy na symbol Wypełnienia. Następnie określamy jego stopień, klikając na Wypełnienie: i wybierając z listy właściwą wartość, na przykład

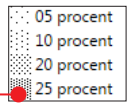

.

4 W module Kolory, na diagramie ustawiamy za pomocą myszy barwę odpowiednią do wypełnienia wybranego obszaru. Klikamy na ten obszar. W ten sposób możemy pokryć kolorami poszczególne pola naszej kompozycji.

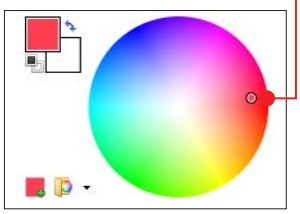

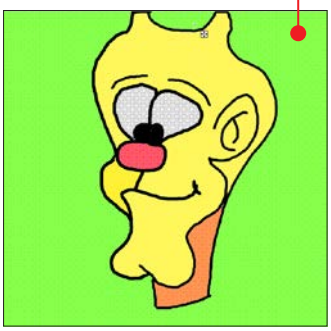

Uwaga! Musimy pamiętać, że program pozwala wypełniać dokładnie kolorami tylko te pola, które stanowią zamkniętą całość. Jeżeli w jakimś punkcie pozostawimy przerwę (niedociągniętą linię), wówczas wypełniony zostanie zupełnie przypadkowy obszar, na przykład całość naszej grafiki. Powinniśmy więc starannie zadbać

o precyzję podczas kreślenia konturów naszej kompozycji.

5 Aby stworzyć grafikę złożoną z gotowych elementów, na przykład figur geometrycznych i symboli, w module Narzędzia wybieramy przycisk .

6 W górnej części okna programu klikamy na pole wyboru figur Prostokąt. W menu wybieramy konkretną figurę, na przykład

7 Za pomocą myszy rysujemy wybraną wcześniej figurę dowolnej wielkości. W ten sposób możemy umieścić obok siebie wiele takich figur i symboli.

8 Jeżeli chcemy, aby niektóre figury na rysunku miały nie tylko kontury, lecz także wypełnienie, to w górnej części okna klikamy na i wybieramy . Dodatkowo istnieje możliwość dodatkowego wypełnienia kształtów kolorami, zgodnie ze wskazówką opisaną w punkcie 4. Nasz rysunek może teraz wyglądać tak 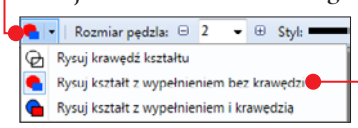

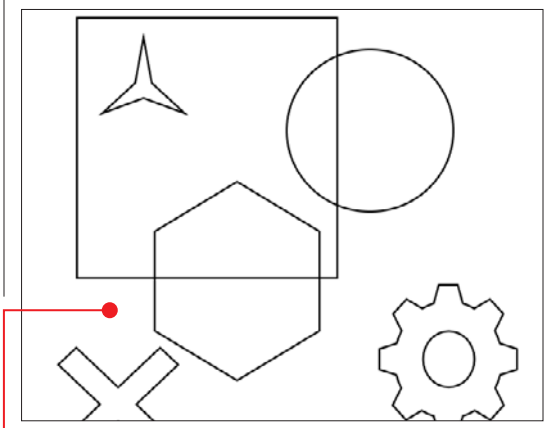

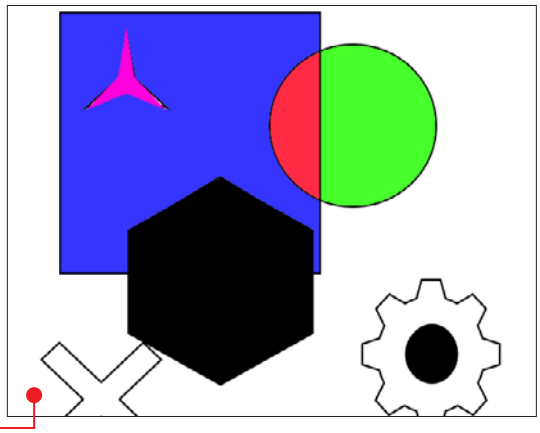

WSTAWIANIE TEKSTU

Do przygotowywanych rysunków i kompozycji możemy w łatwy sposób dodać dowolny tekst.

1 Powiedzmy, że tekst chcemy umieścić na rysunku, który przygotowaliśmy w poprzedniej wskazówce. Możemy go wstawić w specjalnym gotowym dymku. W tym celu z listy wybieramy odpowiedni element i umieszczamy w wybranym miejscu. Następnie klikamy na T.

2 Teraz umieszczamy kursor wewnątrz wstawionego wcześniej dymku. Określamy odpowiedni wzór i rozmiar czcionki, którą będziemy wpisywać tekst Czcionka: Showcard Gothic 12.

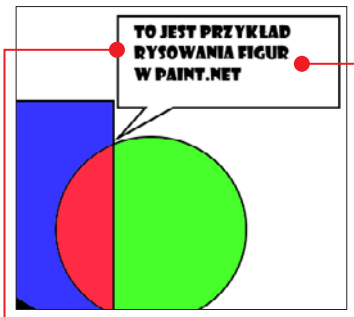

3 Wpisujemy tekst . Aby zakończyć operację, klikamy na wolne pole na obszarze roboczym.

KLONOWANIE OBRAZU

Dostępna w programie Paint.NET funkcja klonowania obrazu pozwala w znaczący sposób zmodyfikować konkretne zdjęcie lub inny obraz graficzny.

1 W programie otwieramy konkretne zdjęcie. Dla większej wygody pracy powiększamy jego wybrany fragment .

2 Załóżmy, że chcemy na burcie statku usunąć jedną z widocznych na niej opon. Aby to zrobić, w module Narzędzia wybieramy przycisk .

3 Przytrzymując klawisz ctrl na klawiaturze, klikamy prawym przyciskiem myszy na fragment pozbawiony opony. Pojawi się obramowane na biało kółko .

4 Klikamy myszą na miejsce, w którym zamierzamy usunąć wizerunek opony, i przytrzymując naciśnięty lewy przycisk, przesuwamy kółkiem tak długo, aż klonowany element zastąpi całkowicie usuwany element zdjęcia . Następnie zapisujemy fotografię w zmienionej postaci.

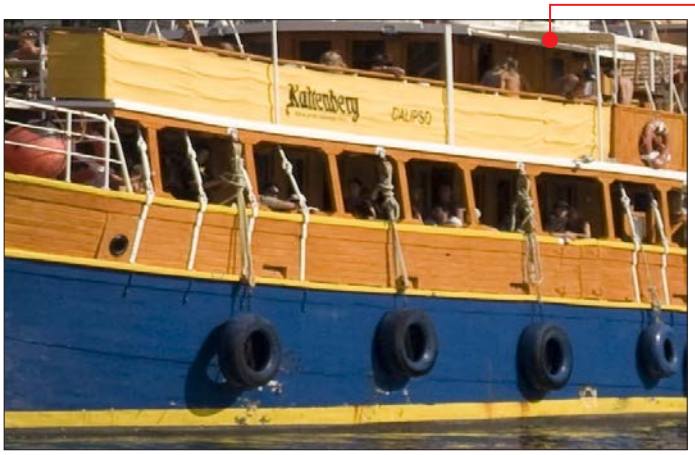

PROGRAM DO OBRÓBKI GRAFIKI

Paint.NET 4.0 beta

PRACA Z WARSTWAMI

Choć Paint.NET jest programem darmowym, to stopień jego zaawansowania sprawia, że może być doskonałą alternatywą dla innych, płatnych aplikacji. Jednym z elementów, dzięki którym Paint.NET znajduje się w najwyższej lidze edytorów graficznych, jest możliwość pracy na warstwach. Dzięki tej funkcji każdą warstwę możemy osobno edytować, zmieniając jej wygląd i ustawienia. Warstwy są też bardzo przydatne przy tworzeniu fotomontaży i zaawansowanej obróbce grafiki.

DOKŁADANIE I MIESZANIE WARSTW

1 Pierwszy podstawowy sposób pracy z warstwami to samodzielne stworzenie każdej z nich oddzielnie, a następnie połączenie wszystkich w całość. Mechanizm ten można zobaczyć na prostym przykładzie. W głównym oknie wybieramy przycisk Warstwy, a później Dodaj nową warstwę. Rysujemy jeden motyw.

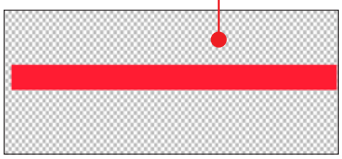

2 W taki sam sposób na kolejnej warstwie umieszczamy inny element.

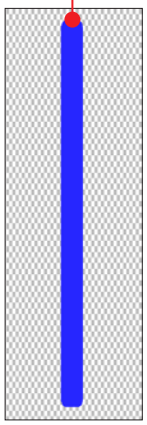

3 Po dodaniu kilku warstw w specjalnym module zobaczymy ich miniatury. Domyślnie wszystkie warstwy są widoczne.

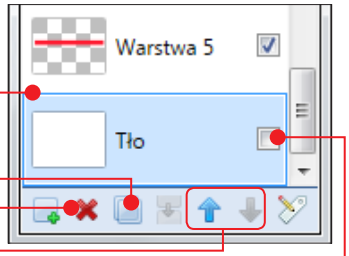

Usunięcie zaznaczenia spowoduje ukrycie konkretnej warstwy. Strzałkami możemy zmieniać kolejność warstw, co ma wpływ na edytowany obraz. Aby usunąć warstwę, wybieramy przycisk.

4 Po kliknięciu na przycisk nastąpi połączenie utworzonych wcześniej warstw. Po wykonaniu tej operacji warstw nie będzie można już edytować oddzielnie.

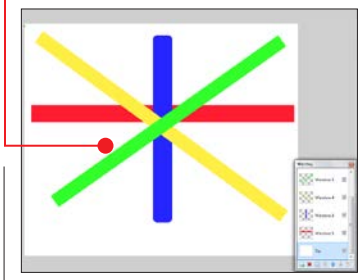

5 Znacznie ciekawsze efekty wizualne związane z warstwami uzyskamy jednak, korzystając z gotowych zdjęć i plików graficznych. W głównym oknie ponownie klikamy na Warstwy, a następnie na Importuj z pliku. Odnajdujemy odpowiednie zdjęcie i otwieramy je przyciskiem Otwórz.

6 Musimy pamiętać, że każde ze zdjęć stanowi oddzielną warstwę. Po zaimportowaniu fotografii zobaczymy je nałożone na siebie w głównym oknie.

7 We wspomnianym w punkcie 3 module klikamy dwukrotnie na miniaturę wybranej warstwy. Pojawi się okno właściwości, w którym za pomocą suwaka możemy na przykład ustawić jej przezroczystość.

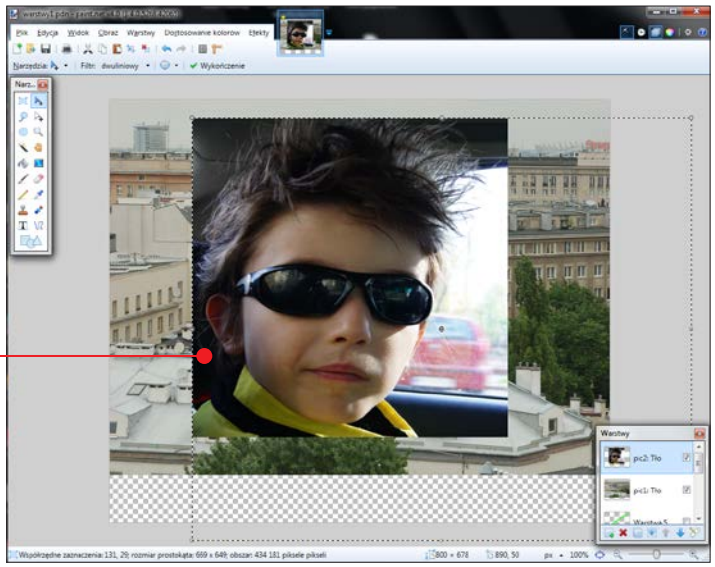

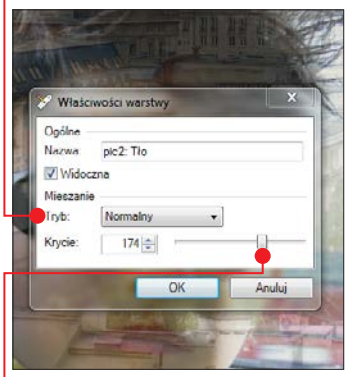

8 Teraz możemy uzyskać interesujące efekty, dokonując mieszania warstw. W opcji wybieramy jeden sposób mieszania warstw, na przykład. Klikamy na OK.

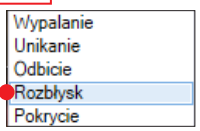

9 Po zastosowaniu wspomnianej opcji uzyskamy następujący efekt graficzny.

10 Inną kompozycję uzyskamy po wybraniu kolejnego trybu mieszania, na przykład Różnica. Rezultat będzie taki.

EFEKTY SPECJALNE

1 Paint.NET, tak jak każdy zaawansowany program do edycji zdjęć i grafiki, ma rozbudowany dział pozwalający na wzbogacenie fotografii o gotowe efekty specjalne zgromadzone w bazie aplikacji. Aby je zastosować, otwieramy wybrane zdjęcie i w głównym oknie klikamy na przycisk Efekty.

2 Wybieramy jeden z dostępnych działów, na przykład Artystyczne. W następnym kroku klikamy na konkretny efekt, choćby na Szkic tuszem...

3 Nasze zdjęcie zmieni się nie do poznania, nabierając faktury rysunku wykonanego tuszem.

4 Jeżeli chcemy, by fotografia przypominała rodzaj książkowej ilustracji z rozjaśnionym centrum i cieniami na brzegach, w zakładce Efekty klikamy na Fotografia, a następnie na Ilustracja... W ten sposób osiągniemy taki rezultat.

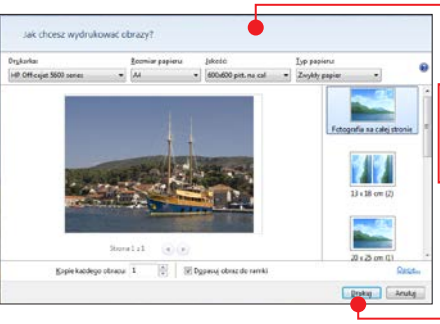

W programie Paint.NET dostępnych jest kilkadziesiąt różnych efektów specjalnych.

5 Jeszcze inne, ciekawe graficznie efekty osiągniemy, klikając na Efekty i wybierając jedną z pozycji umieszczonych w dziale Wykrzywianie, na przykład Przekształcenie biegunowe...

OPCJE DRUKOWANIA

1 Aby wydrukować zdjęcie lub grafikę przygotowaną wcześniej w programie Paint.NET, w głównym oknie aplikacji klikamy na przycisk lub stosujemy skrót klawiaturowy Ctrl+P.

2 Pojawi się okno, w którym wybieramy format i podstawowe parametry wydruku. Domyślnie program ustawi najwyższą jakość. Jeżeli chcemy wprowadzić dodatkowe ustawienia (na przykład wydrukować obraz w trybie oszczędnym i w wersji czarno-białej), wybieramy przycisk Opcje..., a następnie Właściwości drukarki...

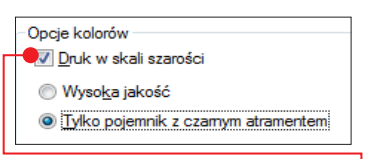

3 W zakładce Papier/jakość wybieramy Szybka robocza, a w zakładce Kolorowy zaznaczamy opcję. Klikamy na.

am

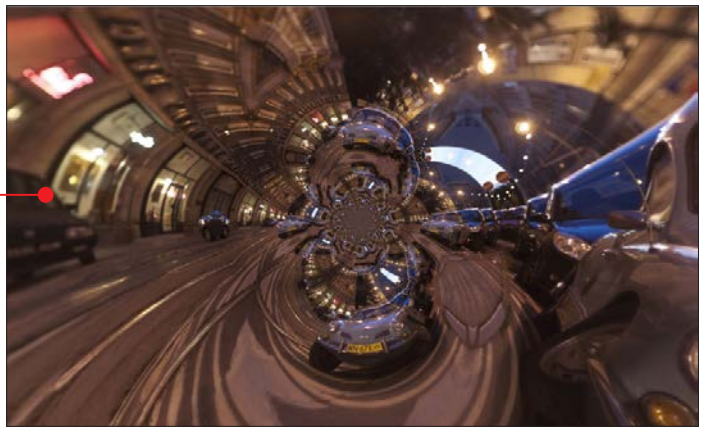

NAJWAŻNIEJSZE SKRÓTY KLAWIATUROWE

- F7 – moduł Warstwa
- F6 – moduł Historia
- F8 – moduł Kolory
- F5 – moduł Narzędzia
- M – operacje na pikselach
- Z – powiększenie
- H – nawigacja
- F – wypełnianie
- B – pędzel
- P – ołówek
- T – wprowadzanie tekstu
- E – gumka
- S – zaznaczanie prostokątne
- M – operacje na zaznaczeniu
- Ctrl+Shift+N – nowa warstwa
- Ctrl+Shift+delete – usuwanie warstwy
- Ctrl + Shift + F – łączenie wszystkich warstw
- F4 – właściwości warstwy
- Ctrl+A – zaznaczanie całości obszaru roboczego
- Ctrl+D – likwidacja wszystkich zaznaczeń

EDYCJA ZDJĘĆ W FORMACIE RAW

LightZone 4.0

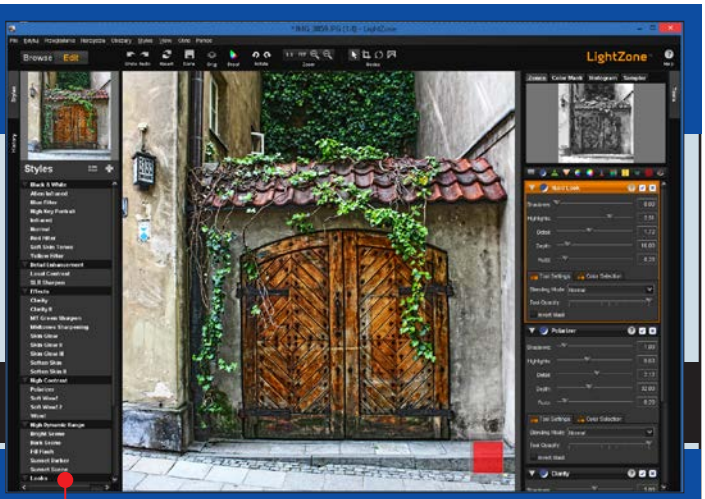

+ Program o dużych możliwościach do edycji zdjęć
+ Pozwala na edycję zdjęć zapisanych w niedestruktywnym formacie RAW (prosto z aparatu cyfrowego)
+ Wyposażony jest w bogatą bibliotekę stylów z gotowymi efektami
+ Efekty można umieszczać na obrazie jak warstwy w Photoshopie
+ Zdjęcia RAW zapisywane są z ustawieniami, które możemy zmienić

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski/angielski**
Internet: **www.lightzoneproject.org**

DVD-KOD: 059
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **28 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **RawTherapee** (**DVD-KOD: 088** – 32-bit i **DVD-KOD: 089** – 64-bit), **Corel AfterShop Pro** **DVD-KOD: 016**, **Adobe Lightroom** (**TYLKO W KŚ+**)

LightZone to zaawansowany program pozwalający na pracę z fotografiami zapisanymi w formacie RAW. Niegdyś płatna aplikacja stworzona przez firmę LightCraft, aktualnie jest programem otwartoźródłowym, dostępnym za darmo na różne platformy. LightZone wyposażony jest w przeglądarkę plików graficznych oraz okno edytora, w którym znajdziemy przede wszystkim liczne style, gotowe do zaaplikowania na zdjęciach. Program obsługuje 16-bitowe pliki, można w nim pracować w wybranej przestrzeni kolorów, na przykład fotograficznej ProPhoto RGB, a także ustawić profil barwny wybranego urządzenia. Zaletą LightZone jest również łatwy dostęp do pomocy programu.

WYBIERAMY ZDJĘCIE DO EDYCJI

1 Po zainstalowaniu z płyty dołączonej do Niezbędnika (**DVD-KOD: 059**) lub z KŚ+ i uruchomieniu programu pojawia się okno przeglądarki. Po lewej stronie widoczne jest drzewo dysków i folderów. Klikamy na wybrany folder – jego graficzna zawartość pojawi się w postaci miniatur w dolnej części okna.

2 Klikamy na miniaturę zdjęcia. Podgląd wyświetli się w centralnej części okna. Po prawej widzimy informacje o pliku. By edytować zdjęcie, klikamy na nie i przechodzimy do edytora.

POPRAWIAMY FOTOGRAFIE

1 Jeśli do edytora wczytamy zdjęcie w formacie RAW, po prawej stronie okna pojawi się moduł edycji RAW. Suwakami

ulepszymy naświetlenie zdjęcia, usuniemy kolorowy szum, poprawimy temperaturę kolorów i odcień fotografii.

2 Aby zaaplikować inne poprawki, sięgamy po opcje na pasku. Znajdziemy tutaj między innymi narzędzie do wyostrzania, tworzenia rozmyć, poprawy tonacji, nasycenia, balansu kolorów i bieli, usuwania szumu i plam, klonowania, usuwania efektu czerwonych oczu. Po kliknięciu na dane narzędzie jego ustawienia pojawią się w panelu (patrz ramka poniżej).

3 Po lewej stronie dostępne są gotowe style, posortowane według kategorii. Po najechaniu na nazwę stylu w lewym górnym narożniku okna programu zobaczymy podgląd efektu. Po kliknięciu styl zostanie zaaplikowany do zdjęcia, a jego ustawienia pojawią się z prawej strony okna programu.

4 Żeby zobaczyć oryginał zdjęcia, bez dodanych efektów, wystarczy przytrzymać wciśnięty przycisk.

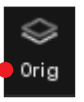

Aby usunąć wybrany efekt, klikamy na na panelu z efektem.

ZAPISUJEMY ZDJĘCIE

1 Program domyślnie zapisuje zdjęcia w pomniejszonym rozmiarze. Aby to zmienić, wybieramy z menu Edytuj opcję Ustawienia... W nowym oknie przechodzimy na kartę **Save** i z listy wybieramy. Określamy również jakość obrazu. Klikamy na **OK**.

2 Aby zapisać fotografię na dysku, wystarczy kliknąć na przycisk. **aż**

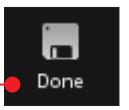

NARZĘDZIA I STYLE JAK WARSTWY

LightZone nie oferuje typowych warstw. Jednak narzędzia i style z efektami nakładane są na obraz podobnie jak warstwy w Photoshopie. Możemy je mieszać, wpływać na ich krycie, a także zmieniać im kolejność czy usuwać je.

Każdy dodany styl czy obsługiwane narzędzie (wybieramy je z poziomego paska) zaprezentowany jest w postaci panelu z ustawieniami. Suwakami możemy dopracować efekt zgodnie z oczekiwaniami. Panele możemy zwinąć do wąskiego paska.

JAK ZROBIĆ KOLAŻ ZE ZDJĘĆ

Photoscape 3.6.5

+ Pozwala na robienie kolaży i panoram
+ Umożliwia konwersję wielu zdjęć naraz
+ Jest wygodną przeglądarką zdjęć

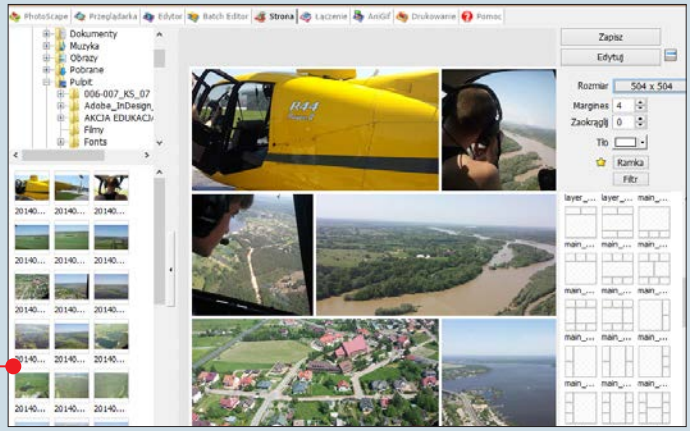

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **www.photoscape.org**
DVD-KOD: **079**
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **20,34 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **Picasa 3.9** (DVD-KOD: **082**), **Picmonkey.com, befunky.com**

Jeśli mamy zdjęcia powiązane tematycznie, na przykład z wycieczki czy z uroczystości rodzinnej, warto ułożyć z nich kolaż. Łatwo zrobimy to w programie Photoscape.

INSTALACJA

1 Program Photoscape instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: **079**, lub z KŚ+.

2 Aplikację uruchamiamy, klikając na ikonę skrótu.

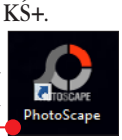

ROBIMY KOLAŻ

1 Aby stworzyć kolaż w Photoscapie, w oknie programu klikamy na **Strona**.

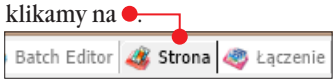

2 W panelu z prawej strony okna wybieramy jeden z szablonów – jest ich bardzo dużo, widok przewijamy suwakiem.

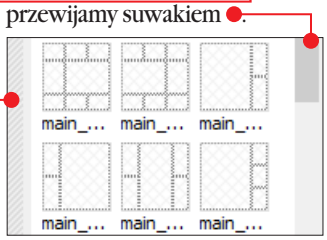

3 Teraz w panelu z lewej strony okna otwieramy foldery ze zdjęciami i wybrane fotki przeciągamy na projekt w środkowej, głównej części okna w odpowiadające nam miejsca.

4 Kiedy zapełnimy już wszystkie pola fotografiami, możemy dopracować szczegóły. Z prawej strony okna programu możemy ustalić rozmiar naszego kolażu – wystarczy kliknąć na pole. Możemy też, korzystając ze strzałek, określić grubość marginesów zdjęć oraz stopień zaokrąglenia ich rogów. Wybieramy też kolor tła widocznego między zdjęciami oraz – z bardzo bogatej bazy – rodzaj ramki (świąteczne, ozdobne, udające książki i taśmę filmową...) i, jeśli chcemy, także filtr (między innymi sepia, skala szarości, winietowanie).

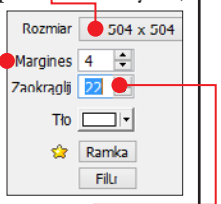

5 Na koniec zapisujemy gotowy kolaż, klikając na Zapisz. Dostępne formaty to JPEG, PNG, TIFF, BMP. **aa**

TWORZENIE PANORAMY Z KILKU ZDJĘĆ

Image Composite Editor 1.4

+ Łatwe tworzenie panoramicznych kompozycji w kilku krokach
+ Możliwość edycji i przycinania panoram
+ Opcja publikowania gotowych zdjęć w sieci

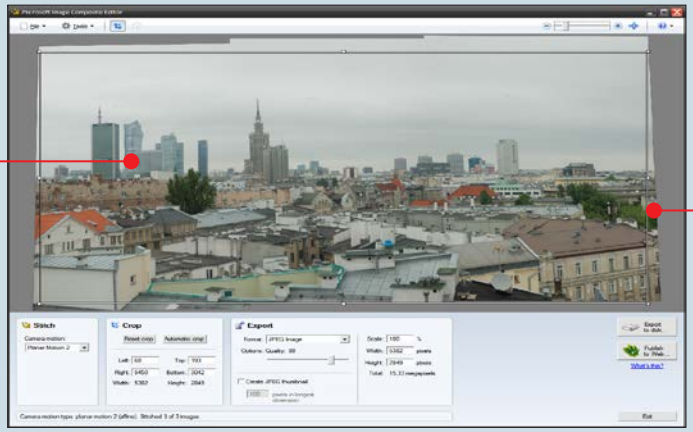

Licencja: **FREEWARE**
Język: **angielski**
Internet: **research.microsoft.com**
DVD-KOD: **046/47 – 32-/64-bit**
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **4 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **AutoStitch** (DVD-KOD: **049**), **Hugin** (DVD-KOD: **044**), Photosynth (TYLKO W KŚ+)

Niektóre motywy fotograficzne (szczególnie rozległe pejzaże) najlepiej przedstawić na zdjęciu w formie panoramy. Jednym z najlepszych darmowych narzędzi pozwalających na skomponowanie fotografii panoramicznej z kilku różnych zdjęć jest Image Composite Editor 1.4.

TWORZENIE PANORAMY

1 Po zainstalowaniu programu z płyty (DVD-KOD: **046/047**) lub z KŚ+ uruchamiamy go za pomocą skrótu utworzonego na pulpicie.

2 W głównym oknie wybieramy przycisk File, a następnie New Panorama...

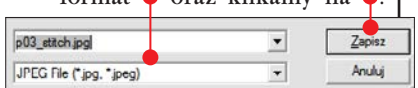

3 Zaznaczamy zdjęcia, z których ma powstać panorama – muszą być przynajmniej dwa, może też być ich więcej. Zaznaczenia dokonujemy myszą z wciśniętym klawiszem ctrl na klawiaturze. Klikamy na Otwórz.

4 W głównym oknie zostanie automatycznie wygenerowana panorama. Za pomocą specjalnej ramki przycinamy zdjęcie według naszych wymagań.

5 Aby zapisać naszą panoramę, klikamy na opcję Export to disk... Następnie wybieramy nazwę pliku i jego format oraz klikamy na Zapisz. Panoramiczne zdjęcie wykadrowane zgodnie z naszymi wymaganiami zostanie zapisane we wskazanej lokalizacji. **am**

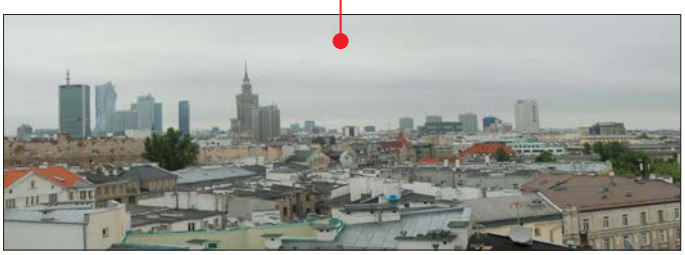

DODAJE EFEKTY DO ZDJĘĆ CYFROWYCH

Perfect Effects 8 Free

Fot. Alicja Żebruń

+ Darmowy program o dużych możliwościach edycji fotografii
+ Udostępnia ponad 125 gotowych efektów dla zdjęć
+ Pozwala na dostosowanie efektu
+ Umożliwia pracę na warstwach
+ Efekty można zaaplikować na wybranych obszarach obrazu za pomocą masek i specjalnego pędzla
+ Program dostępny jest również jako wtyczka do innych programów

Licencja: **FREEWARE**
Język: **angielski**
Internet: **www.ononesoftware.com**

DVD-KOD: 078
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **94,7 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **Photoscape** (**DVD-KOD: 079**), Picasa (**DVD-KOD: 082**), IMAGIA Lite (**DVD-KOD: 049**), **Machinery HDR Effects** (**DVD-KOD: 064**)

Perfect Effects 8 Free to bezpłatny program do edycji zdjęć. Jak sama nazwa wskazuje, narzędzie przeznaczone jest do dodawania efektów do fotografii. A jest z czego wybierać. Producent udostępnia ponad 125 filtrów, które możemy zaaplikować do zdjęcia jednym kliknięciem myszy. Nie jesteśmy jednak zdani na całkowitą automatykę – wygląd zdjęcia można jeszcze dostosować do własnych preferencji za pomocą suwaków z ustawieniami filtra. Możemy również mieszać efekty, a także pracować na obrazie miejscowo, za pomocą specjalnego pędzla i masek.

Perfect Effect możemy używać jako samodzielnego programu, a także jako wtyczki do programu Adobe Photoshop, Adobe Photoshop Elements i Adobe Lightroom oraz Apple Aperture.

Program zainstalujemy z płyty Niezbędnika (**DVD-KOD: 078**) lub z KŚ+.

OTWIERANIE I ZAPISYWANIE OBRAZU

1 Po uruchomieniu programu wyświetlone zostaje okno, na które wystarczy przeciągnąć plik ze zdjęciem. Możemy również kliknąć na OPEN, jeżeli chcemy wybrać odpowiednią fotografię poprzez systemowe okno dialogowe.

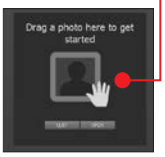

2 Pojawia się okno, w którym od razu określamy parametry zapisu (potem już nie będzie możliwości zmiany). Przetworzone zdjęcia zapisywane są w tym samym folderze co oryginały. Jeśli zaznaczymy Edit a Copy, fotografia będzie edytowana i następnie zapisana jako kopia. Po zaznaczeniu Edit Original oryginalne zdjęcie zostanie nadpisane.

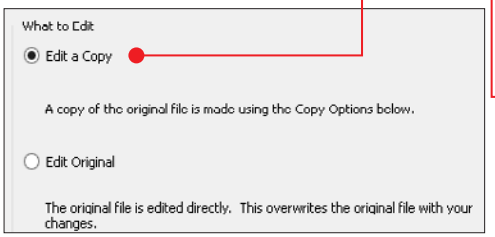

3 Określamy format pliku (do wyboru mamy wspierający warstwy format Photoshopa oraz JPEG i TIFF), przestrzeń koloru, głębię bitową oraz rozdzielczość obrazu. Klikamy na OK. Po przetworzeniu zdjęcia w Perfect Effect klikamy na SAVE & CLOSE.

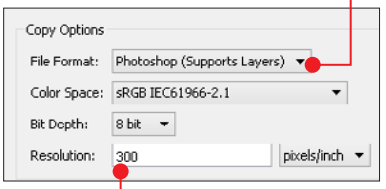

PERFECT EFFECT JAKO PLUG-IN PHOTOSHOPA

Program Perfect Effect może być używany jako plug-in do programów Adobe lub Apple. Jeśli na naszym komputerze zainstalowane jest oprogramowanie, które wspiera obsługę Perfect Effects, podczas instalacji aplikacji pojawi się okno. Zobaczmy, jak korzystać z wtyczki w programie Adobe Photoshop CC.

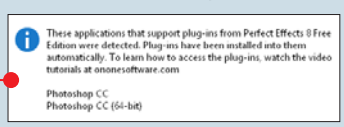

1 Po uruchomieniu Photoshopa i wczytaniu do niego zdjęcia klikamy na Plik i wybieramy Automatyzuj. Na wyświetlonej liście znajdujemy nazwę Perfect Effects 8... Klikamy na nią, by skorzystać z wtyczki.

2 Uruchamia się program Perfect Effect. Po dodaniu efektu klikamy na APPLY i wracamy do okna Photoshopa. Na panelu Warstwy widoczna jest warstwa z efektem.

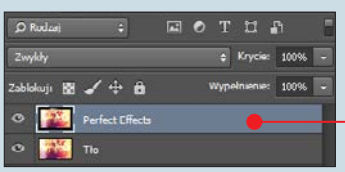

DODAJEMY CIEKAWY EFEKT DO ZDJĘCIA

1 Po lewej stronie okna programu widoczne są kategorie efektów. Rozwijamy listę przy danej kategorii i wybieramy jeden z nich. Efekt pojawia się jako nowa warstwa z białą prostokątną maską.

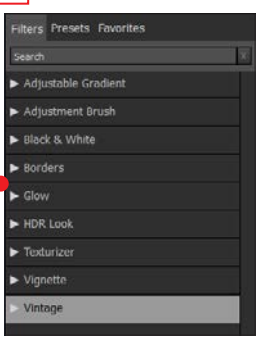

2 Po prawej stronie dostępny jest panel Filter Options z ustawieniami danego efektu. Za pomocą suwaków i innych opcji możemy dostroić wygląd fotografii.

3 Klikając na , można dodać do obrazu nową warstwę, na której zaaplikujemy kolejny efekt.

4 Za pomocą suwaka dostosujemy przezroczystość kompletu efektów, a suwakiem zmniejszymy widoczność wybranego efektu.

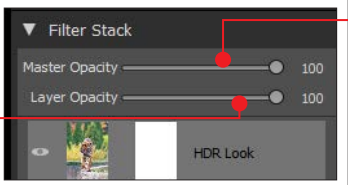

5 Jeśli chcemy, by efekt widoczny był tylko na części zdjęcia, na przykład na tle, za pomocą narzędzia Masking Brush odsłonimy oryginalny obraz. Jeśli zaznaczymy dodatkowo opcję Perfect Brush, pędzel będzie usuwał tylko warstwę o barwie, która została kliknięta. **aż**

PROGRAM DO EDYCJI ZDJĘĆ RAW

RAWTherapee 4.1

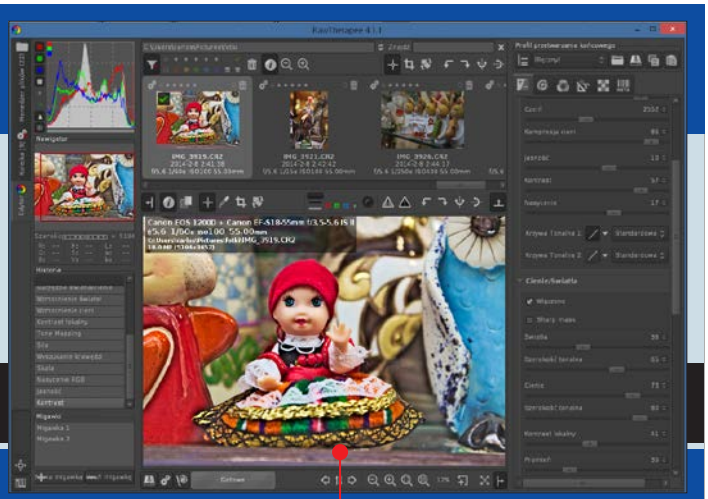

+ Darmowy program do edycji zdjęć zapisanych w formacie RAW
+ Wyposażony jest w zaawansowane algorytmy przetwarzania obrazu
+ Dysponuje licznymi narzędziami do udoskonalania zdjęć
+ Przetwarza zdjęcia w 16 bitach
+ Umożliwia przetwarzanie wsadowe plików z fotografiami
+ Ma wbudowany menedżer plików
+ Obsługuje formaty RAW z większości lustrzanek cyfrowych

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **www.rawtherapee.com**

DVD-KOD: 088/089 – 32-/64-bit
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **14,3 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **LightZone** (**DVD-KOD: 059**), **Corel AfterShot Pro** (**DVD-KOD: 016**), **Adobe Photoshop Lightroom** (**TYLKO W KŚ+**), **Photivo** (**TYLKO W KŚ+**), **UFRaw** (**TYLKO W KŚ+**)

RawTherapee to darmowy, otwartoźródłowy program do odczytu i przetwarzania zdjęć zapisanych przez aparat cyfrowy w formacie RAW. Choć jest stworzony do obróbki tak zwanych cyfrowych negatywów, możemy nim również poprawiać zdjęcia JPEG. Program oferuje zaawansowane możliwości, nie mniejsze niż komercyjne aplikacje tego typu. Za pomocą RawTherapee poprawimy naświetlenie zdjęcia, wydobędziemy detale z obszarów cieni oraz świateł, poprawimy kolorystykę czy usuniemy szum i zniekształcenia wprowadzane przez obiektywy. Program odczytuje pliki z wielu aparatów, także najnowszych modeli. Obrazy można przetwarzać w 16 bitach, a zapisywać jako JPEG, PNG i TIFF.

MENEDŻER OBRAZÓW

RawTherapee ma wbudowany funkcjonalny menedżer plików graficznych. Pozwala on na szybkie przetworzenie grupy zdjęć, dodanie ocen czy filtrowanie fotografii według wskazanych parametrów fotograficznych.

1 Instalujemy RawTherapee z płyty DVD lub z KŚ+ (wersję 32-bitową za pomocą **DVD-KOD: 088**, a 64-bitową, korzystając z **DVD-KOD: 089**). Po uruchomieniu programu po lewej stronie zobaczymy panel z dyskami oraz panel z drzewem folderów ●. Odnajdujemy i zaznaczamy katalog z fotografiami zapisanymi w formacie RAW. W oknie wyświetlone zostaną miniatury zdjęć ●.

2 Klikając na ●, możemy zdjęcie ocenić, a za pomocą przycisku ● nadać mu etykietę. Jeśli na pasku opcji wciśniemy ℹ, poniżej każdej miniatury wyświetlone zostaną podstawowe informacje na temat zdjęcia (dane EXIF).

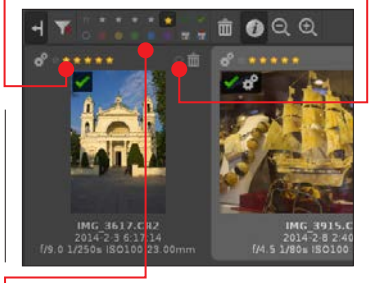

3 Aby wyświetlić wyłącznie zdjęcia z daną oceną lub etykietą, klikamy na przyciski ● na pasku opcji. Jeśli chcemy, aby w oknie widoczne były jedynie zdjęcia wykonane przy danych ustawieniach aparatu, po prawej stronie przechodzimy na kartę ●, zaznaczamy ☑ Filtr metadanych i określamy zakres ustawień ●, jaki ma być brany pod uwagę.

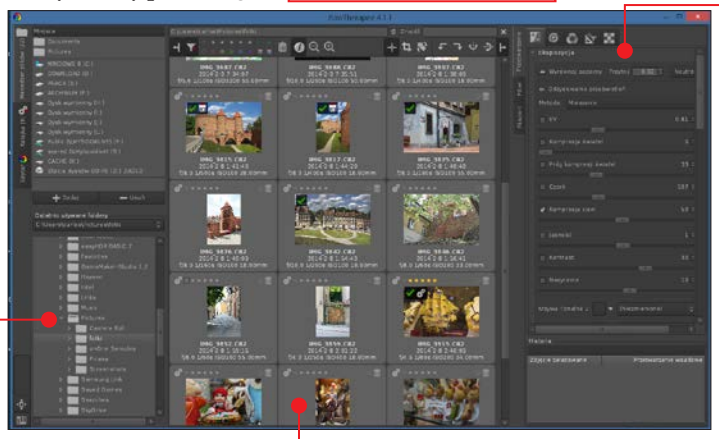

PRZETWARZAMY I ZAPISUJEMY GRUPĘ ZDJĘĆ

1 Z prawej strony na zakładce ● widoczne są narzędzia edycyjne ●. Zaznaczone miniatury możemy od razu poddać różnym korektom. Jeśli dwukrotnie klikniemy na miniaturę, fotografia zostanie wyświetlona w większym rozmiarze ●, co pozwoli na bardziej precyzyjną edycję.

Przetwarzanie

2 Na zakładce dostępne są narzędzia odpowiadające za modyfikację jasności i kontrastu. Mamy też do dyspozycji filtr połówkowy i nadający winietę.

3 Zakładka zawiera narzędzia, umożliwiające wyostrzanie i usuwanie szumu. Z kolei na zakładce znajdziemy opcje pozwalające dopracować kolorystykę fotografii.

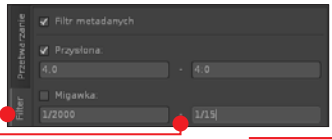

4 Zakładki oraz udostępniają między innymi przybory do korygowania wad obiektywu, oraz skalowania i kadrowania.

5 Aby hurtowo przetworzyć i zapisać grupę zdjęć, klikamy przy miniaturach na przycisk i dodajemy je do kolejki przetwarzania. Na karcie ● określamy zakres korekt przeprowadzanych automatycznie na zdjęciach.

Eksport

6 Po lewej stronie przechodzimy na kartę ●. Tutaj określamy folder docelowy dla przetworzonych zdjęć, a także opcje zapisu ● (między innymi format i jakość pliku). Klikamy na ▶ Rozpocznij przetwarzanie. Zdjęcia zostaną zapisane. **aż**

Kolejka [4]

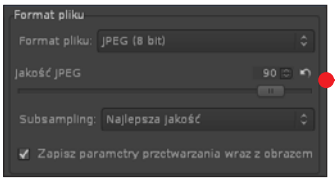

ZDJĘCIA RAW

Format zapisu RAW (surowy), który znajdziemy w wielu aparatach cyfrowych, pozwala na zachowanie w zdjęciu maksimum informacji. Dzięki temu w razie potrzeby możemy lepiej skorygować błędy naświetlania czy innych ustawień aparatu. Do obsługi zdjęć RAW konieczne jest jednak specjalne oprogramowanie, takie jak RAWTherapee.

DO ROBIENIA ANIMOWANYCH GIFÓW

AnimateGif 1.1

+ Ma przejrzyste okno
+ Umożliwia ustawienie jakości tworzonych GIF-ów
+ Nie wymaga instalacji i może być uruchamiany z pendrive'a

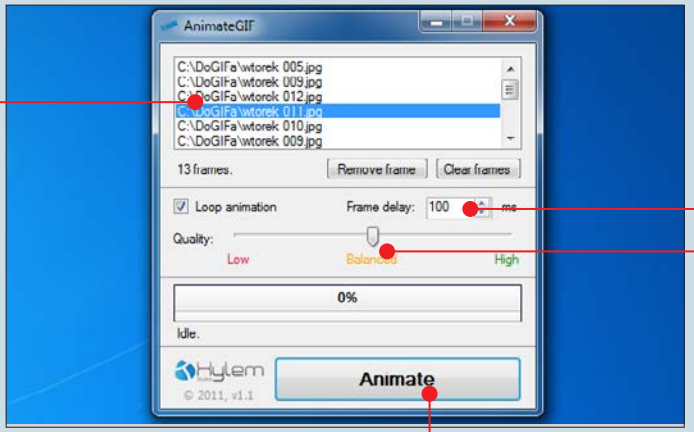

Licencja: **FREEWARE** | DVD-KOD: **003** | Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8** | Rozmiar: **1 MB**
Internet: **xylemstudios.com** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **GifApp** (DVD-KOD: **038**), **Photoscape** (DVD-KOD: **079**)

W pliku graficznym GIF możemy zapisać prostą animację z kilku czy kilkunastu zdjęć. Obrazek taki wyślemy znajomym, udostępnimy na naszej stronie WWW lub w serwisie społecznościowym. Tworzenie animowanych GIF-ów umożliwia AnimateGIF, który zainstalujemy z płyty Niezbędnik DVD-KOD: **003** lub KŚ+.

PRZYGOTOWANIE ANIMACJI

1 Otwieramy folder ze zdjęciami, z których chcemy zrobić animację GIF. W odpowiedniej kolejności myszą przeciągamy pojedyncze pliki do okna AnimateGif.

2 Przesuwając suwak w prawo, ustalamy lepszą jakość animacji. Jednak pliki z gorszą jakością (ustawienie suwaka z lewej strony) będą zajmowały mniej miejsca na dysku i szybciej się wyświetlały na stronach WWW.

3 W polu ustalamy szybkość zmian zdjęć w animacji. Wartość 100 ms oznacza, że fotografie będą zmieniane dziesięć razy na sekundę.

4 Klikamy na, wskazujemy miejsce zapisu pliku oraz jego nazwę. GIF możemy otworzyć w większości przeglądarek zdjęć, na przykład w IrfanView DVD-KOD: **003**. **jw**

ZDJĘCIA DO ANIMOWANEGO GIF-A

AnimateGif pozwala stworzyć animację ze zdjęć w różnych rozmiarach. Jednak najbardziej efektowny będzie pokaz przygotowany z fotek, które mają jednakowe proporcje boków. Dlatego przed przystąpieniem do pracy warto wykadrować zdjęcia lub zmniejszyć je do wybranego przez nas rozmiaru. Pierwszą operację możemy zrobić na przykład za pomocą aplikacji JPEGCrops DVD-KOD: **054**, a do automatycznej zmiany rozmiaru zdjęć sprawdzi się program Light Image Resizer DVD-KOD: **057** opisany na 22 stronie tego Niezbędnika.

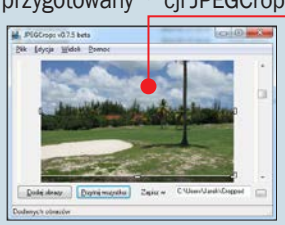

WYGODNA PRZEGLĄDARKA ZDJĘĆ

Honeyview 5.05

+ Działa szybko i ma intuicyjny polskojęzyczny interfejs
+ Ma mechanizm do pokazywania slajdów
+ Wyświetla dane o zdjęciach zaszyte w obrazkach

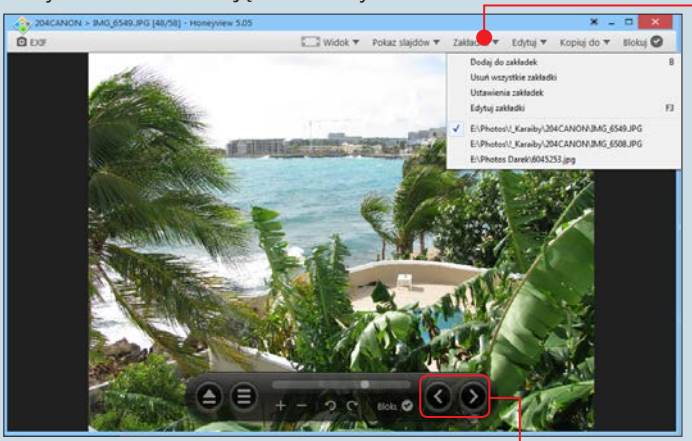

Licencja: **FREEWARE** | DVD-KOD: **043** | Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** | System: **Win XP, Vista, 7, 8** | Rozmiar: **5 MB**
Internet: **bandisoft.com** | Ograniczenia: **brak** | Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **FastStone Image Viewer** (DVD-KOD: **049**), **IrfanView** (DVD-KOD: **050**), **XnView** (DVD-KOD: **105**)

Zdjęcia najczęściej przeglądamy w komputerze. Dlatego warto zadbać, aby program do wyświetlania grafiki uruchamiał się szybko i był intuicyjny w obsłudze. Właśnie takie cechy ma Honeyview dostępny na płycie Niezbędnika DVD-KOD: **043** oraz w aplikacji KŚ+. Narzędzie to nie tylko wyświetla obrazki. Ma także ciekawą opcję pozwalającą dodać wybrane zdjęcia do zakładek, pozwalających błyskawicznie otwierać wybrane fotki. Poznajmy ten ciekawy program.

SKOJARZENIA PLIKÓW

1 Po instalacji Honeyview wszystkie formaty obsługiwane przez program powinny zostać z nim skojarzone.

2 Jeśli tak się nie stało, otwieramy aplikację, wciskamy na klawiaturze F5. Następnie klikamy kolejno na Odznacz wszystko, zaznaczamy interesujące nas rozszerzenia lub klikamy na Zaznacz wszystko i Zastosuj teraz.

PRZEGLĄDANIE ZDJĘĆ

1 Po otworzeniu jednej fotografii pozostałe zdjęcia zapisane w tym samym folderze możemy wyświetlać rolką myszy, ewentualnie przyciskami lub strzałkami na klawiaturze.

2 W każdej chwili możemy wyświetlić zdjęcie na pełnym ekranie. Wystarczy na klawiaturze wcisnąć przyciski alt enter. W ten sam sposób zamykamy tryb pełnoekranowy.

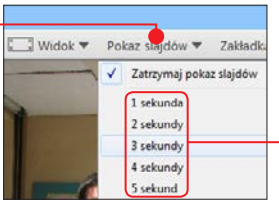

3 Wygodne oglądanie fotografii umożliwia funkcja pokazu slajdów. Aby z niej skorzystać, klikamy na menu, a następnie wybieramy czas, po którym będą zmieniane zdjęcia.

4 Każde zdjęcie wyświetlane w programie możemy dodać do zakładki. Wystarczy na klawiaturze wcisnąć przycisk B. Dodane fotki będziemy mogli szybko otwierać, klikając na i na wybrane zdjęcie z rozwiniętego menu. **jw**

JAK SZYBKO KADROWAĆ ZDJĘCIA

JPEGCrops 0.7.5

+ Pozwala szybko i bezstratnie kadrować zdjęcia zapisane w plikach JPG, JPEG
+ Łatwy w obsłudze

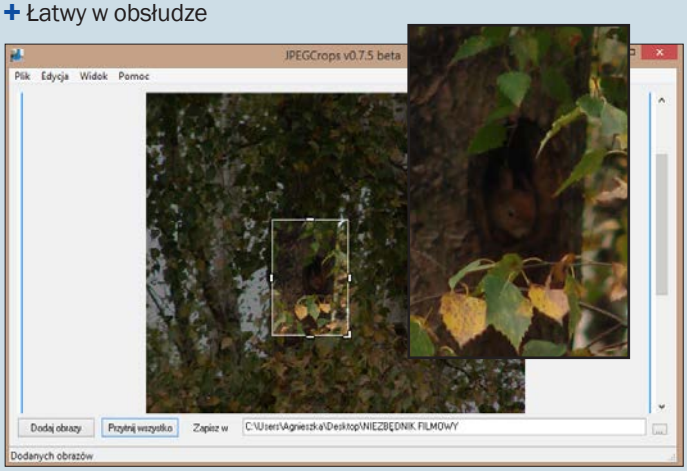

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **sylvana.net/jpegcrop**

DVD-KOD: 054
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **0,8 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **Picasa** (**DVD-KOD: 082**), **IrfanView 4.37** (**DVD-KOD: 050**)

Zdarzają się takie zdjęcia, że tylko ich autor jest w stanie powiedzieć, co jest na nich najważniejsze. Wtedy pomocne może okazać się odpowiednie wykadrowanie. A specjalistą od kadrowania jest program JPEGCrops. Pomoże on nam także wtedy, gdy zechcemy przygotować zdjęcia do wydruku w typowych formatach – ułatwi przycinanie ich do odpowiednich rozmiarów.

INSTALACJA

1 Program JPEGCrops instalujemy z płyty Niezbędnika, podając **DVD-KOD: 054**, lub z KŚ+.

2 Aplikację uruchamiamy, na przykład klikając na , , i na .

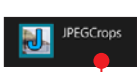

USTAWIENIA

1 Po otworzeniu programu, klikając na , możemy wskazać inny niż domyślny folder zapisywania wykadrowanych zdjęć.

2 Możemy też kliknąć na Plik i na Preferencje, a potem zaznaczyć pole Ustawienia zaawansowane. Na zakładce Pliki będziemy wtedy mogli ustawić między innymi, by wykadrowane zdjęcia trafiały do katalogu źródłowego ze zmienioną nazwą . Klikamy na OK.

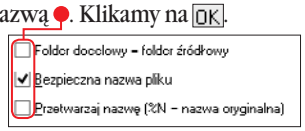

KADRUJEMY

1 Klikając na Dodaj obrazy, wczytujemy zdjęcia do programu. Aby je kolejno wykadrować, będziemy przewijać widok suwakiem.

2 Ustawiamy odpowiedni kadr, przeciągając znaczniki . JPEGCrops pilnuje, by kadr trzymał się wybranego przez nas formatu, i pokazuje, czy zdjęcie będzie dobrej

jakości . Klikamy na . Wykadrowane fotki trafiają do wskazanej przez nas lokalizacji. **aa**

JAK USUWAĆ NIEPOŻĄDANE ELEMENTY ZE ZDJĘĆ

Picasa 3.9

+ Pozwala na podstawowy retusz zdjęć
+ Umożliwia korekcję kolorów, wyostrzenie i odszumienie
+ Koryguje takie błędy, jak efekt czerwonych oczu

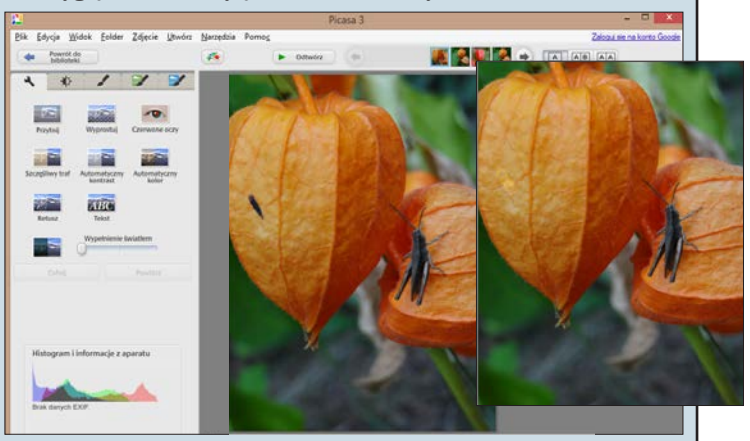

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **picasa.google.pl/intl/pl**

DVD-KOD: 082
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **16,72 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **Photoscape** (**DVD-KOD: 079**), **GIMP** (**DVD-KOD: 040**) **Adobe Photoshop** (**TYLKO W KŚ+**), **Inpaint** (**TYLKO W KŚ+**)

Niewiele jest zdjęć, które nie wymagają żadnych poprawek. Picasa, oprócz tego, że doskonale sprawdza się jako przeglądarka grafiki, ma też narzędzia pozwalające na wygodny i szybki retusz fotografii.

INSTALACJA

1 Picasę instalujemy z płyty Niezbędnika, podając **DVD-KOD: 082**, lub z KŚ+.

2 Aby uruchomić Picasę, klikamy dwukrotnie na skrót .

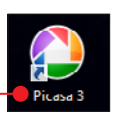

RETUSZ W PICASIE

1 W oknie Picasy klikamy dwukrotnie na zdjęcie, które chcemy poddać retuszowi – otwiera się panel z funkcjami korekty . Klikamy na .

2 Suwakiem u dołu okna Picasy powiększamy widok zdjęcia, by dokładnie widzieć skazę, którą chcemy usunąć. Wciskamy i przytrzymujemy klawisz ctrl – kursor zmienia się w rączkę, którą przesuwamy odpowiednio zdjęcie.

3 Suwakiem z lewej strony okna dobieramy grubość narzędzia – cieńsze pozwoli na większą precyzję, ale grubszym szybciej uporamy się ze skazą.

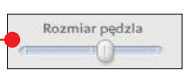

4 Klikamy narzędziem na skazę – w miejscu kliknięcia tworzy się pole , wewnątrz którego możemy przesuwać fragment zdjęcia tak, by skazę zastąpić odpowiadającym nam innym fragmentem zdjęcia. Klikamy, by zakończyć przesuwanie obrazu. Powtarzamy te czynności, aż cała skaza zniknie. By cofnąć zmiany, klikamy na Cofnij retusz, a by zapisać – na Zastosuj. **aa**

PROGRAM DO MALOWANIA CYFROWYCH OBRAZÓW

Corel Painter Essentials 4

+ Pozwala malować realistyczne obrazy na podstawie zdjęć
+ Udostępnia liczne przybory do malowania
+ Oferuje różne rodzaje tekstur imitujących prawdziwe podkłady

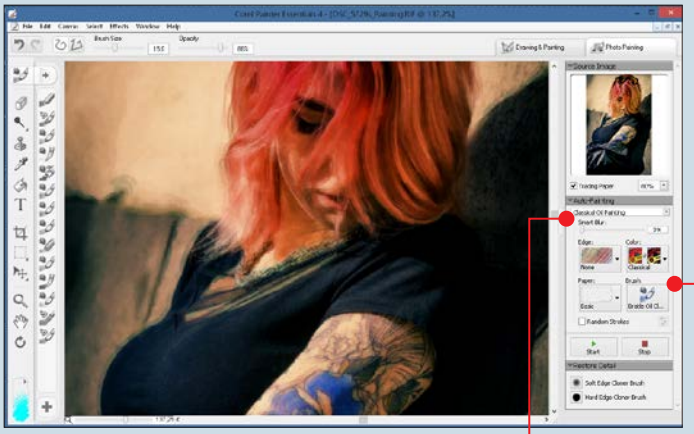

Licencja: **TRIAL**
Język: **angielski**
Internet: **www.corel.com**
DVD-KOD: **017**
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **działa 60 dni**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **63 MB**
Cena: **300 zł**

Dobre zamienniki: **Corel Painter X3** (DVD-KOD: **018**), **MyPaint** (DVD-KOD: **068**)

Corel Painter Essentials to tańsza, mniej funkcjonalna wersja zaawansowanego programu Corel Painter. Korzystając z 60-dniowej wersji próbnej aplikacji, możemy na przykład przetworzyć cyfrowe zdjęcie w realistyczny olejny obraz. Corel Painter Essentials udostępnia w tym celu liczne malarskie przybory.

URUCHAMIAMY

1 Program instalujemy z płyty (DVD-KOD: **017**) lub z KŚ+ i uruchamiamy go. W oknie powitalnym klikamy na Later, jeśli nie chcemy rejestrować programu.

2 Po uruchomieniu programu zaznaczamy opcję ●, by skorzystać z 60-dniowej wersji testowej. Klikamy na Dalej > i na Zakończ.

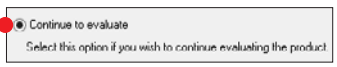

3 Na ekranie startowym wybieramy ●, by przetworzyć wybrane zdjęcie w malowidło.

TWORZYMY OBRAZ ZE ZDJĘCIA

1 Wczytujemy fotografię do okna programu. Obraz ze zdjęcia możemy wykonać automatycznie. W panelu Source Image zaznaczamy Use Open Image.

2 Teraz w panelu Auto-Painting wybieramy z listy ● technikę malowania. Za pomocą opcji ● możemy dostosować wykończenie brzegów, rodzaj podkładu, kolorystykę i typ pędzla.

3 Klikamy na ●, by rozpocząć przetwarzanie fotografii w malowidło. Jeśli efekt nas satysfakcjonuje, możemy kliknąć na ● i przerwać malowanie.

4 Zaznaczając Tracing Paper, możemy zwiększyć udział fotografii w malowidle (detale będą bardziej widoczne). Za pomocą opcji ● odzyskamy pędzlem ● wybrane szczegóły ze zdjęcia. **aż**

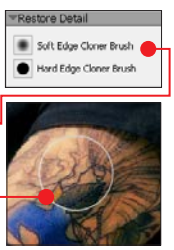

MASOWA ZMIANA ROZMIARÓW ZDJĘĆ

Light Image Resizer 4.6

+ Wygodnie i szybko zmienia rozmiar wielu zdjęć jednocześnie
+ Ma profile ustawień
+ Może automatycznie dodawać znak wodny na zdjęciach

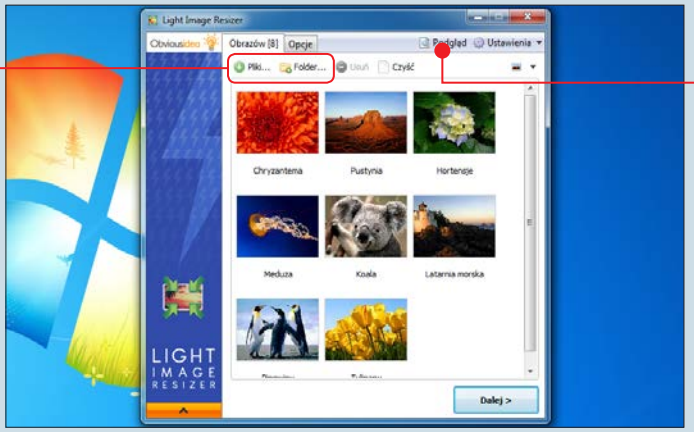

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **www.obviousidea.com**
DVD-KOD: **057**
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **7 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **RIOT** (DVD-KOD: **090**), **XnConvert** (DVD-KOD: **103**), **FastStone Photo Resizer** (TYLKO W KŚ+)

Zdjęcia do publikacji na stronie WWW najlepiej jest zmniejszyć oraz oznaczyć własnym logotypem lub podpisem. Operację taką umożliwia Light Image Resizer, który zainstalujemy z płytyNiezbędnika DVD-KOD: **057** lub za pomocą KŚ+.

KONWERTUJEMY ZDJĘCIA

1 Instalujemy i uruchamiamy Light Image Resizer. W głównym oknie klikamy na jeden z przycisków ●, a następnie wskazujemy zdjęcia lub folder ze zdjęciami, które chcemy zmniejszyć. Klikamy na przycisk Dalej >.

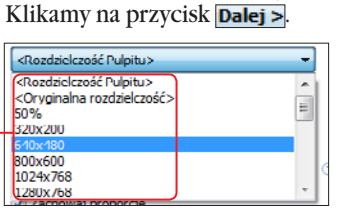

2 W kolejnym oknie możemy wybrać jeden z profili do zmiany rozmiaru zdjęć ●. Warto wiedzieć, że są w nich zapisane wszystkie ustawienia konwersji włącznie z algorytmem do zmiany nazw plików oraz na przykład integracją wybranego przez nas znaku wodnego.

3 Każdy profil możemy dowolnie zmodyfikować lub utworzyć własny. Aby to zrobić, klikamy na ●, w nowym oknie wpisujemy nazwę profilu i klikamy na OK.

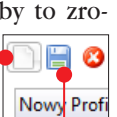

4 Ustalamy szerokość zdjęć po konwersji ●, a pozostałe opcje pozostawiamy bez zmian. W ten sposób rozmiar zdjęć będzie zmieniany przy zachowaniu proporcji obrazków.

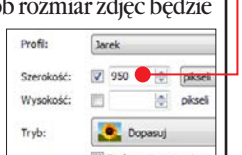

5 Aby wtopić w obrazki znak wodny lub tekst, klikamy na zakładkę Efekty, następnie na Integruj znak wodny i Znak wodny. W nowym oknie ustalamy opcje znaku wodnego. Klikamy na OK i zapisujemy nowy profil przyciskiem ●. Wprowadzone zmiany możemy podejrzeć, klikając na ●.

6 Konwersję zdjęć rozpoczynamy, klikając na przycisk Przetwórz. Zmienione zdjęcia domyślnie zostaną zapisane w folderze z plikami źródłowymi. **jw**

PRZYGOTOWYWANIE ZDJĘĆ DO DOKUMENTÓW

Dokumenty Pro 6

+ Oferuje wygodny kreator z podpowiedziami
+ Ma w bazie ponad 200 formatów dokumentów
+ Jest wyposażony w funkcję wykrywania elementów twarzy

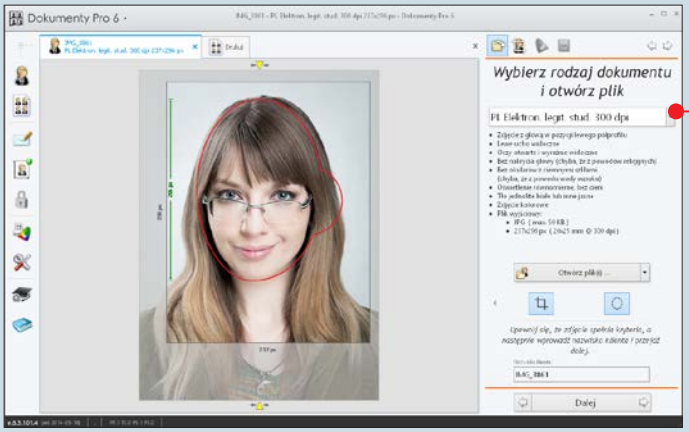

Licencja: **DEMO**
Język: **polski**
Internet: **www.dokumenty.pixel-tech.pl**

DVD-KOD: 021
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **znak wodny**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **40,7 MB**
Cena: **450 zł**

Dobre zamienniki: **GIMP** (**DVD-KOD: 040**), **JPEGCrops** (**DVD-KOD: 054**), **Adobe Photoshop** (**TYLKO W KŚ+**)

Dokumenty Pro to specjalistyczne oprogramowanie, służące do przygotowywania zdjęć pod kątem określonych dokumentów. Znajdziemy w nim ponad 200 formatów dokumentów z 55 krajów, w tym 57 formatów dotyczących Polski. Program za pomocą wygodnego kreatora przeprowadzi nas przez etap odpowiedniego przygotowania zdjęcia.

PRZYGOTOWUJEMY ZDJĘCIE DO LEGITYMACJI

1 Instalujemy z płyty Niezbędnika (**DVD-KOD: 021**) lub z KŚ+ i uruchamiamy program. W oknie aplikacji klikamy na ●, by wskazać rodzaj dokumentu, do jakiego chcemy przygotować zdjęcie, na przykład ●.

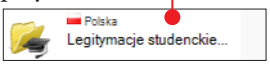

2 Teraz klikamy na przycisk Otwórz plik(i) ..., aby wybrać zdjęcie z dysku komputera. Klikamy na Dalej.

3 Jeśli zdjęcie zawiera błędy, wyświetlony zostanie czerwony komunikat. Możemy go pominąć, klikając na Ignoruj. Klikamy na Dalej, by przejść do następnego etapu.

4 W kolejnym oknie możemy skorygować obrót lub kadr zdjęcia. Na tym etapie program umożliwia również poprawienie owalu szablonu na twarzy ●. Klikamy na Dalej.

5 Teraz możemy poprawić wygląd fotografii, na przykład skorygować jasność i kolory czy zrobić drobny retusz. Klikamy na Dalej.

6 Zapisujemy zdjęcie, klikając na przycisk ● i wybierając opcję Przetworzone. Klikając na Drukuj, przejdziemy do kreatora wydruku. **aż**

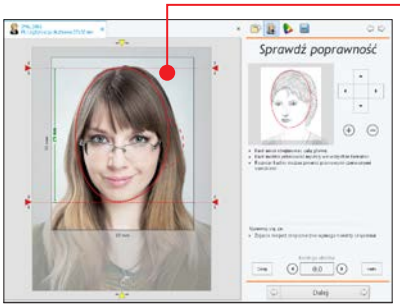

TWORZENIE ZDJĘĆ HDR

easyHDR BASIC 2.13.3

+ Darmowy i prosty w obsłudze program
+ Umożliwia tworzenie zdjęć o dużej rozpiętości tonalnej
+ Pozwala indywidualnie dostosować efekt

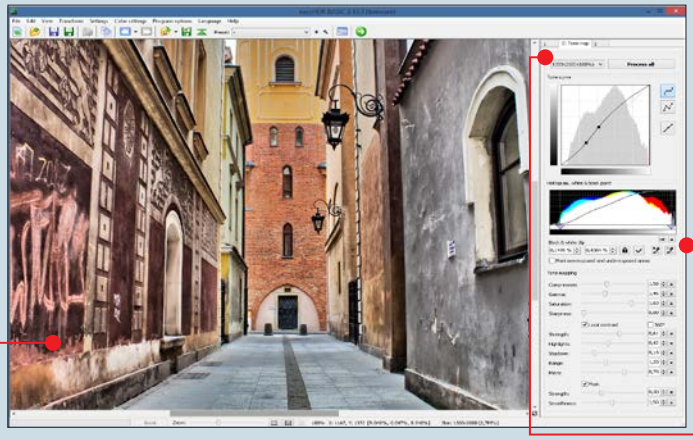

Licencja: **FREEWARE**
Język: **angielski**
Internet: **www.easyhdr.com**

DVD-KOD: 026
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **6,9 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **RawTherapee** (**DVD-KOD: 088**), **Luminance HDR** (**DVD-KOD: 062**), **Machinery HDR Effects** (**DVD-KOD: 064**), **HDR Express** (**TYLKO W KŚ+**)

Zdjęcia HDR to fotografie o dużej rozpiętości tonalnej. Zgodnie z definicją widać na nich detale ukryte zarówno w cieniach, jak i w najjaśniejszych obszarach. Aby uzyskać taki efekt, musimy połączyć sekwencję różnie naświetlonych zdjęć – ciemniejszych i jaśniejszych ●. Do tego celu można wykorzystać darmowy program EasyHDR. Aplikacja umożliwia tworzenie zdjęć HDR nie tylko z kilku zdjęć. Do wykonania ciekawie wyglądającego, pełnego dramatyzmu obrazu (tak zwanego pseudo HDR ●) wystarczy jedna fotografia, w formacie RAW lub JPEG.

TWORZYMY ZDJĘCIE HDR

1 Instalujemy z płyty Niezbędnika (**DVD-KOD: 026**) lub z KŚ+i uruchamiamy program EasyHDR. Klikamy na ● i z wciśniętym klawiszem ctrl wybieramy sekwencję zdjęć potrzebnych do utworzenia fotografii HDR. Klikamy na Otwórz.

2 W nowym oknie możemy określić parametry naświetlania zdjęć ● (jeśli program nie odczytał ich z metadanych EXIF każdego ze zdjęć) i klikamy na **Generate HDR**, a potem na Continue.

3 Za pomocą opcji ● dostosowujemy wygląd fotografii HDR. Z listy ● wybieramy rozmiar wynikowego obrazu. Klikamy na **Process all**, a potem na ●. **aż**

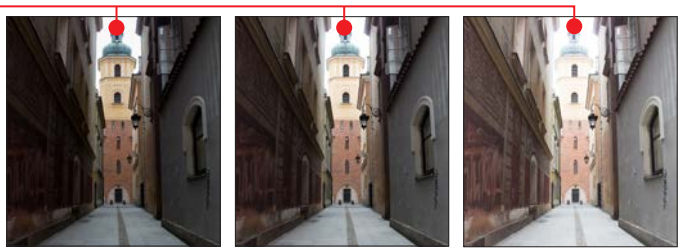

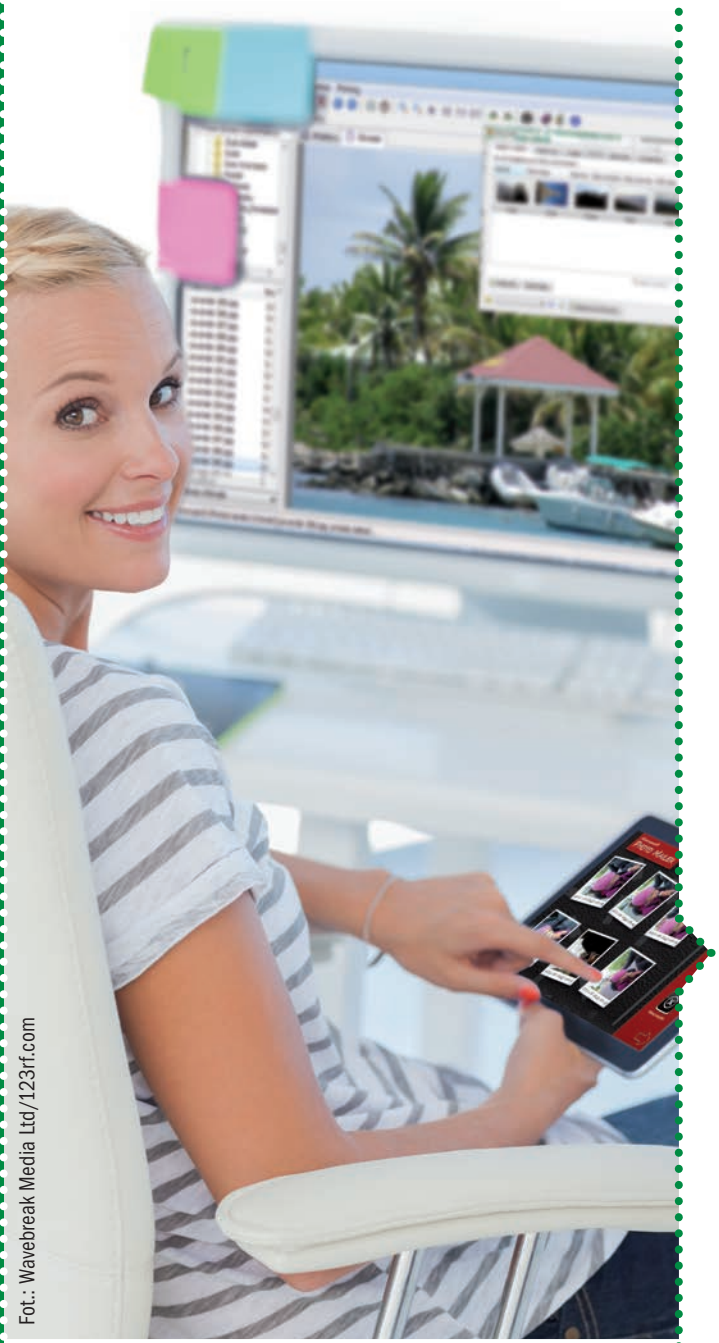

Fot.: Wavebreak Media Ltd/123rf.com

ZARZĄDZANIE KOLEKCJĄ ZDJĘĆ

Ant Renamer 2.10 **DVD-KOD: 004**

Anti-Twin 1.8d **DVD-KOD: 005**

Ashampoo Photo Mailer 1.0 **DVD-KOD: 008**

Exifer 2.1.5 **TYLKO W KS+**

Flickr **SERWIS ONLINE**

Mark It Now! Lite 1.1 **DVD-KOD: 065**

Phototheca 1.4 **DVD-KOD: 080**

Vallen Jpegger 5.65 **DVD-KOD: 098**

XnConvert 1.63 **DVD-KOD: 103/104**

SZYBKA PRZEGLĄDARKA DO ZDJĘĆ

Vallen JPegger 5.65

+ Wyświetla miniatury zdjęć oraz duże obrazki
+ Szybko skaluje zdjęcia oraz je obraca
+ Robi zrzuty ekranowe

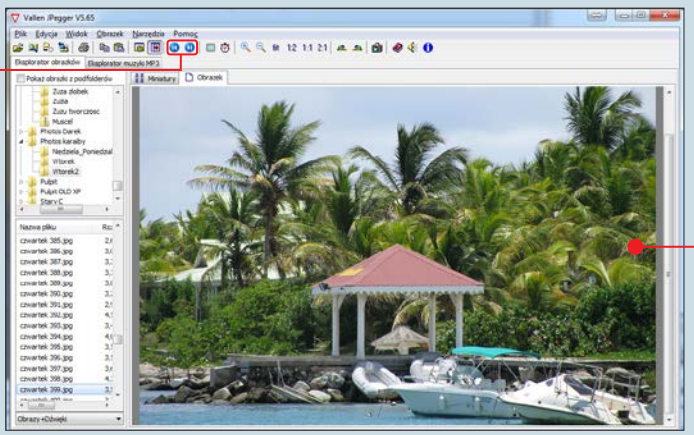

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **www.vallen.de**

DVD-KOD: 098
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **1 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **FastStone Image Viewer** (**DVD-KOD: 049**), Honeyview (**DVD-KOD: 043**), **IrfanView** (**DVD-KOD: 050**), **XnView** (**DVD-KOD: 105**)

Przeglądarka zdjęć dostępna w systemie Windows nie dla każdego jest wygodna. Na szczęście istnieją alternatywne narzędzia do oglądania fotografii w komputerze. Na płycie Niezbędnika oraz w aplikacji KŚ+ znajdziemy aplikację Vallen JPegger (**DVD-KOD: 098**). Program jest nie tylko wygodny, ale również działa szybciej od większości alternatywnych narzędzi.

PIERWSZA KONFIGURACJA

1 Po rozpoczęciu instalacji programu z płyty lub aplikacji KŚ+ klikamy w kolejnych oknach na przycisk Next >. Zostanie uruchomiony kreator ustawień.

2 W trzecim kroku konfiguracji ustalamy, które pliki zostaną skojarzone z programem.

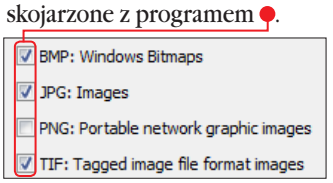

3 W ostatnim kroku konfiguracji zaznaczamy. W ten sposób na pulpicie i w menu zostaną utworzone skróty do programu.

PRZEGLĄDAMY ZDJĘCIA

1 Aby wyświetlić zdjęcie w przeglądarce, wystarczy dwa razy kliknąć na plik graficzny. Automatycznie zostanie uruchomione okno Vallen JPegger i wyświetlone w nim wskazane zdjęcie.

2 Kolejne zdjęcia z folderu możemy wyświetlić, klikając na przyciski albo wciskając na klawiaturze ← lub →. Aby przeglądać zdjęcia na całym ekranie, wystarczy tylko wcisnąć enter.

3 Program umożliwia także szybkie przeglądanie miniatur zdjęć z wybranego folderu. Wyświetlimy je, klikając na zakładkę.

4 W programie możemy również włączyć pokaz slajdów. Wystarczy kliknąć na przycisk lub na klawiaturze wcisnąć F10. **jw**

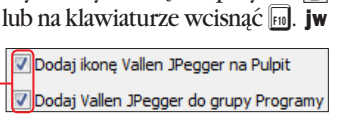

PRZEGLĄDARKA GRAFIKI Z FUNKCJĄ TWORZENIA ALBUMÓW

Phototheca 1.4

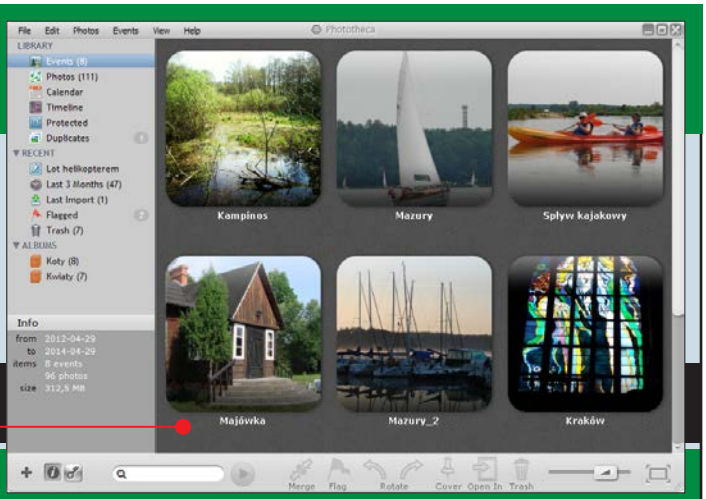

+ Importuje zdjęcia z dysków lokalnych i sieciowych, z kart pamięci, dysków wymiennych, kamer, telefonów komórkowych, tabletów
+ Organizuje zdjęcia w wydarzenia, w albumy i w albumy inteligentne
+ Pozwala na tagowanie zdjęć
+ Tworzy pokazy slajdów
+ Pokazuje zdjęcia w widoku kalendarza, uprządkowane według dat
+ Obsługuje formaty JPEG, PNG, GIF, BMP

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **080** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** System: **Win XP, Vista, 7, 8** Rozmiar: **10,21 MB**
Internet: **lunarship.com** Ograniczenia: **brak** Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **Picasa 3.9** (DVD-KOD: **082**), **XnView** (DVD-KOD: **105**), **FastStone Image Viewer** (DVD-KOD: **031**)

Phototheca to wygodny i efektowny program do przeglądania zdjęć. Pozwala organizować fotografie na różne sposoby:

- w wydarzenia – na podstawie dat, na przykład zdjęcia z imprezy czy urlopu,
- w albumy tematyczne – na przykład zdjęcia naszego zwierzaka, zdjęcia zachodów słońca, kwiatów itp.,
- w albumy inteligentne – tworzone automatycznie przez Photothecę według określonych przez nas zasad (na przykład ze zdjęć zrobionych konkretnym modelem aparatu albo w danym roku).

INSTALACJA

1 Program Phototheca instalujemy z płyty Niezbędnika, podając DVD-KOD: **080**, lub z KŚ+.

2 Aplikację uruchamiamy, klikając na ikonę skrótu na pulpicie.

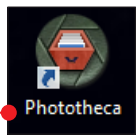

IMPORTOWANIE ZDJĘĆ

1 Zanim zaczniemy korzystać z Phototheki, musimy sprawić, by zobaczyła nasze zdjęcia – czyli importować je. Najłatwiej jest po prostu przeciągnąć wybrane pliki na okno programu zaraz po jego uruchomieniu.

2 Możemy też importować naraz wszystkie zdjęcia zapisane w komputerze – kliknąć na File i na Import To Library..., a potem na Import All. Niestety, może to długo potrwać, jeżeli mamy na dysku dużo zdjęć.

3 Aby dodać zdjęcia tylko z określonego folderu czy dysku, klikamy na File i Import To Library., po czym w głównym oknie programu wskazujemy odpowiednią lokalizację i klikamy na Import Selected. Następnie możemy importować wszystkie zdjęcia, klikając na Import All, albo wybrać tylko niektóre, klikając na nie z wciśniętym klawiszem ctrl i na Import Selected.

WYDARZENIA

Phototheca sama, automatycznie, grupuje importowane zdjęcia w wydarzenia.

1 Aby określić kryteria, według których program tworzy wydarzenia, klikamy na Edit i Settings...,

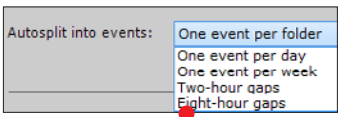

i wybieramy z listy odpowiadającą nam opcję i klikamy na Ok.

2 Widok wydarzeń włączamy, klikając na

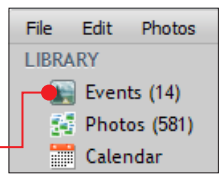

3 Możemy połączyć wydarzenia – wystarczy zaznaczyć je, klikając na nie z wciśniętym ctrl, a potem kliknąć u dołu okna na

4 Aby jedno wydarzenie podzielić na więcej, otwieramy je, klikając na nie dwukrotnie, a potem zaznaczamy zdjęcia, które chcemy wydzielić, i klikamy na

5 Phototheca ustawia jako okładkę wydarzenia losowe zdjęcie. Możemy jednak wybrać to, które najbardziej nam się podoba – w tym celu zaznaczamy je kliknięciem i klikamy na . Aby zmienić nazwę wydarzenia, po prostu klikamy na nią i wpisujemy nową.

ALBUMY

1 Wydarzenie możemy zamienić w album – wystarczy kliknąć na nie prawym przyciskiem i wybrać Convert To Album. Okładkę i nazwę albumu zmieniamy tak samo jak w wypadku wydarzeń. Do albumu możemy dodawać zdjęcia z różnych wydarzeń, przeciągając je na jego nazwę. Widok albumów włączamy, klikając na

2 Możemy stworzyć nowy album ze zdjęć wybranych z wydarzenia lub z innego albumu. W tym celu zaznaczamy zdjęcia, klikając na nie z wciśniętym klawiszem ctrl, i klikamy na File i na New Album From Selection, nadajemy albumowi nazwę i klikamy na Ok.

3 Aby stworzyć zupełnie nowy album, klikamy na File i na New Album..., nadajemy nazwę i klikamy na Ok. Możemy do niego dodawać zdjęcia metodą przeciągnij i upuść.

ALBUMY INTELIGENTNE

1 By założyć album inteligenty, klikamy na File i wybieramy New Smart Album...

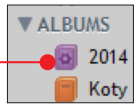

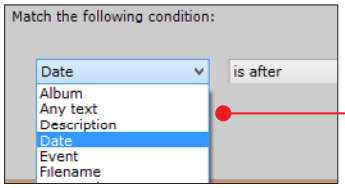

2 Otwiera się okno, w którym nadajemy nazwę albumowi i określamy, jakie warunki mają spełniać dodawane do niego automatycznie zdjęcia, i klikamy na Ok.

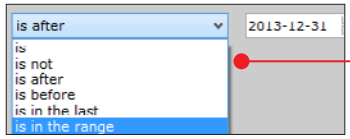

ZNAJDUJE ZDUBLOWANE PLIKI W FOLDERACH

Anti-Twin 1.8d

+ Porównuje pojedyncze bajty we wskazanych plikach
+ Może wyszukiwać identyczne lub podobne nazwy
+ Ma mechanizm porównywania zdjęć na podstawie pikseli

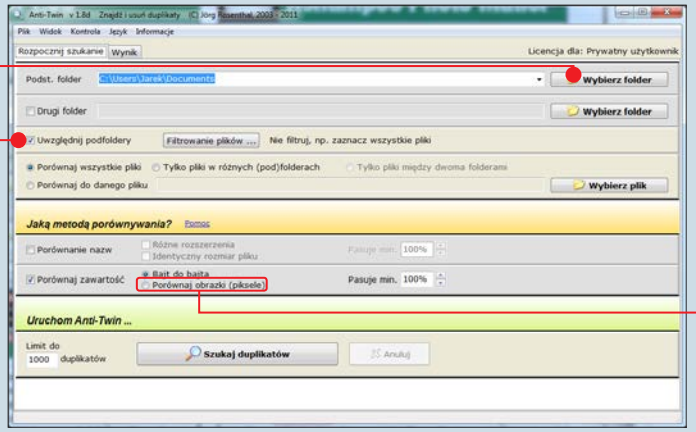

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **joerg-rosenthal.com**

DVD-KOD: 005
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **1 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: AllDup (TYLKO W KŚ+), Auslogics Duplicate Finder (TYLKO W KŚ+), Duplicate Cleaner (TYLKO W KŚ+)

Korzystając z komputera, stale gromadzimy na nim nowe dane. Nierzadko zdarza się, że te same pliki mamy zapisane w różnych miejscach na dysku. Może to być spowodowane przez nasze świadome działanie, ale często jest to skutek pracy różnych aplikacji, na przykład do kopiowania zdjęć z aparatu fotograficznego czy z telefonu.

Anti-Twin potrafi znaleźć zdublowane pliki i je skasować. Program ma wbudowane różne mechanizmy porównywania plików. Szczególnie przydatny może być moduł odnajdujący zdublowane zdjęcia, które program wyszukuje, nie tylko analizując nazwę plików, ale także ich zawartość.

SZUKANIE DUPLIKATÓW

1 Instalujemy z płyty Niezbędnika **DVD-KOD: 005** lub z KŚ+ i otwieramy Anti-Twin. Klikamy na ● i na dysku wskazujemy folder, który chcemy przeszukać na obecność zdublowanych plików.

2 Aby w wyszukiwaniu uwzględnić wszystkie pliki, również z podfolderów, kliknięciem zaznaczamy pole ● i wybieramy opcję Porównaj wszystkie pliki.

3 Jeśli folder, który przeszukujemy, zawiera zdjęcia, to możemy skorzystać z mechanizmu porównującego obrazki. W tym celu wystarczy zaznaczyć opcję ●.

4 Wyszukiwanie zdublowanych plików na dysku rozpoczynamy, klikając na przycisk Szukaj duplikatów.

5 Takie same pliki zostaną wyświetlone w kolorowych polach ●. Dwukrotnie klikając na wybrany plik, możemy go otworzyć i sprawdzić jego zawartość.

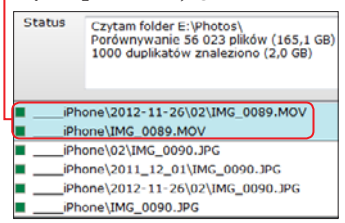

6 Aby zaznaczyć pliki do usunięcia, wystarczy kliknąć na przycisk Wybór po właściwościach lub Wybór po folderach i wybrać interesujące nas opcje. Pliki przeznaczone do skasowania zostaną oznaczone ikoną ✖. Kasowanie duplikatów rozpoczynamy, klikając na Usuń zaznaczone pliki. **jw**

ŁATWO UDOSTĘPNIA ZDJĘCIA PRZEZ E-MAIL

Ashampoo Photo Mailer 1.0

+ Kadruje i przycina zdjęcia
+ Wysyła fotki w dowolnej ilości i do dowolnej liczby odbiorców
+ Ma wygodne kreatory

Licencja: **TRIAL**
Język: **polski**
Internet: **www.ashampoo.com**

DVD-KOD: 008
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **działa 40 dni**

Rejestracja: **TAK**
Rozmiar: **12 MB**
Cena: **około 40 zł**

Dobre zamienniki: **Dropbox** (DVD-KOD: 022), **Microsoft OneDrive** (TYLKO W KŚ+)

Zdjęcia najwygodniej jest udostępniać, wysyłając je przez e-mail. Niestety, w przypadku dużych wiadomości z załącznikami często występują kłopoty z wysłaniem lub odbieraniem korespondencji. Ashampoo Photo Mailer rozwiązuje ten problem – pozwala łatwo przesyłać fotografie przez internetową skrzynkę pocztową.

WYSYŁAMY ZDJĘCIA

1 Instalujemy z płyty Niezbędnik **DVD-KOD: 008** lub z KŚ+, rejestrujemy i uruchamiamy Ashampoo Photo Mailer. Klikamy na jeden z przycisków ● i na dysku wskazujemy folder ze zdjęciami lub pojedyncze fotki do wysłania.

2 Klikamy na strzałkę ●, następnie na pole ✉ i uzupełniamy dane naszego konta e-mail, a potem dwa razy klikamy na ●, potem na ● i na ●.

3 Wpisujemy adres odbiorcy, temat wiadomości i jej treść. Klikamy na ●.

4 Suwakiem ● ustawiamy jakość zdjęć. Im będzie ona wyższa, tym korespondencja będzie miała większy rozmiar. Kliknięciem na ● wysyłamy zdjęcia. Duże wiadomości zostaną podzielone na kilka mniejszych e-maili. **jw**

REJESTRACJA PROGRAMU

1 Po instalacji aplikacji wyświetli się okno, w którym klikamy na przycisk ● (w późniejszym czasie okno to otwieramy, klikając na ● i na ●).

2 Aby uzyskać klucz do wersji 40-dniowej podajemy swój adres e-mail, klikamy na ● i postępujemy zgodnie z wyświetlanymi wskazówkami.

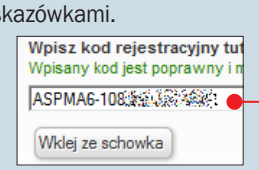

3 Wyświetlony klucz, wciskając ctrl C i następnie wklejamy w pole ●.

Pobierz darmowy kod rozszerzonej wersji testowej

TWORZENIE ZNAKÓW WODNYCH NA ZDJĘCIACH

Mark It Now! Lite 1.1

+ Dodawanie znaków wodnych tekstowych i obrazkowych
+ Możliwość oznakowania wielu zdjęć naraz
+ Prosty w użyciu

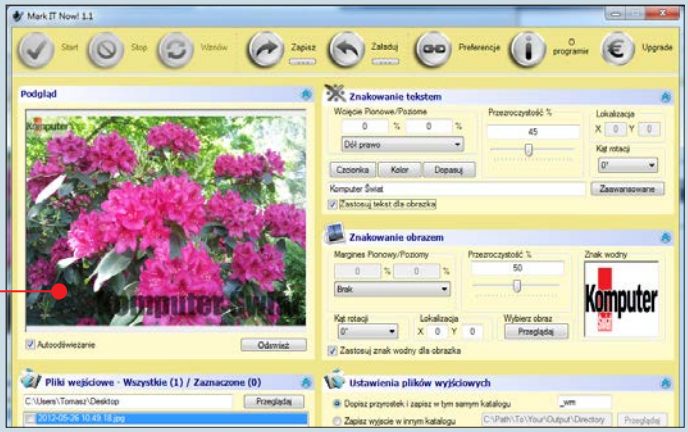

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **www.seq-soft.info**
DVD-KOD: **065**
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **1 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **Image Signature** (DVD-KOD: **048**), XnConvert (DVD-KOD: **103**), GIMP (DVD-KOD: **040**), Paint.NET (DVD-KOD: **075**)

Mark It Now to prosty, ale i ceniony przez użytkowników program do znakowania zdjęć. Zobaczmy, jak za jego pomocą dodać tekstowy i graficzny znak wodny do fotki. **Uwaga!** Działanie aplikacji stwarza problemy w systemach 64-bitowych.

DODAJEMY ZNAK WODNY

1 Program instalujemy z płyty Niezbędnika (DVD-KOD: **065**) lub z KŚ+. Zmieniamy język interfejsu na polski. W tym celu klikamy na przycisk ustawień, a następnie wybieramy pozycję. Zatwierdzamy przyciskiem Apply i ponownie uruchamiamy program.

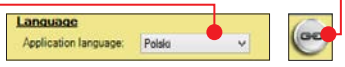

2 Najpierw klikamy na przycisk i wskazujemy folder ze zdjęciami, a następnie zaznaczamy fotki, do których chcemy dodać znak wodny.

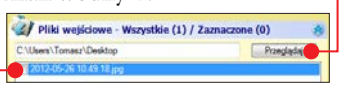

3 Aby oznakować zdjęcie tekstem, zaznaczamy pozycję. W pole wpisujemy treść tekstu. Z rozwijanej listy wybieramy sposób wyrównania. Za pomocą przycisków natomiast ustalamy czcionkę, kolor tekstu i dopasowanie do obrazka. Suwakiem dopasowujemy przezroczystość dodanego znaku wodnego. Uzyskany efekt widoczny będzie w polu podglądu.

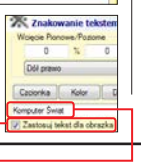

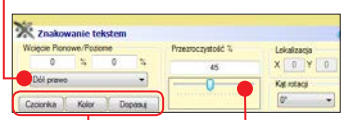

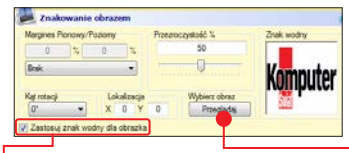

4 Jeśli chcemy oznakować zdjęcie obrazem, za pomocą przycisku wczytujemy wcześniej przygotowany plik graficzny. Następnie za pomocą dostępnych opcji dopasowujemy parametry obrazkowego znaku wodnego i zaznaczamy pozycję.

5 Aby nanieść znak, klikamy na przycisk – fotka zostanie zapisana z dopiskiem **_wm** w nazwie.

tpa

EDYCJA METADANYCH EXIF

Exifer 2.1.5

+ Wyświetla wszystkie informacje zapisane w pliku zdjęcia
+ Pozwala na edycję wybranych parametrów
+ Prosta obsługa

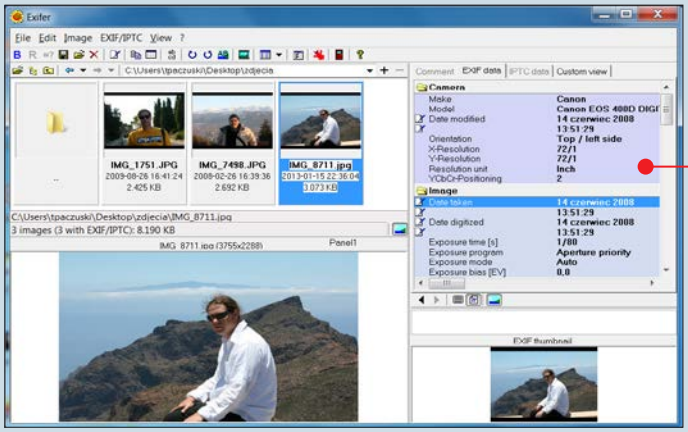

Licencja: **FREEWARE**
Język: **angielski**
Internet: **www.exifer.friedemann.info**
TYLKO W KŚ+
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **1,6 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **Opanda iExif** (DVD-KOD: **073**), IrfanView PlugIns (DVD-KOD: **052**), ExifToolGUI (TYLKO W KŚ+)

W metadanych EXIF zapisane są parametry zdjęć, jak nazwa aparatu czy jego ustawienia, przy której fotki zostały wykonane. EXIF zawiera też datę i godzinę wykonania zdjęcia. Jeśli nasz aparat miał źle ustawioną datę, możemy ją łatwo zmienić. Zobaczmy, jak to zrobić za pomocą aplikacji Exifer.

ODCZYTUJEMY I EDYTUJEMY DANE EXIF

1 Program instalujemy z aplikacji KŚ+.

2 Otwieramy folder ze zdjęciami, klikając na przycisk, a następnie wskazując katalog fotek.

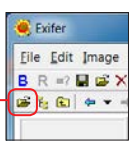

3 Klikamy na miniaturę zdjęcia – w oknie, na zakładce EXIF data zostaną wyświetlone wszystkie dane EXIF fotki.

4 Przy pozycjach, które możemy edytować, znajduje się ikona. Aby zmienić datę i godzinę wykonania fotki, dwukrotnie klikamy na Date taken.

5 W wyświetlonym oknie wprowadzamy nową datę. Zaznaczamy też pozycję, aby nowa data została zapisana również w informacjach o modyfikacji i cyfrowym przetwarzaniu.

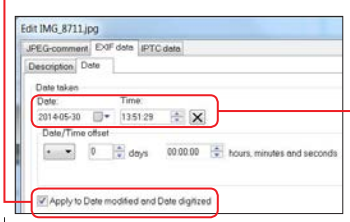

6 Na zakładkce możemy dodatkowo uzupełnić metryczkę fotki, wprowadzając jej opis (na przykład miejsce lub okoliczności, w jakich została wykonana) oraz imię i nazwisko autora.

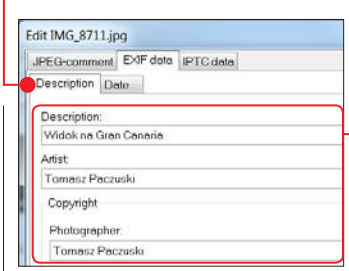

7 Nowe dane zapisujemy, klikając na przycisk Ok.

tpa

SERWIS INTERNETOWY DO PRZECHOWYWANIA ZDJĘĆ

Flickr

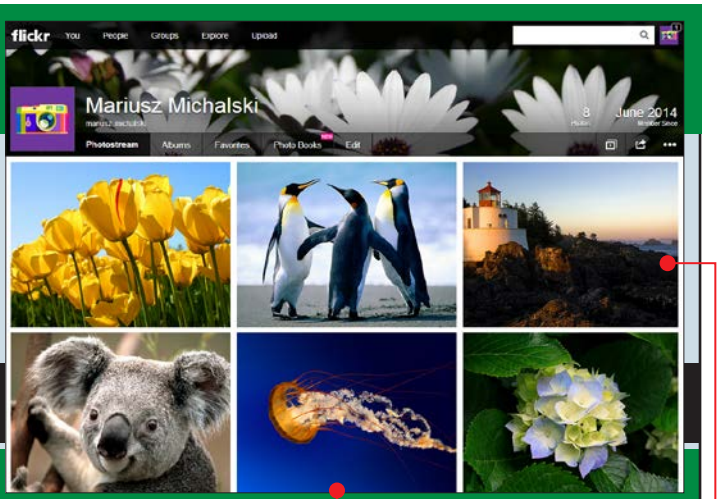

+ 1 TB (1000 GB) darmowej przestrzeni dyskowej na zdjęcia
+ Przechowywanie zdjęć w pełnej rozdzielczości (pod warunkiem że zdjęcie nie przekracza rozmiaru 200 MB)
+ Tworzenie publicznych lub prywatnych galerii z różnymi prawami dostępu
+ Możliwość chronienia swoich zdjęć licencją
+ Bogaty zestaw narzędzi do ulepszania i poprawiania zdjęć
+ Mobilna aplikacja do zarządzania zdjęciami ze smartfona (Android i iOS)

Licencja: **FREEWARE**
Język: **angielski**
Internet: **www.flickr.com**
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **1 TB na zdjęcia**
Rejestracja: **TAK**
Rozmiar: **-**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **Dropbox** (**DVD-KOD: 022**), Picasa 3.9 (**DVD-KOD: 082**), **Microsoft OneDrive** (**TYLKO W KŚ+**)

Flickr to chyba najbardziej znany, globalny serwis internetowy do przechowywania i udostępniania zdjęć cyfrowych online. Zakładając w nim darmowe konto, każdy użytkownik otrzymuje 1 TB na zdjęcia (1000 GB), stronę z własnym profilem, na którym będą przechowywane nasze fotografie, a także bogaty zestaw przydatnych fotografom narzędzi. Zobaczmy, jak to wszystko działa.

ZAKŁADAMY KONTO

1 Włączamy przeglądarkę internetową, wchodzimy na stronę **flickr.com** i klikamy na przycisk Join Flickr.

2 Wypełniamy krótki formularz rejestracyjny (podajemy tu między innymi swoje imię, nazwisko i preferowaną nazwę użytkownika, pod którą będziemy widoczni w serwisie) i klikamy na Utwórz konto. Ponieważ Flickr należy do Yahoo, konto zakładamy de facto w Yahoo Polska i za jego pomocą będziemy się logować we Flickrze. Po zakończeniu rejestracji klikamy na Rozpocznij, Next i Take me to flickr.

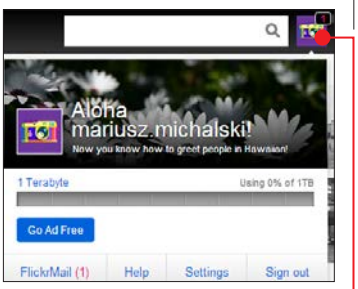

3 Od tej chwili możemy w pełni korzystać z Flickra. Ustawienia naszego konta wyświetlamy za pomocą ikony dostępnej w prawym górnym rogu strony.

TWORZYMY ALBUM ZDJĘĆ WE FLICKRZE

1 Zbliżamy kursor myszy do menu You, wybieramy opcję

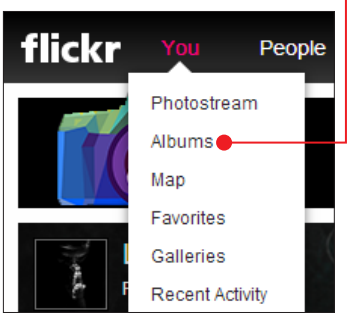

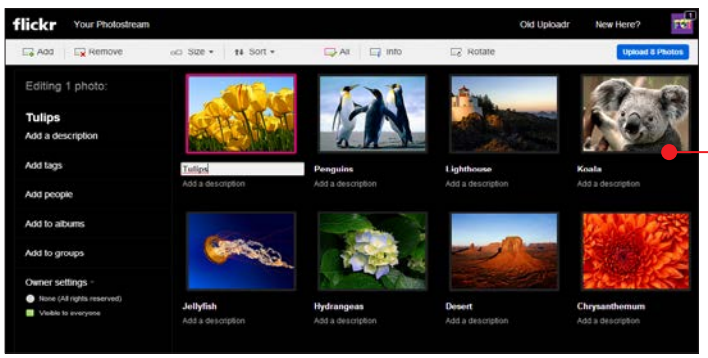

i klikamy na Upload now – za pomocą tej funkcji będziemy mogli przesłać zdjęcia z naszego komputera na serwer Flickra.

2 Przeciągamy zdjęcia na okno przeglądarki z otwartą stroną Flickra lub wskazujemy je ręcznie – klikamy na Choose photos and videos, otwieramy folder ze zdjęciami do przesłania, zaznaczamy je i klikamy na przycisk Otwórz.

3 Po chwili Flickr wyświetli miniatury naszych zdjęć z opcjami do ich szybkiej edycji. Możemy tu zmienić ich orientację, nazwę, opis czy też kolejność. Warto zwrócić uwagę na sekcję

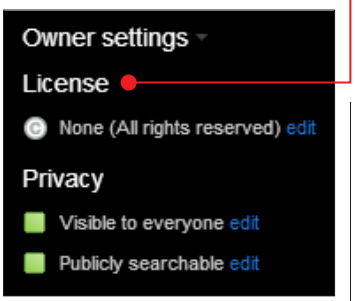

– można tu wybrać rodzaj licencji, na której nasze zdjęcia będą dostępne dla innych, są tu także opcje dotyczące prywatności – czy nasza galeria ma być dostępna publicznie, widoczna w wyszukiwarce czy też tylko dla nas. Opcję przesyłania zdjęć finalizujemy przyciskiem Upload 8 Photos.

4 Zdjęcia są już widoczne na naszym koncie Flickr. Opcje porządkowania zdjęć i tworzenia tematycznych albumów znajdziemy w sekcji Albums.

POPRAWIAMY ZDJĘCIE

1 Wśród wielu funkcji serwisu Flickr znajduje się również działający w przeglądarce edytor zdjęć Aviary, za pomocą którego można łatwo poprawić nie do końca udane zdjęcie. Klikamy na wybraną fotografię, klikamy na opcję ••• i wybieramy z menu

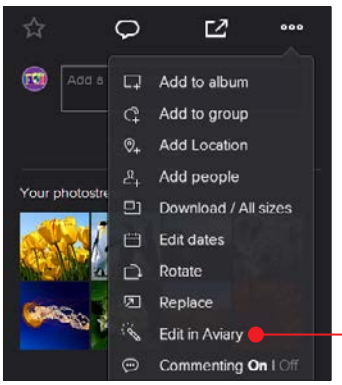

2 Do dyspozycji mamy tu automatyczne poprawianie zdjęć, nakładanie filtrów typu Instagram, dodawanie ramek, napisów czy też rozmaitych naklejek. **mm**

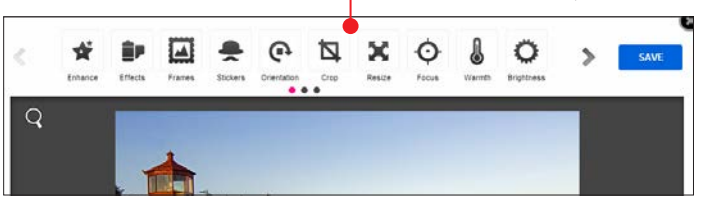

ZMIANA NAZW WIELU PLIKÓW

Ant Renamer 2.10

+ Zmiana rozszerzeń wielu plików
+ Masowa zmiana nazw
+ Automatyczne numerowanie

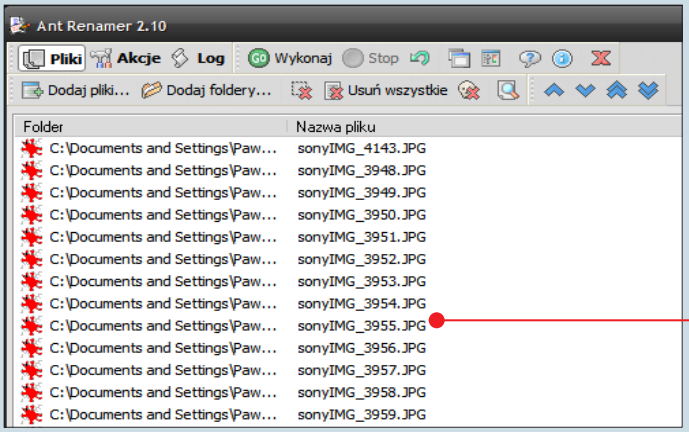

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **004** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** System: **Win XP, Vista, 7, 8** Rozmiar: **3 MB**
Internet: **www.antp.be/software/renamer** Ograniczenia: **brak** Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: IrfanView (DVD-KOD: 050), Total Commander (TYLKO W KŚ+),

Jeżeli w komputerze mamy zgromadzoną dużą kolekcję zdjęć, możemy stanąć przed koniecznością zmiany nazw lub rozszerzeń wielu z nich. Oczywiście zmienianie takich parametrów ręcznie przy każdym z plików oznacza często gigantyczną pracę. Warto więc posłużyć się narzędziem o nazwie Ant Renamer 2.10, które znacznie uprości tę operację.

POLSKI JĘZYK W PROGRAMIE

Po zainstalowaniu programu Ant Renamer (DVD-KOD: 004) z płyty Niezbędnika lub z KŚ+ zobaczymy, że domyślnie jest on obsługiwany w języku angielskim. Możemy jednak zmienić interfejs na polski.

1 Uruchamiamy program za pomocą skrótu na pulpicie.

2 W głównym oknie klikamy na przycisk lub naciskamy klawisz F10 na klawiaturze.

3 W nowym oknie wybieramy zakładkę Language, a następnie na liście klikamy na przycisk Polish. Na koniec wybieramy OK. Od teraz program będzie obsługiwany w języku polskim.

ZMIANA NAZW PLIKÓW

1 W głównym oknie aplikacji klikamy na przycisk Dodaj pliki. Następnie odnajdujemy odpowiedni folder ze zdjęciami, otwieramy go i zaznaczamy konkretne pliki (przytrzymując klawisz ctrl i klikając na pliki, możemy wybrać wiele z nich).

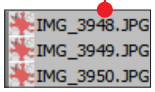

2 Teraz wybieramy przycisk Akcje. Pojawi się lista operacji dostępnych w programie. Wskazujemy jedną z nich, na przykład Wstawianie ciągu znaków.

3 Wpisujemy ciąg znaków, który będzie dołączony do nazw plików. Powiedzmy, że będzie to nazwa naszego aparatu fotograficznego. Następnie klikamy na przycisk Wykonaj. Nazwy wszystkich plików zostaną zmienione. **am**

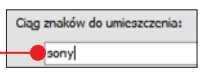

DO KONWERSJI PLIKÓW GRAFICZNYCH

XnConvert 1.63

+ Przetwarza pojedyncze zdjęcia oraz całe zbiory fotek
+ Obsługuje ponad 500 formatów graficznych
+ Oferuje masę filtrów, efektów oraz opcji

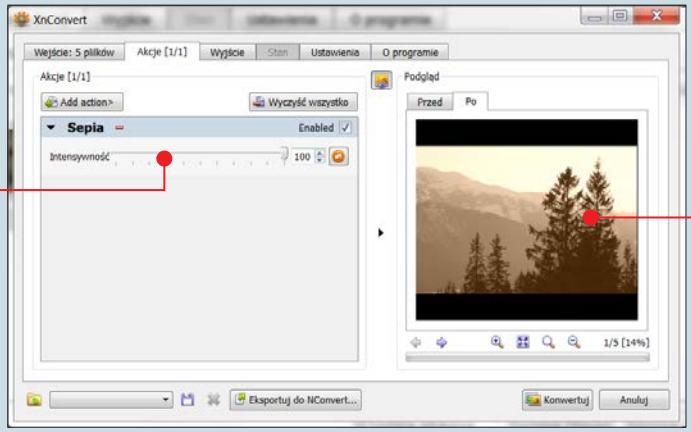

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **103/104 – 32-/64-bit** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** System: **Win XP, Vista, 7, 8** Rozmiar: **13 MB**
Internet: **www.xnconvert.com** Ograniczenia: **brak** Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: IrfanView (DVD-KOD: 050), XnView (DVD-KOD: 105)

XnConvert to darmowe, ale o dużych możliwościach narzędzie do konwersji plików graficznych. Zobaczmy, jak za jego pomocą zastosować efekt sepii na wielu zdjęciach.

ZMIENIAMY PARAMETRY WIELU ZDJĘĆ

1 Program instalujemy z płyty Niezbędnika (DVD-KOD: 103/104) lub z KŚ+.

2 Najpierw wczytujemy zdjęcia, których parametry chcemy zmienić. Na pierwszej zakładce klikamy więc na przycisk Dodaj pliki... lub Dodaj folder... i wskazujemy pliki lub całe foldery.

3 Teraz przechodzimy na zakładkę Akcje i za pomocą przycisku Add action> wybieramy, jakim procesom mają zostać poddane zdjęcia. W naszym wypadku klikamy na pozycję Mapowanie i wybieramy Sepia.

4 Sposób działania niektórych procesów możemy regulować, w przypadku użytego filtru sepii możemy dostosować jej intensywność za pomocą suwaka. W każdej chwili możemy podejrzeć efekt końcowy – służą do tego celu dwie zakładki (przed i po) w oknie podglądu.

5 Na koniec przechodzimy na zakładkę Wyjście. Na niej ustalamy między innymi, gdzie i z jaką nazwą mają zostać zapisane przetworzone zdjęcia.

6 Aby rozpocząć proces konwersji, klikamy na przycisk Konwertuj. **tpa**

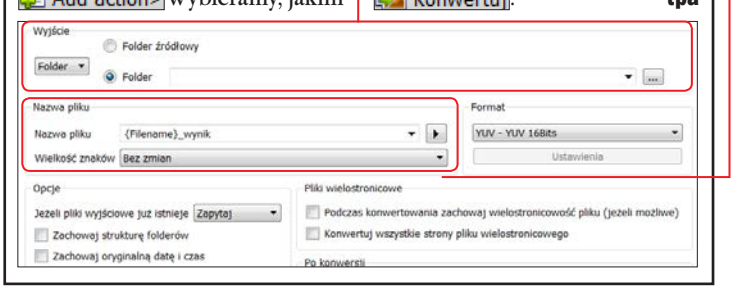

Fot.: Syda Productions/123rf.com

TWORZENIE I EDYCJA FILMÓW

DVD slideshow GUI 0.9.5.4 **DVD-KOD: 024**

ezvid 0.9.3.5 **DVD-KOD: 028**

FreeStudio 6.3.1 **DVD-KOD: 035**

Open Broadcaster Software 0.6 **DVD-KOD: 074**

Sony Movie Studio 13 Platinum **DVD-KOD: 093/094**

Universal Media Server 3.6.2 **DVD-KOD: 097**

Windows Movie Maker 2012 **DVD-KOD: 102**

EDYTOR WIDEO

Sony Movie Studio 13 Platinum

+ Pozwala na przechwytywanie, edycję, montaż filmów
+ Oferuje do wyboru dwa tryby edycji – prosty i zaawansowany
+ W trybie edycji prostej obsługuje ekrany dotykowe
+ Umożliwia dodawanie do filmów efektów i przejść
+ Może automatycznie dopasowywać kolory dwóch klipów
+ Obsługuje praktycznie wszystkie formaty wideo
+ Obsługuje wysoki standard rozdzielczości 4K (cztery razy więcej pikseli niż w Full HD)
+ Pozwala na edycję filmów 3D
+ Ułatwia zamieszczanie filmów na Facebooku i YouTube
+ Pozwala eksportować filmy do konsoli PSP
+ Nagrywa filmy na płyty DVD i Blu-ray

Licencja: **TRIAL**
Język: **polski**
Internet: **www.sonycreativesoftware.com**
DVD-KOD: 093/094 – 32-/64-bit
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **trial działa 30 dni**
Rejestracja: **TAK**
Rozmiar: **335 MB**
Cena: **pełna wersja ok. 250 zł**

Dobre zamienniki: **Windows Movie Maker 2012** (**DVD-KOD: 102**), **Sony Vegas Pro** (**TYLKO W KŚ+**)

Sony Movie Studio 13 Platinum to wysoko oceniany przez użytkowników program do edycji filmów (na płycie Niezbędnika znajdziemy także jego uproszczoną wersję – Sony Movie Studio 13). Ma bardzo bogate możliwości, obsługuje wszystkie formaty wideo, a do tego wyposażono go w takie ciekawe funkcje, jak współpraca z Facebookiem i YouTube czy edycja filmów 3D. A do tego wszystkiego – jest wygodny: ma polską wersję językową, zawiera pomoc w języku polskim, animowane samouczki i pozwala na wybór trybu edycji prostej lub zaawansowanej.

INSTALACJA I REJESTRACJA

1 Sony Movie Studio 13 Platinum instalujemy z płyty, podając **DVD-KOD: 093** dla 32-bitowej wersji systemu albo **DVD-KOD: 094** dla 64-bitowej, lub z KŚ+. Podczas instalacji warto zaznaczyć pole ☑ Utwórz skrót na pulpicie.

2 Program uruchamiamy, dwukrotnie klikając na ●.

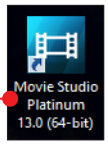

3 Przy pierwszym uruchomieniu program wymaga darmowej rejestracji. W oknie kreatora zaznaczamy ◉ Uruchom wersję testową Movie Studio i ◉ Dokonać rejestracji przez sieć. Wyświetla się formularz rejestracyjny – nie musimy wypełniać wszystkich pól, ważne, by zaznaczyć opcję ● (możemy usunąć zaznaczenie z pola ●). Klikamy na Zakończ i OK.

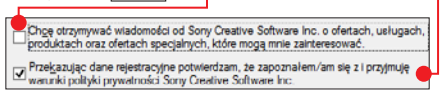

POZNAJEMY PROGRAM

Gdy uruchamiamy program po raz pierwszy, domyślnie jest włączony tryb edycji prostej. Jest on wygodny i w zupełności wystarczający do tworzenia pierwszych projektów. Oto najważniejsze elementy okna programu:

A Obszar dokowania w lewym górnym rogu ekranu – daje łatwy dostęp do często używanych okien.

Media projektu – w tym oknie zbieramy, porządkujemy, usuwamy multimedia używane w projekcie (klipy, napisy, muzykę) i możemy je podejrzeć. Klikając na Przejścia, otworzymy okno przejść ● zawierające kolekcję przejść animowa-

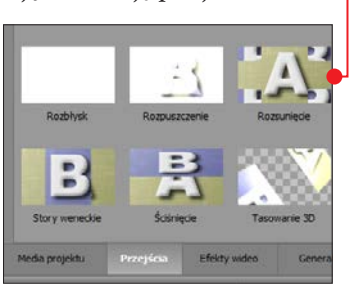

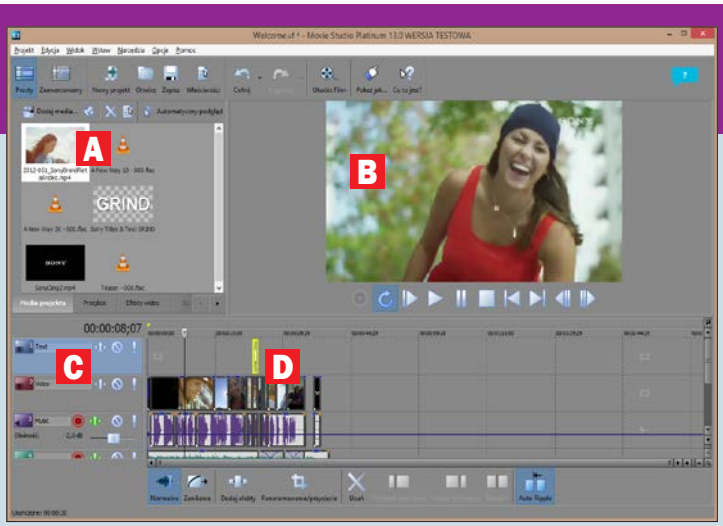

Tryb edycji prostej – domyślnie włączony przy pierwszym uruchomieniu. Okno jest podzielone na cztery czytelne części i zawiera tylko podstawowe funkcje

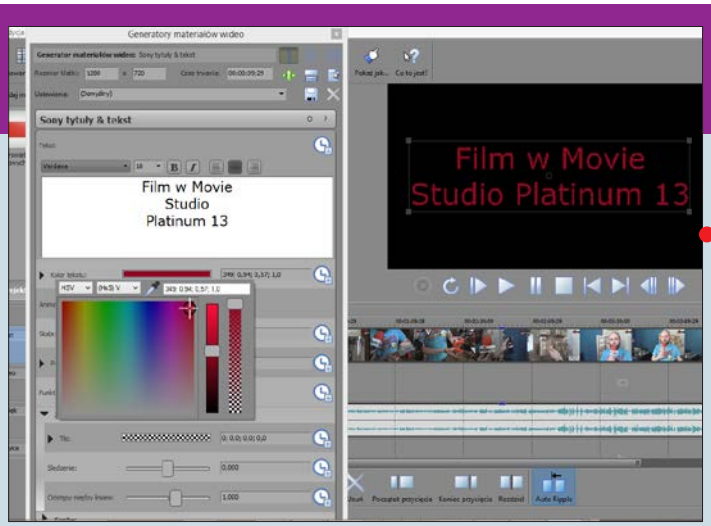

Dodawanie do filmu planszy tytułowej – możemy wybrać dowolny kolor tła, krój, kolor i układ liter oraz sposób animacji napisu

Adobe Premiere (TYLKO W KŚ+), Pinnacle Studio (TYLKO W KŚ+), Corel VideoStudio (TYLKO W KŚ+)

TRYB ZAAWANSOWANY

Jeżeli chcemy poeksperymentować z trybem zaawansowanym, możemy go włączyć, klikając na ●.

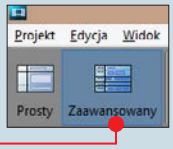

nych. Możemy je przeciągać do osi czasu, by dodać je do filmu. Zakładka Efekty wideo daje dostęp do efektów ● – możemy je przeglądać i wybrane przeciągać w odpowiednie miejsce osi czasu.

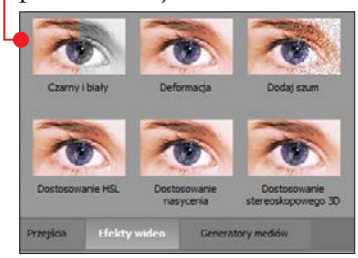

Klikając na Generatory mediów, otwieramy okno ●, które pozwala dodawać tekst, tytuły, tła, plansze.

B To okno podglądu wideo – tu podejrzymy efekt naszej pracy i zastosowane efekty.

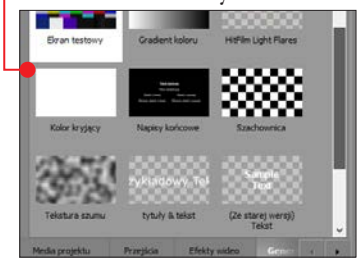

C Z lewej strony okna, u dołu, jest lista ścieżek, domyślnie są to dwie ścieżki wideo (film i napisy) i dwie audio (dźwięki i muzyka). Klikając na ●, uzyskamy dostęp do ustawień danej ścieżki, na ● – wyłączymy ją, a na ● – wyodrębnimy.

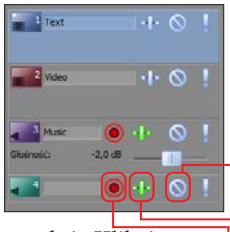

D Oś czasu to główny obszar roboczy. Tu układamy i edytujemy materiał. Pod osią, u dołu dostępne są narzędzia do edycji ● znajdujących się na niej scen.

PODSTAWOWY MONTAŻ

1 Aby zacząć pracę nad filmem, po uruchomieniu programu klikamy na ●. Wyświetla się okno, w którym wybieramy odpowiadające nam ogólne ustawienia, na przykład ● (wszystkie opcje są wyjaśnione), nadajemy projektowi nazwę, możemy zmienić domyślne miejsce zapisu plików i klikamy na OK.

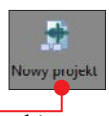

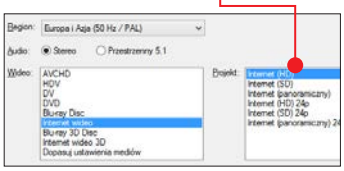

2 W obszarze dokowania klikamy na Media projektu, na ● i wczytujemy do programu klipy wideo ●.

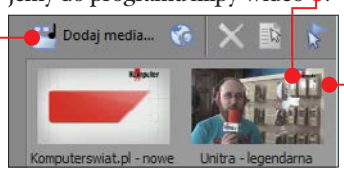

3 By zacząć film od planszy z tytułem, klikamy na Generatory mediów, a potem przeciągamy ● na oś czasu.

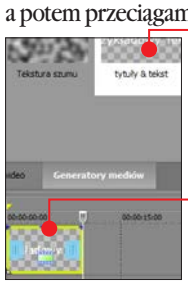

Automatycznie otwiera się okno edytora (możemy je zawsze wywołać, klikając na ● prawym przyciskiem i wybierając Edytuj wygenerowane media... Komponujemy wygląd planszy ● i klikamy na 💾.

4 Klikamy na Media projektu i przeciągamy klipy ● na oś czasu.

5 Aby dodać przejście między klipami, klikamy na Przejścia w obszarze dokowania i przeciągamy wybrane ustawienie w odpowiednie miejsce osi czasu.

6 W sposób opisany w punkcie **3** dodajemy napisy końcowe (tym razem wybieramy ustawienie ●).

7 By zapisać projekt jako film, klikamy na ● Utwórz Film i potem na wybraną opcję ●, by uruchomić odpowiedni kreator zapisywania. **aa**

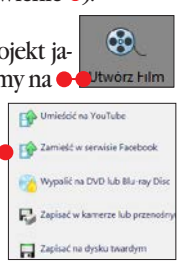

WIĘCEJ W KŚ+

Opisywany program to jedno z najważniejszych i najpopularniejszych narzędzi w swojej kategorii. Warto więc lepiej poznać jego funkcje. Dlatego właśnie Czytelnicy tego numeru Niezbędnika otrzymują dodatkowe strony przydatnych porad w cyfrowej postaci. Pliki z uzupełnieniem znajdziemy na kolejnych stronach e-wydania tego numeru Niezbędnika w KŚ+. By je otworzyć, należy w KŚ+ zarejestrować unikalny kod nadrukowany na etykiecie płyty DVD dołączonej do tego wydania. Aby to zrobić, w oknie aplikacji KŚ+ klikamy na przycisk Zarejestruj nowy kod, a w wypadku, gdy korzystamy ze strony **ksplus.pl**, logujemy się na swoje konto i klikamy na Zarejestruj kod. Jeśli Niezbędnik kupiliśmy jako e-wydanie, kod zostanie automatycznie aktywowany.

EDYTOR WIDEO

Sony Movie Studio 13 Platinum

Poznaliśmy już tryb edycji prostej i najważniejsze funkcje programu, umiemy też z nich skorzystać i dokonać podstawowego montażu filmu. Poznajmy teraz kilka bardziej zaawansowanych i nietypowych funkcji tego programu. Zacznijmy od przełączenia widoku na tryb zaawansowany (patrz poprzednia strona).

KORZYSTANIE Z TRYMERA

Często klipy, które chcemy wykorzystać, zawierają niepotrzebne fragmenty. Możemy je wyciąć już na osi czasu, podczas montażu, korzystając z narzędzi. Funkcja trymera pozwoli nam jednak pozbyć się niepotrzebnych początkowych i końcowych fragmentów klipów jeszcze w oknie mediów, na etapie gromadzenia materiałów.

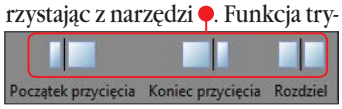

1 W oknie mediów klikamy prawym przyciskiem na klip, który chcemy przyciąć, i wybieramy Otwórz w trymerze.

2 Otwiera się okno trymera. Ustawiamy kursor w miejscu, od którego powinien zaczynać się klip, i klikamy na. Potem przesuwamy kursor tam, gdzie ma być koniec klipu, i klikamy na.

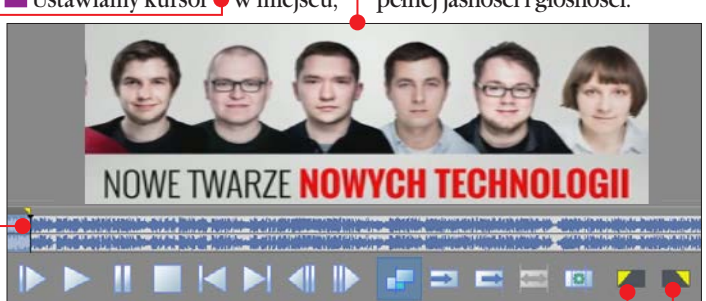

3 Teraz ustawiamy na osi czasu kursor w miejscu, gdzie chcemy dodać przycięty klip, i klikamy w oknie trymera na, by klip zaczynał się tam, gdzie jest kursor, albo na, by się tam kończył. Możemy też kliknąć na, by zapisać w oknie mediów nowy, odpowiednio przycięty klip.

WEJŚCIE Z CZERNI

Zamiast zaczynać oraz (lub) kończyć film raptownie, od razu, możemy zastosować efekt wyjścia z czerni i wejścia do czerni, czyli zanikanie.

1 Klikamy na u dołu okna programu, pod osią czasu, a potem na początek klipu i przeciągamy go w prawo – im więcej przesuniemy, tym dłużej będzie trwało wychodzenie z czerni i ciszy. Efekt polega na tym, że obraz i dźwięk będą pojawiać się powoli i stopniowo stawać się coraz wyraźniejsze, aż do pełnej jasności i głośności.

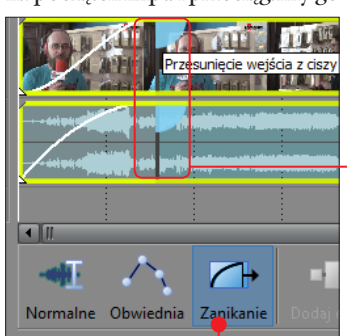

2 Podobnie postępujemy z końcem filmu: klikamy na i przeciągamy w lewo.

POKAZ SLAJDÓW

Sony Movie Studio 13 Platinum zawiera wbudowany kreator pokazów slajdów. Zobaczmy, jak z niego korzystać.

1 Umieszczamy kursor na osi czasu w miejscu, gdzie chcemy dodać pokaz slajdów. Następnie na pasku narzędzi, u góry okna programu, klikamy na Wstaw. Z menu wybieramy Pokaz slajdów.

2 Otwiera się okno kreatora pokazu slajdów. Klikamy w nim na, by dodać zdjęcia do pokazu.

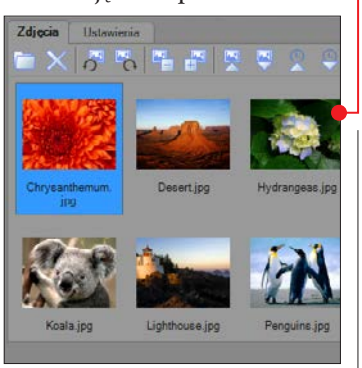

3 W oknie kreatora możemy obracać zaznaczone zdjęcia, układać je w odpowiadającej nam kolejności metodą przeciągnij i upuść i sortować według nazw i według dat. Możemy też wybrać układ losowy.

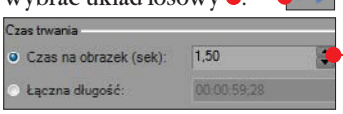

4 Klikamy na zakładkę Ustawienia – możemy tu na przykład zmienić czas wyświetlania zdjęć. Możemy też określić, ile czasu ma trwać cały pokaz – w tym celu należy zaznaczyć pole i obok wpisać odpowiadającą nam wartość.

5 Z listy przy pozycji Efekt: wybieramy rodzaj przejścia, na przykład. Określamy też, przez ile sekund zdjęcia mają nakładać się na siebie. Jeżeli wolimy zrezygnować z przejść między zdjęciami, wpisujemy wartość.

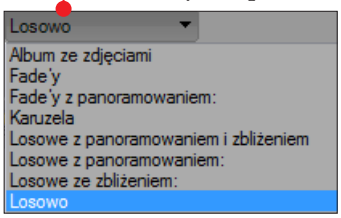

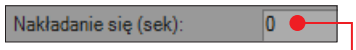

6 Klikamy na Stwórz i zamykamy okno kreatora. Pokaz slajdów zostaje automatycznie umieszczony na osi czasu.

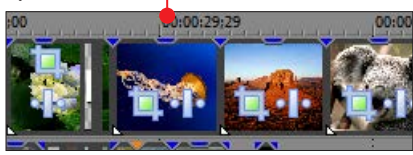

BEZ CZERWONYCH OCZU

Jeśli do naszego pokazu slajdów trafiło zdjęcie z efektem czerwonych oczu, możemy je łatwo naprawić. Sony Movie Studio 13 Platinum ma specjalne narzędzie do usuwania tej wady.

1 Aby z niego skorzystać, klikamy prawym przyciskiem myszy na klip na osi czasu albo w oknie Multimedia projektu na zdjęcie i wybieramy opcję Redukcja czerwonych oczu...

2 Otwiera się okno narzędzia Redukcja czerwonych oczu zawierające podgląd zdjęcia. Klikamy na nie i zaznaczamy oko z defektem. Dopasowujemy zaznaczenie. By sobie to ułatwić, możemy powiększyć zdjęcie, klikając na [+]. Program automatycznie poprawia

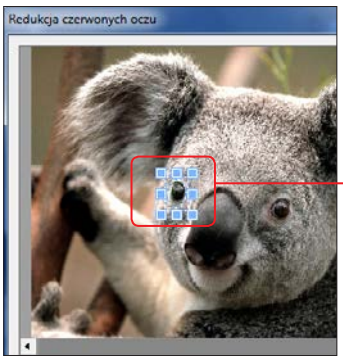

kolor zaznaczonego obszaru. Klikamy na Zamknij. Jeżeli to samo zdjęcie powtarza się w naszym projekcie, czerwone oczy zostaną na nim poprawione wszędzie na osi czasu.

COFAMY CZAS

Montując film, możemy sprawić, by wybrane klipy były odtwarzane od końca, tak jakby na filmie cofał się czas. Zobaczmy, jak to osiągnąć.

1 Klikamy prawym przyciskiem myszy na klip na osi czasu, który chcemy odwrócić, i wybieramy polecenie Odwróć.

2 Klip zostaje oznaczony ikoną. Gdy włączymy jego podgląd,

zobaczymy, że jest odtwarzany od tyłu.

3 Aby go z powrotem odwrócić, by odtwarzał się od początku, ponownie klikamy na niego prawym przyciskiem, a potem, klikając, usuwamy zaznaczenie przy poleceniu ✓ Odwróć.

CENZURA TWARZY

Sony Movie Studio 13 Platinum pozwala dokonać cenzury twarzy, czyli rozmyć twarz na filmie tak, by nie można było rozpoznać osoby. Skorzystamy w tym celu z dwóch efektów wideo – Foremki i Pikselizacji.

1 Na osi czasu klikamy prawym przyciskiem na ścieżkę zawierającą klip, na którym chcemy rozmyć twarz, i wybieramy Duplikuj ścieżkę. Pokazuje się druga, identyczna ścieżka.

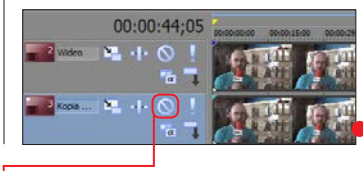

2 Teraz utworzymy maskę, by ograniczyć efekt rozmycia. Klikamy na dolną, skopiowaną ścieżkę i wyłączamy ją (polecenie nazywa się Wyciszanie), klikając na.

3 Klikamy na górną ścieżkę i na, by dodać do niej efekt Foremki, która pomoże nam stworzyć maskę (tak jak foremka do ciasta – pozwoli nam wyciąć część obrazu, którą chcemy rozmyć). Otwiera się okno. Znajdujemy

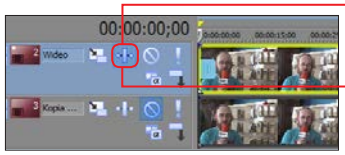

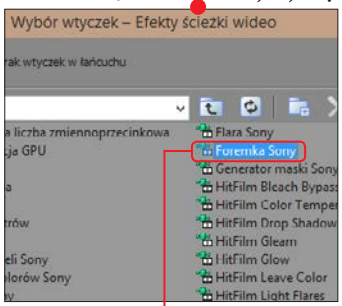

w nim efekt o nazwie, klikamy na niego, po czym klikamy na Dodaj i na OK.

4 Efekt Foremka pojawia się na podglądzie. Jednocześnie

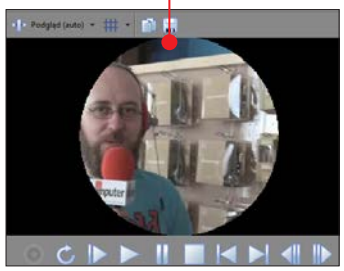

otwiera się okno ustawień – określamy w nim kształt (Okrąg), metodę (Odetnij wszystko poza sekcja)

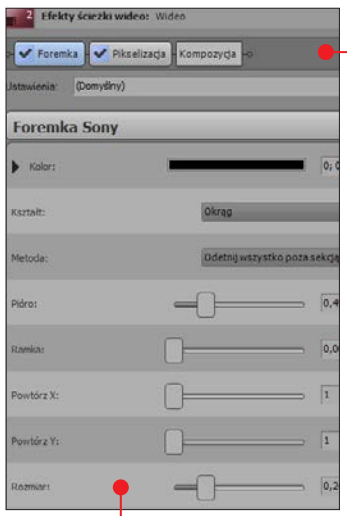

i rozmiar tak, by dopasować maskę do twarzy. Zwiększenie wartości pióra powoduje rozmycie konturów maski.

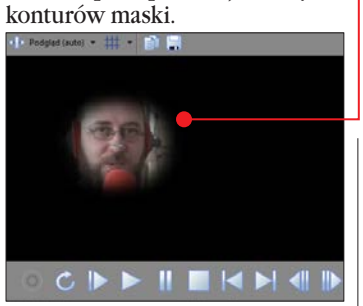

5 Ponownie klikamy na, a potem na, by tym razem dodać efekt Pikselizacja. Znajdujemy go

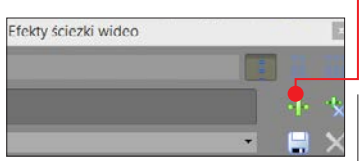

w oknie efektów i klikając, zaznaczamy go, po czym klikamy na Dodaj i na OK.

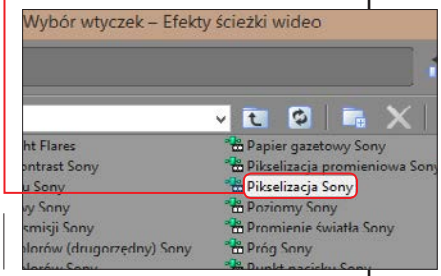

6 Pokazuje się okno ustawień efektu Pikselizacji – suwakami zwiększamy rozpikselowanie pio-

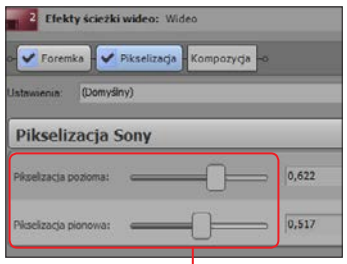

nowe i poziome, obserwując efekt na podglądzie.

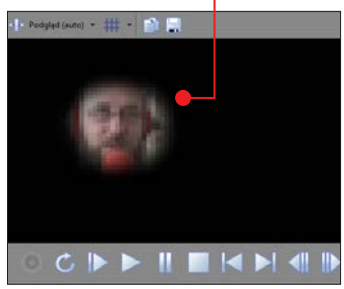

7 Zamykamy okno ustawień efektu i wyłączamy podgląd dolnej

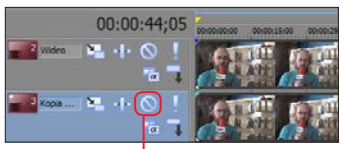

ścieżki, ponownie klikając na. Oto efekt.

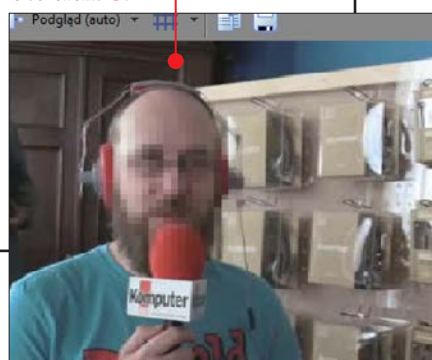

EDYTOR WIDEO

Sony Movie Studio 13 Platinum

8 By wyłączyć albo zmienić położenie rozpikselowania, wyłączamy dolną ścieżkę, klikając na ●. Ustawiamy kursor ● w odpowiednim miejscu na osi czasu i klikamy

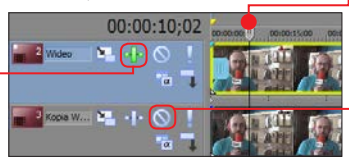

na ●. Pokazuje się znane nam okno – klikamy w nim na ● i na ●.

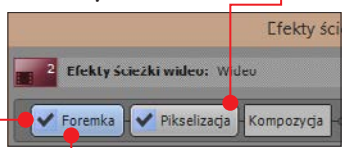

9 Następnie klikamy na ikony animacji ● przy elementach, które

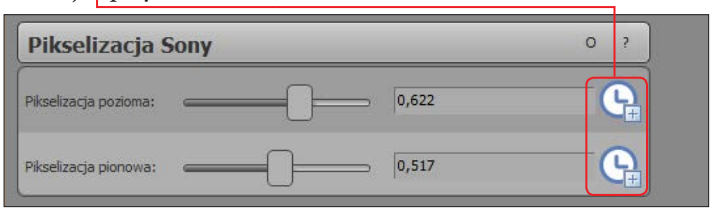

chcemy przemieścić lub wyłączyć w dalszych klatkach filmu (dla Pikselizacji i dla Foremki). Pokazuje

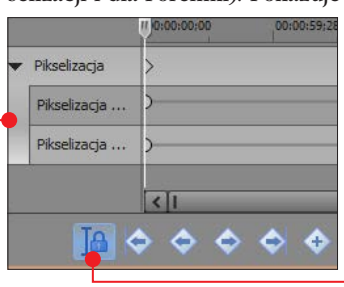

się oś czasu ● efektów ścieżki wideo. Klikamy na ikonę ●, by zsynchronizować kursor na tej osi z podglądem w oknie programu.

10 Powoli przesuwamy kursor, obserwując podgląd. Gdy rozpikselowanie przestanie być na filmie potrzebne, bo zniknie z niego postać, „zerujemy" suwaki ●

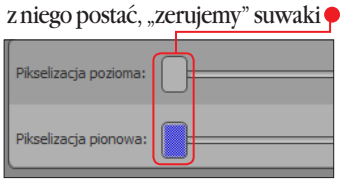

odpowiedzialne za pikselizację. Gdy postać pojawia się z powrotem – przywracamy poprzednie

położenie suwaków (wprowadzane zmiany widzimy też na osi czasu ●). Położenie rozpikselowania natomiast najwygodniej jest zmieniać, klikając na ● i przesuwając na podglądzie maskę ●.

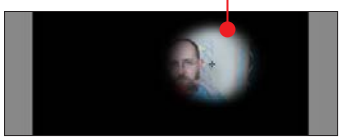

ZWOLNIONY / PRZYSPIESZONY

W programie Sony Movie Studio 13 Platinum bardzo łatwo możemy sprawić, by klip był odtwarzany w przyspieszonym albo zwolnionym tempie.

1 Aby spowolnić klip, wystarczy kliknąć na jego krawędź na osi

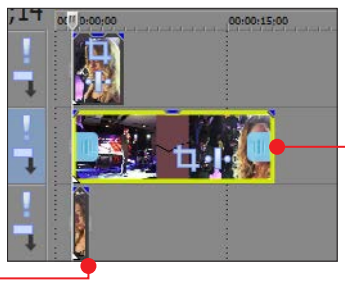

czasu, wcisnąć klawisz ctrl, a potem rozciągnąć w prawo ●, przytrzymując wciśnięty ctrl.

2 By przyspieszyć klip, klikamy na jego krawędź na osi czasu i z wciśniętym klawiszem ctrl przesuwamy ją w lewo, do początku osi ●.

ZNAK WODNY

Do filmu czy pokazu slajdów w Sony Movie Studio 13 Platinum możemy łatwo dodać znak wodny, na przykład z adresem naszej strony internetowej. Zrobimy to, dodając ścieżkę tekstu.

1 Klikamy na Generatory mediów, a potem kliknięciem zaznaczamy wtyczkę ●.

2 Wybieramy planszę z tekstem, na przykład ●. Tło w szachownicę oznacza, że plansza jest przezroczysta, a o to nam właśnie chodzi.

3 Przeciągamy wybraną planszę na oś czasu, na ścieżkę tekstu ●.

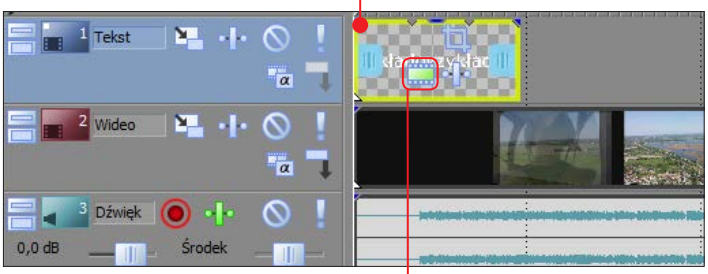

Automatycznie otwiera się okno edycji. **Uwaga!** Możemy je wywołać w dowolnej chwili, klikając na ●.

4 W oknie edycji ● wpisujemy tekst, który ma się znajdować na znaku wodnym, i formatujemy go.

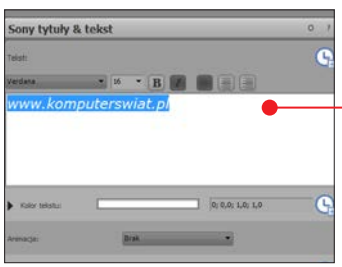

Warto pamiętać o dodaniu cienia ● (u dołu okna edycji). Znak wodny

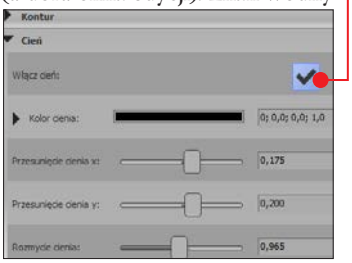

powinien też być przezroczysty. Ustawienia przezroczystości znajdziemy, klikając na ●. Pokazuje się

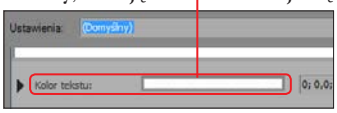

wtedy panel wyboru kolorów – z jego prawej strony suwakiem do-

pasowujemy przezroczystość ●, obserwując okno podglądu.

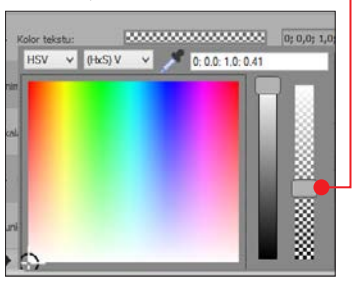

5 Ramkę z tekstem możemy dowolnie przemieszczać po oknie podglądu, by znaleźć najbardziej odpowiednie miejsce dla znaku wodnego, na przykład w prawym

dolnym rogu ekranu, ale nie za blisko brzegu.

6 Kiedy już wszystko ustawimy, klikamy na tekst na osi czasu i rozciągamy jego ścieżkę tak, by zaczynała się i kończyła równo ze ścieżką wideo. Na podglądzie

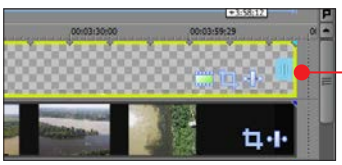

przejrzyjmy jeszcze, czy znak wodny wszędzie dobrze wygląda, i zapiszmy projekt, klikając na , lub stwórzmy film, klikając na .

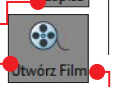

TWORZYMY PŁYTĘ DVD

Kreator tworzenia filmu w Sony Movie Studio 13 Platinum poprowadzi nas krok po kroku przez proces tworzenia DVD lub Blu-ray. **Uwaga!** Aby móc stworzyć płytę z menu, trzeba zainstalować 30-dniową wersję testową programu Sony DVD Architect Studio (www.sonycreativesoftware.com/dvdastudio).

1 Klikamy na , a potem wybieramy .

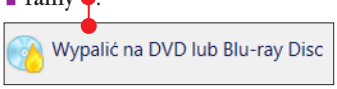

2 Zaznaczamy na przykład pole (jeśli nie mamy zainstalowanego DVD Architect Studio, w tym momencie pokazuje się przypominający o nim komunikat).

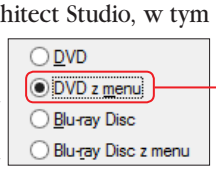

Klikamy na Dalej >. Rozpoczyna się renderowanie płyty – może to potrwać dłuższą chwilę. Na koniec wyświetla się komunikat . Klikamy na Wyślij do DVD Architect Studio,

jeśli mamy zainstalowny program DVD Architect, jeśli nie – klikamy na Zakończ.

3 Przy pierwszym uruchomieniu DVD Architecta przechodzimy przez proces rejestracji (taki jak w Sony Movie Studio 13 Platinum), po czym otwiera się kreator tworzenia DVD. A oto podgląd płyty .

FILM NA FACEBOOKU

Bezpośrednio z okna Sony Movie Studio 13 Platinum można zamieścić film na Facebooku i na YouTube (oczywiście jeżeli mamy konta w tych serwisach).

1 Klikamy na i wybieramy na przykład .

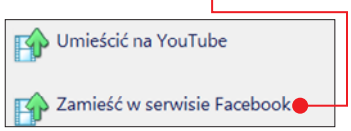

2 Otwiera się okno, w którym logujemy się do serwisu , używając Movie Studio Platinum

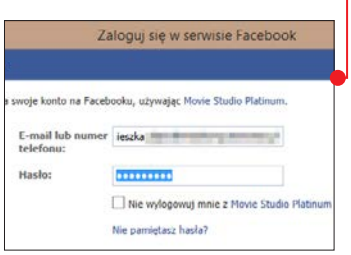

(przy publikowanych filmach będzie widoczna informacja o tym programie), aplikacja otrzyma informacje o naszym profilu publicz-

nym , ale możemy pominąć okno z pytaniem, czy program może publikować posty w naszym imieniu – lepiej nie wyrażać zgody.

3 Pokazuje się okno publikowania filmu – wpisujemy w nim tytuł , który będzie widoczny na początku filmu, możemy też zamieścić krótki opis. Klikamy na Zamieszczanie. Rozpoczyna się renderowanie, a potem zamieszczanie na Facebooku. Może to zająć dłuż-

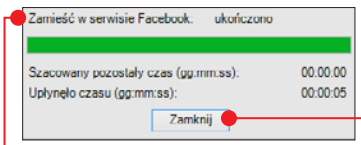

szą chwilę. Na koniec pokazuje się komunikat . Klikamy na .

4 Na Facebooku pojawia się nasz film . **Uwaga!** Movie Studio Platinum udostępnia go wszystkim naszym znajomym, więc jeśli wolimy inne ustawienie prywatności, od razu je zmieńmy . **aa**

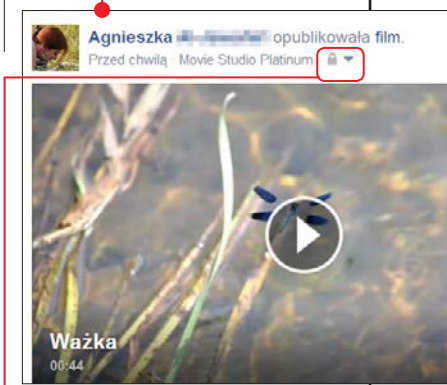

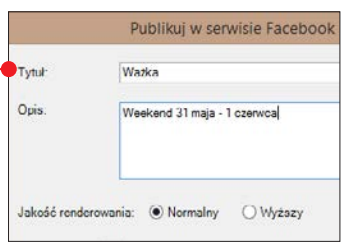

SKRÓTY KLAWIATUROWE

ctrl N – nowy projekt
ctrl shift N – nowy projekt z pominięciem okna właściwości projektu
alt F4 – zamykanie programu
ctrl F4 – zamykanie obecnego projektu
ctrl O – otwieranie projektu
ctrl S – zapisywanie projektu
home – przechodzenie do początku zakresu czasu lub widocznego obszaru
end – przechodzenie do końca zakresu czasu lub widocznego obszaru
ctrl home lub W – przechodzenie do początku projektu
ctrl end – przechodzenie na koniec projektu
ctrl X lub shift delete – wycinanie zaznaczenia
ctrl C lub ctrl insert – kopiowanie zaznaczenia
ctrl V lub shift insert – wklejanie
ctrl Z lub alt ←backspace – cofanie
ctrl Y lub ctrl shift Z – przywracanie
shift plus kliknięcie na wydarzenia – wybór zakresu
ctrl plus kliknięcie na wydarzenia – zaznaczanie wybranych elementów
ctrl A – zaznaczanie wszystkich
ctrl shift A – anulowanie zaznaczenia wszystkich elementów

ŁATWY W UŻYCIU EDYTOR WIDEO

Windows Movie Maker

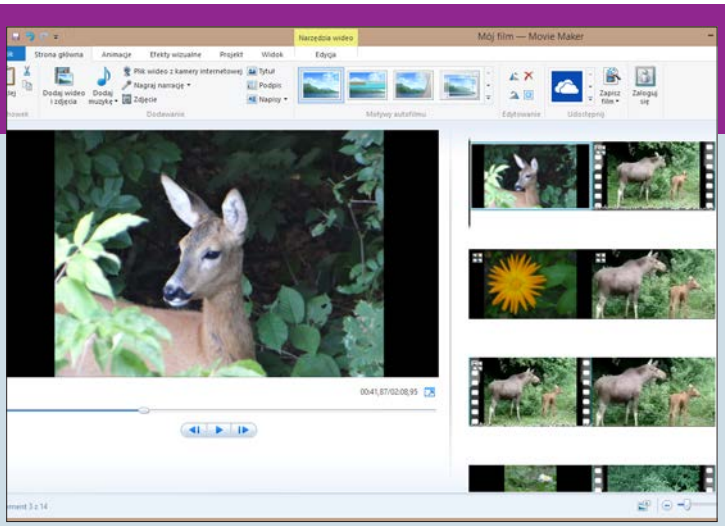

- + Wygodny edytor wideo do amatorskich zastosowań
- + Ma wszystkie podstawowe, niezbędne funkcje edycji wideo, takie jak wycinanie, zmienianie kolejności, łączenie fragmentów filmów
- + Pozwala spowalniać i przyspieszać oraz rozjaśniać i przyciemniać fragmenty filmu
- + Umożliwia dodawanie do montowanych filmów obrazów z kamery internetowej i zdjęć
- + Pozwala dodawać do filmu narrację i muzykę
- + Zawiera bibliotekę efektów i przejść
- + Umożliwia edycję oraz dodawanie napisów początkowych i końcowych
- + Pozwala na tworzenie pokazów slajdów
- + Umożliwia łatwe przygotowanie i wgranie filmu na YouTube

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **windows.microsoft.com**

DVD-KOD: 102
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **7,02 MB**
Cena: **darmowy**

Okno programu – z prawej strony widok scenariusza, czyli miniatury klipów, a z lewej – podgląd filmu. Wielkość obu paneli można regulować

Dobre zamienniki: ezvid (**DVD-KOD: 028**), Sony Movie Studio 13 (**DVD-KOD: 091** – 32-bit, **DVD-KOD: 092** – 64-bit), Sony Movie Studio 13 Platinum (**DVD-KOD: 093** – 32-bit, **DVD-KOD: 094** – 64-bit)

Windows Movie Maker to łatwy w obsłudze edytor filmów Microsoftu. Początkowo był dołączany do systemu Windows, a od wersji Windows 7 można go za darmo pobierać ze strony producenta. Ma wszystkie funkcje niezbędne do podstawowej edycji wideo i jest bardzo wygodny.

INSTALACJA

1 Windows Media Maker instalujemy z płyty Niezbędnika, podając **DVD-KOD: 102**, lub z KŚ+.

2 Aplikację uruchamiamy, na przykład klikając na , i na . 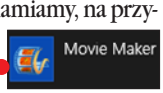

WCZYTUJEMY I PORZĄDKUJEMY KLIPY

1 Aby otworzyć klip w Windows Movie Makerze, możemy albo przeciągnąć jego plik na panel z prawej strony okna programu ,

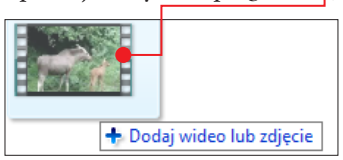

albo – w tym samym panelu – kliknąć na i wybrać plik z filmem zapisanym na dysku. W ten sposób możemy wczytać do programu kilka klipów, które będziemy potem mogli połączyć w jeden film.

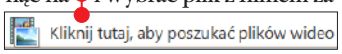

2 Wszystkie wczytane klipy widzimy w widoku scenariusza z prawej strony okna programu . Koniec i początek klipów jest oznaczony jak brzeg taśmy filmowej .

3 Warto pamiętać, że widok możemy przybliżać i oddalać suwakiem w prawym dolnym rogu okna programu.

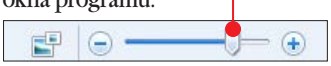

4 Aby zmienić kolejność klipów, metodą przeciągnij i upuść umieszczamy je w odpowiednich miejscach .

PRZYCINAMY KLIPY

Klipy możemy przycinać tak, by pozbyć się niepotrzebnych fragmentów.

1 W widoku scenariusza klikamy podwójnie na miniaturę klipu. Cały czas obserwując podgląd filmu w lewej części okna programu,

przeciągamy wskaźnik do miejsca, od którego chcemy, by zaczynał się klip.

2 Klikamy na Edycja i na . Pod oknem podglądu pojawiają się dwa znaczniki . Ustawiamy je tak, by precyzyjnie wyznaczały nowy początek i nowy koniec klipu.

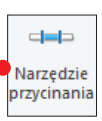

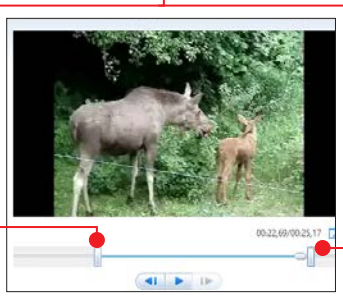

3 Na koniec klikamy na polecenie .

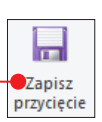

DZIELIMY KLIP

Klip można też podzielić na mniejsze części, na przykład aby wyciąć ze środka niepotrzebną scenę albo by wstawić przejście między dwoma scenami.

1 W oknie widoku scenariusza klikamy podwójnie na klip, który chcemy podzielić, i – tak jak w poprzedniej wskazówce – obserwując podgląd klipu, przesuwamy wskaźnik do miejsca, w którym chcemy podzielić film.

2 Klikamy na Edycja i na .

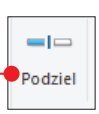

PRZYSPIESZANIE I SPOWALNIANIE

Poszczególne klipy możemy przyspieszać i spowalniać.

1 W tym celu klikamy podwójnie na wybrany klip w widoku scenariusza, a następnie na zakładkę Edycja.

2 Z listy dostępnej po kliknięciu na wybieramy odpowiadającą

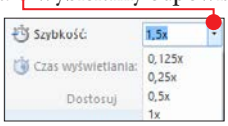

FORMAT FILMU

Domyślnie Windows Movie Maker ustawia panoramiczny format filmu 16:9 . Aby zmienić go na tak zwany standardowy 4:3, właściwy dla monitorów starszego typu, klikamy na i na .

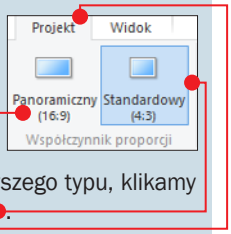

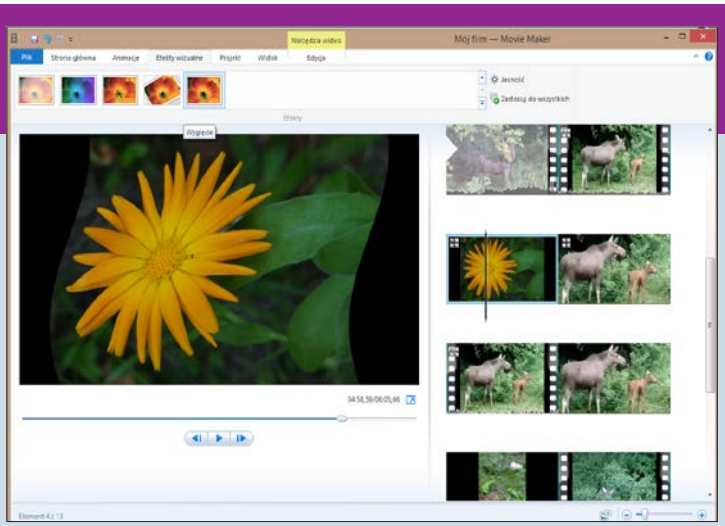

Do filmu możemy dodawać różne efekty, animacje i przejścia. Na podglądzie możemy im się przyjrzeć

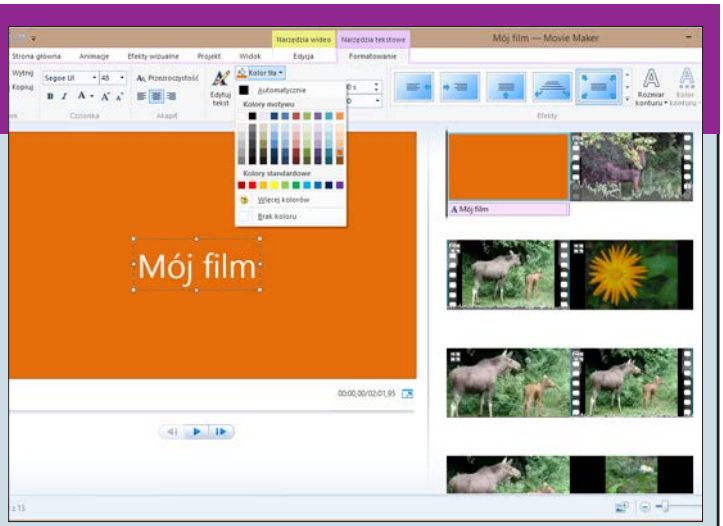

Windows Movie Maker pozwala na dodawanie napisów początkowych i końcowych – możemy dobrać między innymi kolor planszy i układ liter

nam wartość – możemy poeksperymentować. **Uwaga!** Jeśli przyspieszymy wideo bardziej niż czterokrotnie, dźwięk zostanie automatycznie wyciszony.

ROZJAŚNIANIE I PRZYCIEMNIANIE

Poszczególne klipy możemy także przyciemniać i rozjaśniać.

1 Aby dostosować jasność jednego z klipów, klikamy na niego dwukrotnie w widoku scenariusza, a potem u góry okna programu klikamy na Efekty wizualne.

2 Z prawej strony okna programu, u góry, klikamy na Jasność. Pokazuje się suwak. Za jego pomocą ustawiamy odpowiadającą nam jasność – możemy zarówno przyciemnić, jak i rozjaśnić obraz.

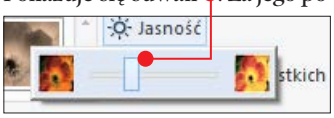

3 Aby zastosować ustawienie dla wszystkich klipów, klikamy na Zastosuj do wszystkich.

DODAJEMY ZDJĘCIA

Aby urozmaicić film, możemy dodać do niego zdjęcia (lub nowy klip).

1 Aby to zrobić, w widoku scenariusza umieszczamy wskaźnik między klipami, które chcemy rozdzielić fotografią.

2 Klikamy na zakładkę Strona główna i na, a potem znajdujemy na

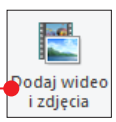

dysku odpowiadający nam plik i klikamy na niego dwukrotnie. Gotowe – zdjęcie zostaje umieszczone między dwiema scenami. W analogiczny sposób możemy między klipami umieścić klip z innego filmu.

3 Domyślny czas wyświetlania dodanego do filmu zdjęcia to 7 sekund. To raczej za długo. Aby skrócić ten czas, klikamy na Edycja i z listy, która rozwija się po

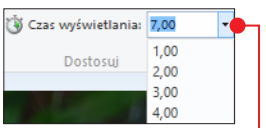

kliknięciu na, wybieramy odpowiadającą nam wartość.

ZATRZYMANY KADR

Zamiast dowolnej zapisanej z dysku fotografii możemy między klipami umieścić zrzut z filmu – będzie to wyglądało jak zatrzymany kadr.

1 W opisany we wcześniejszej wskazówce sposób dzielimy klip w miejscu, gdzie chcemy umieścić zrzut z filmu. Następnie, patrząc na podgląd, umieszczamy wskaźnik dokładnie na tej klatce filmu, z której chcemy zrobić zrzut, i klikamy na.

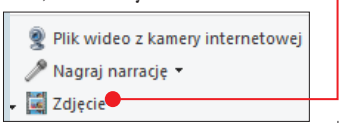

2 Zapisujemy zrzut na dysku, a potem umieszczamy go między wybranymi scenami tak, jak w poprzedniej wskazówce, i tak samo dopasowujemy czas wyświetlania naszego zatrzymanego kadru.

STABILIZACJA

Podczas kręcenia filmu na przykład komórką, z ręki, trudno uniknąć drgań obrazu. Dlatego warto wiedzieć, że Windows Movie Maker ma funkcję, która pozwala skorygować tę wadę. Wystarczy kliknąć na Edycja, na

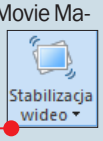

i z listy wybrać na przykład.

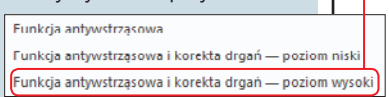

ZAPISUJEMY FILM

Aby zapisać nasz film, klikamy na zakładkę Strona główna i na, po

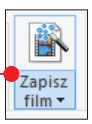

czym z listy spośród wielu gotowych ustawień wybieramy to, które najbardziej nam odpowiada, na przykład Zalecane dla tego projektu lub Komputer czy Apple iPhone albo Telefon z systemem Android. **aa**

WIĘCEJ W KŚ+

Opisywany program to jedno z najważniejszych i najpopularniejszych narzędzi w swojej kategorii. Warto więc lepiej poznać jego funkcje. Dlatego właśnie Czytelnicy tego numeru Niezbędnika otrzymują dodatkowe strony przydatnych porad w cyfrowej postaci. Pliki z uzupełnieniem znajdziemy na kolejnych stronach e-wydania tego numeru Niezbędnika w KŚ+. By je otworzyć, należy w KŚ+ zarejestrować unikalny kod nadrukowany na etykiecie płyty DVD dołączonej do tego wydania. Aby to zrobić, w oknie aplikacji KŚ+ klikamy na przycisk Zarejestruj nowy kod, a w wypadku, gdy korzystamy ze strony **ksplus.pl**, logujemy się na swoje konto i klikamy na Zarejestruj kod. Jeśli Niezbędnik kupiliśmy jako e-wydanie, kod zostanie automatycznie aktywowany.

ŁATWY W UŻYCIU EDYTOR WIDEO

Windows Movie Maker

Poznaliśmy już podstawowe możliwości Windows Movie Makera i zmontowaliśmy pierwszy film. Przeczytajmy teraz, jak go uatrakcyjnić.

DODAJEMY PRZEJŚCIA

Między klipami czy zdjęciami dodanymi do filmu możemy umieścić przejścia. Windows Movie Maker zawiera spory ich zestaw.

1 Aby dodać do filmu przejścia, klikamy na zakładkę Animacje. Zobaczymy wtedy dostępne przejścia (ich widok możemy przewijać). Gdy najedziemy kursorem na przejście, zobaczymy je w oknie podglądu filmu.

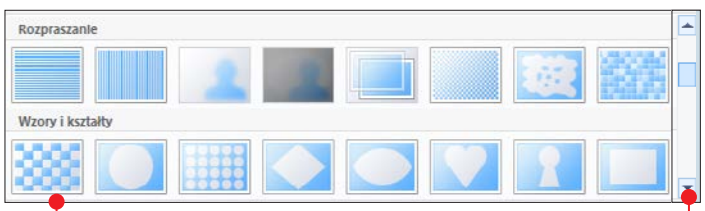

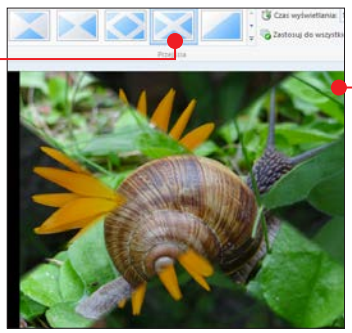

2 By dodać przejście do filmu, umieszczamy wskaźnik w odpowiednim miejscu na widoku scenariusza i klikamy na wybrane przejście. Klip z dodanym przejściem zostaje oznaczony.

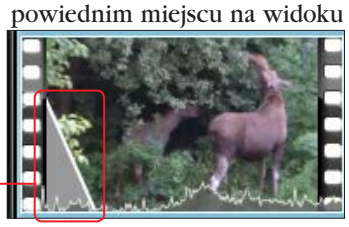

3 Jeżeli zmienimy zdanie i zechcemy usunąć dodane przejście, klikamy na zawierający je klip w widoku scenariusza, a potem znajdujemy w bibliotece przejść brak przejścia i klikamy na tę pozycję.

4 Aby natomiast wybrane przejście zastosować we wszystkich klipach, klikamy na . Klikając na , możemy dostosować czas trwania przejścia.

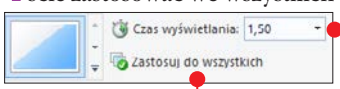

KADROWANIE

Do zdjęć umieszczonych w filmie możemy dodawać efekt kadrowania, na przykład powiększenie i obrót albo pomniejszenie czy przesunięcie.

1 Aby dodać kadrowanie, klikamy na zakładkę Animacje. Z prawej strony przeglądamy dostępne sposoby kadrowania, obserwując efekt na podglądzie, jak w poprzedniej poradzie.

2 Kadrowanie dodajemy do zdjęć tak jak przejścia do klipów – umieszczamy wskaźnik w odpowiednim miejscu widoku scenariusza i klikamy na wybrany efekt. Zdjęcie zostaje oznaczone.

3 Aby usunąć efekt kadrowania, klikamy na , a żeby zastosować dane kadrowanie do wszystkich zdjęć, klikamy na .

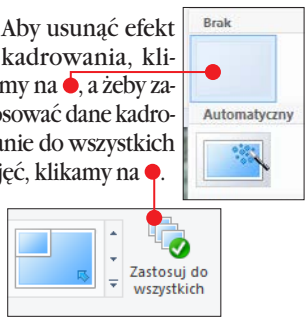

EFEKTY

Windows Movie Maker zawiera też sporo filtrów, które pozwalają zmieniać wygląd zdjęć i klipów – jak na przykład sepia, posteryzacja, odbicia, fale 3D czy wykrywanie krawędzi, które może zmienić film w czarno-białą kreskówkę.

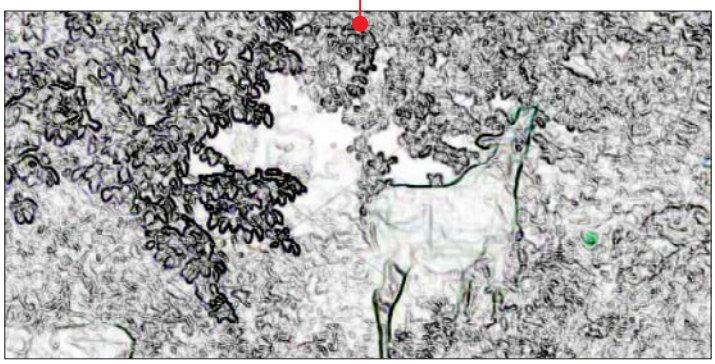

1 By urozmaicić film efektami, klikamy na zakładkę Efekty wizualne i przeglądamy dostępne efekty. Aby podejrzeć wybrany na podglądzie filmu, wystarczy najechać na niego kursorem myszy.

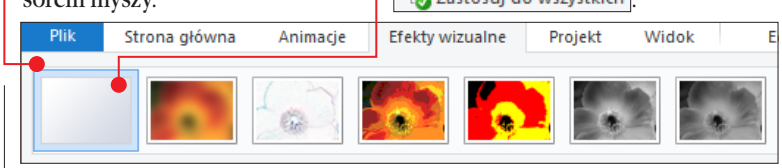

2 Efekty dodajemy tak, jak opisano to w poprzednich wskazówkach – ustawiamy wskaźnik w odpowiednim miejscu widoku scenariusza i klikamy na wybrany efekt.

3 Aby usunąć dodany efekt, klikamy na pole symbolizujące brak efektu na początku biblioteki efektów.

4 By natomiast zastosować dany efekt do wszystkich klipów oraz zdjęć składających się na film, klikamy myszą w prawym górnym rogu okna programu na polecenie Zastosuj do wszystkich.

COFANIE ZMIAN

Jeżeli nie odpowiada nam efekt wprowadzonych zmian, zawsze możemy je cofnąć, klikając na ,

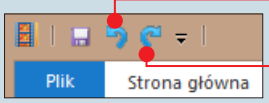

i z powrotem przywrócić, klikając na . Aby usunąć dodany do filmu element, klikamy na niego w widoku scenariusza, a potem na Strona główna i na .

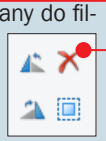

DODAJEMY MUZYKĘ

Nasz film możemy zilustrować podkładem audio – Windows Movie Maker pozwala na łatwe dodawanie muzyki do filmów.

1 Klikamy na zakładkę Strona główna i na strzałkę. Rozwija się menu, dzięki któremu możemy zarówno wyszukać tło muzyczne do naszego filmu w serwisach z darmową muzyką, jak i dodać do filmu

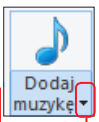

muzykę zapisaną już na naszym dysku.

2 Wybierając z menu polecenie Dodaj muzykę..., dodamy wybraną muzykę od razu do całego filmu, a klikając na Dodaj muzykę w bieżącym punkcie – od miejsca, w którym znajduje się wskaźnik w widoku scenariusza.

3 Klipy z dodaną muzyką w widoku scenariusza zostają wyróżnione oznaczeniem ścieżki

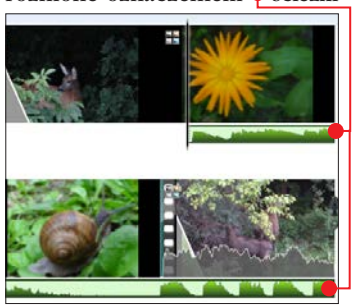

dźwiękowej. Możemy ją przemieszczać w różne miejsca filmu – po prostu metodą przeciągnij i upuść.

DODAJEMY NARRACJĘ

Oprócz muzyki możemy także do filmu dodać lub nagrać narrację.

1 Aby to zrobić, klikamy na zakładkę Strona główna, a potem, klikając na strzałkę przy poleceniu, rozwijamy listę i wybieramy, by

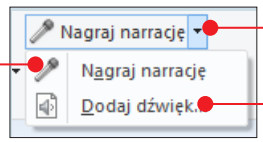

rozpocząć nagrywanie narracji na bieżąco, lub, by dodać plik z narracją zapisany na dysku.

2 Pod klipami, do których dodamy narrację, pojawia się nowa ścieżka.

3 Klikając na nią prawym przyciskiem myszy, możemy ją usunąć – jeśli wybierzemy polecenie Usuń, lub przyciąć – ustawiając odpowiednio wskaźnik i wybierając kolejno Ustaw punkt początkowy oraz Ustaw punkt końcowy. Ścieżkę narracji możemy również przenosić na widoku scenariusza metodą przeciągnij i upuść.

FILM Z KAMERY

Jeśli do komputera mamy podłączoną kamerę, możemy „dograć" nią film uzupełniający dzieło, nad którym pracujemy, i w ten sposób na przykład osobiście zapowiedzieć pokaz slajdów albo skomentować najciekawsze fragmenty nagrania. Aby dodać film z kamery internetowej, ustawiamy wskaźnik w odpowiednim miejscu w widoku scenariusza i klikamy na Strona główna i na Plik wideo z kamery internetowej.

DOSTOSOWUJEMY ŚCIEŻKI NARRACJI, MUZYKI I WIDEO

Po dodaniu muzyki i narracji nasz film ma aż trzy ścieżki audio (razem z dźwiękiem nagranym wraz z wideo). Windows Movie Maker pozwala odpowiednio dostosować ich głośność.

1 Klikamy na zakładkę Projekt, a potem, klikając, wybieramy odpowiadającą nam opcję.

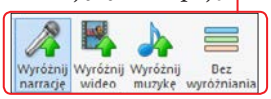

2 Jeśli klikniemy na, będziemy mogli suwakiem odpowiednio dostosować głośność wideo i muzyki.

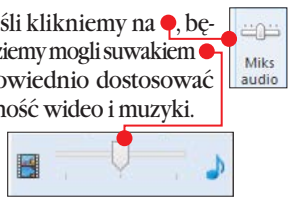

3 Klikając dwukrotnie na ścieżkę narracji lub muzyki, otworzymy u góry okna programu pasek z narzędziami edycji audio do danej ścieżki. Między innymi możemy dzięki nim odpowiednio ustawić głośność oraz dopasować efek-

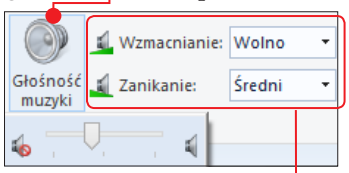

ty wzmacniania i zanikania, by dźwięk nie zaczynał się i nie kończył raptownie.

DODAJEMY NAPISY

Prawdziwe filmy mają napisy początkowe i końcowe. W programie Windows Movie Maker dodamy różne rodzaje napisów do naszego filmu.

1 Najpierw dodajemy do filmu planszę tytułową. Aby to zrobić, umieszczamy wskaźnik na samym początku filmu w widoku scenariusza, a potem klikamy na Strona główna oraz na Tytuł. Na początku filmu zostaje dostawiona plansza w czarnym kolorze, zawierająca domyślny tytuł. Pokazuje się także pasek zawierający narzędzia do edycji tekstu.

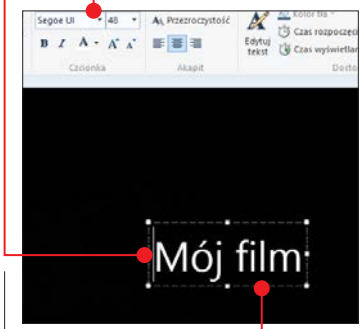

2 Oczywiście zamiast możemy wpisać dowolny tytuł, możemy też przemieścić ramkę z tekstem w dowolne miejsce planszy, ustawić odpowiadający nam rodzaj i wielkość czcionki i dopasować układ tekstu. Możemy nadać tytułowi odpowiadający nam stopień przezroczystości. A jeśli ukryje

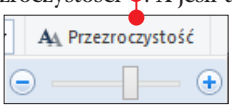

nam się ramka z tekstem, zawsze wywołamy ją, klikając na.

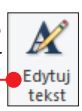

3 Aby ustawić inny niż czarny kolor tła, klikamy na i wybie-

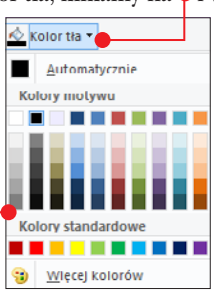

ramy odpowiadającą nam barwę z planszy.

4 Windows Movie Maker zawiera też bibliotekę animowanych efektów dla napisów. Dzięki temu możemy sprawić, by napisy pojawiały się i znikały w atrakcyjny sposób. Efekty możemy przeglądać w polu.

ŁATWY W UŻYCIU EDYTOR WIDEO

Windows Movie Maker

5 Litery możemy otoczyć konturem – wystarczy kliknąć na Rozmiar konturu

i wybrać odpowiadającą nam linię oraz jej kolor. Kolor konturu

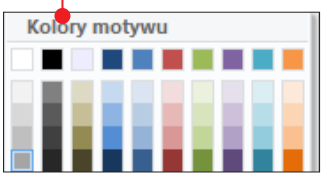

6 Aby dodać do filmu napisy końcowe, klikamy na Strona główna i na Napisy, a potem wybieramy rodzaj napisów. Windows

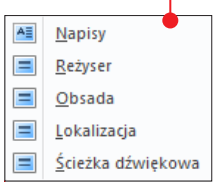

Movie Maker dostawia na końcu filmu planszę z odpowiednim na-

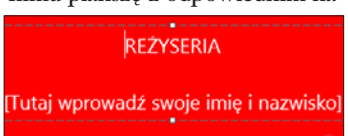

główkiem i miejscem na nazwiska. W wypadku ścieżki dźwiękowej program sam uzupełnia dane. Napisy

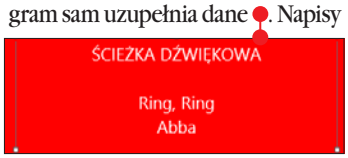

końcowe możemy formatować w taki sam sposób jak tytuł.

7 Do filmu możemy dodać w dowolnym miejscu także napisy wyjaśniające. W tym celu ustawiamy wskaźnik w widoku scenariusza tam, gdzie mają się znaleźć napisy, a potem klikamy na Strona główna i na Podpis. W wybranej przez nas scenie pojawia się ramka tekstowa – możemy w niej

umieścić dowolny tekst, przesunąć ją w dowolne miejsce okna z filmem oraz sformatować, tak jak opisano to na przykładzie tytułu, na przykład dodając kontury.

EFEKTOWNY POKAZ SLAJDÓW W KILKU KROKACH

Korzystając z poznanych możliwości Windows Movie Makera, możemy zrobić – bardzo szybko i łatwo – efektowny pokaz slajdów, na przykład z wycieczki.

1 Dobrze jest przygotować sobie zdjęcia do pokazu w osobnym folderze, by ich potem nie szukać na dysku i o którymś nie zapomnieć. Uruchamiamy Windows Movie Makera i klikamy na Kliknij tutaj, aby poszukać plików wideo i zdjęć, otwieramy folder ze zdjęciami, wciskamy Ctrl A, by wszystkie zaznaczyć, a potem klikamy na Otwórz. Zdjęcia wczytują się do programu.

2 Przeglądamy w widoku scenariusza, czy odpowiada nam kolejność zdjęć. Jeśli nie, metodą przeciągnij i upuść układamy zdjęcia w odpowiadającym nam porządku. Jeżeli zauważymy, że na zdjęciach pojawiły się niepożądane napisy, na przykład informujące

o producencie urządzenia, którym były zrobione fotki, usuwamy te napisy, klikając na nie w widoku scenariusza z wciśniętym klawi-

szem Ctrl, by je zaznaczyć, a potem klikając na .

3 Aby dostosować format pokazu do formatu zdjęć – tak by nie było widać czarnych pasków po bokach obrazu, klikamy na Projekt i wybieramy.

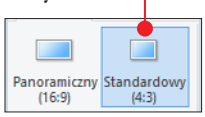

4 Klikając na Strona główna i na Tytuł, dodajemy tytuł – na przykład, a klikając na Napisy –

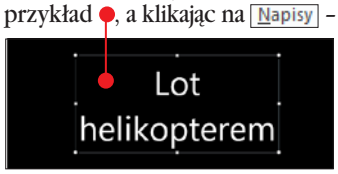

planszę na końcu. Możemy usunąć napis i wpisać na przykład datę wycieczki.

5 Klikając na , dodajemy muzykę, na przykład nasz ulubiony utwór. Program Dodaj muzykę domyślnie będzie zapętlał muzykę do końca pokazu. Uruchamiamy pokaz na podglądzie i klikając na , regulujemy głośność. Ustawiamy Głośność muzyki powolne wzmacnianie i zanika-

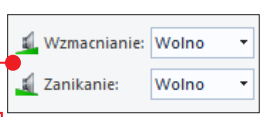

nie, by muzyka nie zaczynała się i nie kończyła zbyt raptownie.

6 Klikamy na Strona główna, a potem wybieramy motyw dla całego pokazu – jednolite animacje i efekty przejść.

7 Przeglądamy jeszcze w widoku scenariusza, czy wraz z motywem program nie dodał pustych plansz na napisy. Jeśli tak, usuwamy je lub uzupełniamy treścią. Uruchamiamy pokaz na podglądzie, by przekonać się, czy nam się

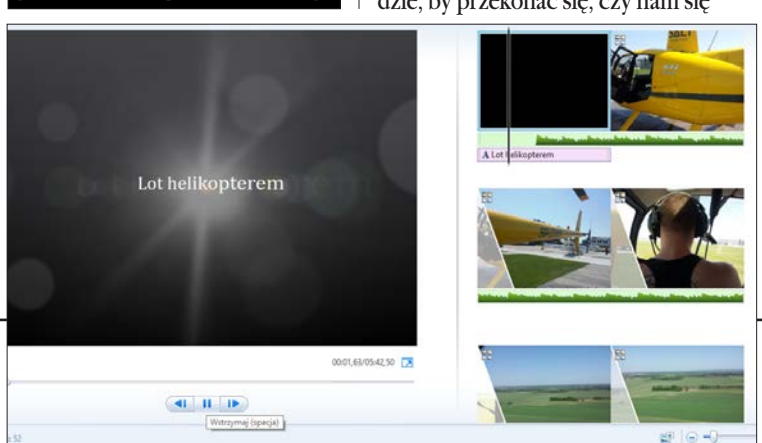

podoba. Jeśli wszystko jest w porządku, możemy zapisać pokaz jako film.

ZAPISUJEMY POKAZ SLAJDÓW JAKO FILM

Gotowy pokaz slajdów zapisujemy jako film – Windows Movie Maker daje nam w tym zakresie sporo możliwości.

1 Klikamy na zakładkę Strona główna, a potem, klikając na z prawej strony okna, rozwijamy listę możliwości. W naszym

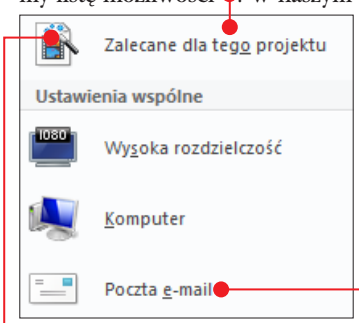

przykładzie wybieramy po prostu – zapiszemy w ten sposób pokaz slajdów jako film w domyślnym formacie MP4 (do wyboru mamy też format WMV). Wskazujemy miejsce zapisania pliku, nadajemy mu nazwę i klikamy na Zapisz.

2 Zapisywanie pokazu może zająć dłuższą chwilę. Na koniec pokazuje się komunikat. Klikając

na, otworzymy folder z zapisanym pokazem.

3 Nasz pokaz slajdów możemy teraz odtworzyć jak film – w naszym ulubionym odtwarzaczu.

FILM DO WYSŁANIA E-MAILEM

Film zapisany tak, jak zostało to opisane w poprzedniej poradzie, możemy wyświetlić tylko na naszym monitorze i pokazać gościom. Aby udostępnić film przez internet, musimy wybrać inną opcję zapisu.

Film możemy wysłać e-mailem. Zapisując projekt, należy wówczas wybrać opcję. Niestety – film zapisany w ten sposób straci wiele na jakości, a i tak możemy mieć trudności z wysłaniem go w załączniku, nawet po spakowaniu. Jeżeli nastawiamy się na wysyłanie filmu e-mailem, powinniśmy już podczas jego tworzenia ograniczać jego rozmiar (dodawać mniej klipów, zdjęć, efektów).

FILM NA FACEBOOK

Windows Movie Maker nie eksportuje filmów bezpośrednio na Facebook, tylko ułatwia ich zapisanie na dysku w taki sposób, by publikacja była bezproblemowa. Tworząc film, lepiej jednak mieć na uwadze to, że nie może on być zbyt duży.

1 Jeżeli chcemy udostępnić film na Facebooku, zapisując go, klikamy na Strona główna, na, przewijamy listę opcji w dół i klikamy na.

2 Plik z filmem zostaje zapisany w domyślnym formacie MP4 we wskazanym przez nas miejscu na dysku twardym. Aby opublikować film na Facebooku, otwieramy stronę tego serwisu w przeglądarce WWW i logujemy się na nasze konto, klikamy na Zdjęcie, Prześlij zdjęcia/filmy, wskazujemy plik na dysku i klikamy na Opublikuj. Pamiętajmy o określeniu, dla kogo ma być widoczny film.

Wczytywanie i przetwarzanie filmu może chwilę potrwać. A oto efekt.

FILM NA YOUTUBE

Windows Movie Maker nie eksportuje również filmów bezpośrednio na YouTube, tylko ułatwia ich zapisanie.

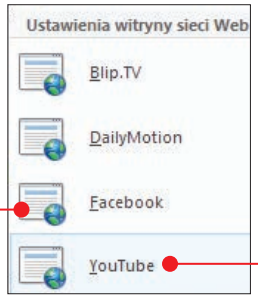

1 Aby zapisać film na potrzeby YouTube, powtarzamy punkt 1 poprzedniej porady, ale tym razem wybieramy. Film jest zapisywany w formacie MP4 na dysku.

2 By opublikować film na YouTube, otwieramy stronę tego serwisu w przeglądarce WWW, logujemy się i klikamy na Prześlij. Wskazujemy plik filmu zapisany na dysku, decydujemy, dla kogo ma być widoczny

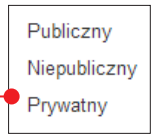

film, i klikamy na Opublikuj i na koniec na Gotowe.

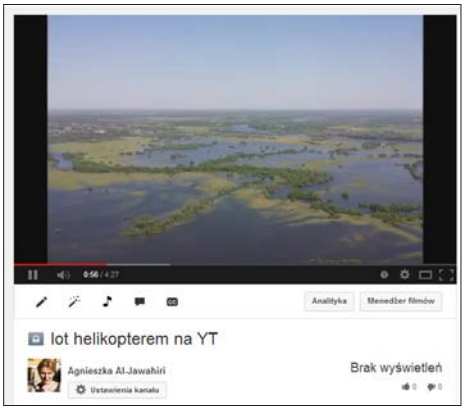

3 Gotowe, nasz film jest już na YouTube – po kliknięciu na możemy go odtworzyć. **aa**

SKRÓTY KLAWIATUROWE

ctrl N – nowy projekt
ctrl O – otwiera istniejący projekt
ctrl S – zapisuje projekt
F12 – zapisuje projekt pod nową nazwą
F11 – podgląd filmu na pełnym ekranie
ctrl Z – cofa ostatnią czynność
ctrl Y – przywraca ostatnią czynność
ctrl X – wycina element projektu
M – dzieli klip
K – odtwarza lub zatrzymuje odtwarzanie klipu
J – poprzednia klatka
L – następna klatka
← → ↑ ↓ – przesuwa wskaźnik w widoku scenariusza
home – umieszcza wskaźnik na początku projektu
end – umieszcza wskaźnik na końcu projektu

NAGRYWANIE I STRUMIENIOWANIE FILMÓW Z GIER

Open Broadcaster Software

+ Przechwytuje obraz z okna, monitora, gry i innych źródeł
+ Pozwala strumieniować obraz do wielu popularnych serwisów internetowych
+ Pozwala nagrywać filmy z dowolną rozdzielczością i jakością
+ Nie obciąża komputera w porównaniu z innymi tego typu programami
+ Stosunkowo łatwa konfiguracja i obsługa

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **074** Rejestracja: **NIE**
Język: **polski** System: **Win XP, Vista, 7, 8** Rozmiar: **9 MB**
Internet: **obsproject.com** Ograniczenia: **brak** Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **Action!** (DVD-KOD: **049**), **Bandicam** (DVD-KOD: **014**), Fraps (DVD-KOD: **034**), **Camtasia Studio** (**TYLKO W KŚ+**)

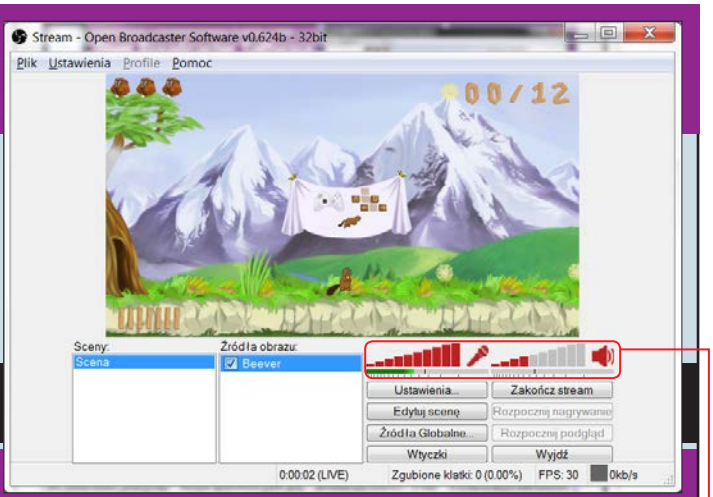

Open Broadcaster Software (OBS) to świetna i darmowa aplikacja do nagrywania filmów z różnych źródeł oraz strumieniowania na żywo obrazu w internecie. Oferuje wiele funkcji i możliwości ustawień. Zobaczmy, jak za pomocą programu nagrać Let's Play, czyli wideoporadnik z gry, oraz jak zrobić strumień pokazujący, jak gramy na żywo.

NAGRYWAMY LET'S PLAY

1 Program instalujemy z płyty Niezbędnika (DVD-KOD: 074) lub z KŚ+.

2 Najpierw musimy odpowiednio skonfigurować aplikację do nagrywania plików wideo. Przechodzimy do ustawień, klikając na przycisk Ustawienia....

3 Na pierwszej zakładce warto stworzyć własny profil ustawień, co pozwoli nam w przyszłości szybko do nich powrócić bez konieczności ponownego konfigurowania aplikacji. W pole wpisujemy więc dowolną nazwę profilu i klikamy na przycisk.

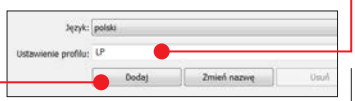

4 Na zakładce Streamowanie wybieramy pozycję. Za pomocą przycisku Przeglądaj... wybieramy nazwę i lokalizację pliku wideo. Tutaj warto też ustalić skróty klawiaturowe do startu i zatrzymania nagrywania.

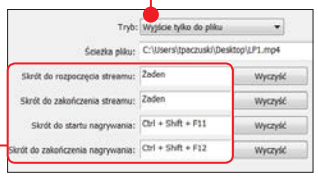

5 Na zakładce Obraz w pola wpisujemy rozdzielczość naszego monitora, a za pomocą rozwijanej listy możemy pomniejszyć rozdzielczość nagrywanego filmu, zachowując odpowiednie proporcje.

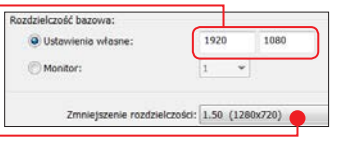

6 Istotnym wpływem na jakość nagrywanego filmu jest nie tylko rozdzielczość, ale również parametry kodowania – te ustalimy na zakładce Kodowanie. Poszczególne wartości najlepiej wybrać eksperymentalnie, co pozwoli nam znaleźć optymalne ustawienia dla rozmiaru filmu i jakości. Zachowujemy ustawienia kliknięciem na OK.

7 Teraz w głównym oknie programu wskazujemy źródło nagrywanego filmu. W tym celu klikamy prawym przyciskiem myszy na pole, a następnie na przycisk Dodaj i z wyświetlonej listy wybieramy Przechwytywanie gry – jeśli ma być to gra. Wpisujemy dowolną nazwę (na przykład gry) i klikamy na OK. W wyświetlonym oknie z listy wybieramy grę, z której chcemy nagrać film, i klikamy na OK.

8 Aby dostosować głośność mikrofonu (naszego nagrywanego głosu) do głośności dźwięków z gry, korzystamy z suwaków.

9 Gdy wszystko gotowe, możemy rozpocząć nagrywanie filmu. Uruchamiamy grę i za pomocą ustalonych skrótów klawiaturowych włączamy nagrywanie. Po zakończeniu nagrywania nasz plik wideo zostanie zapisany.

STRUMIEŃ GRY

1 Aby strumieniować na żywo naszą rozgrywkę, niezbędne jest konto w wybranym serwisie udostępniającym tego typu usługę. Jednym z najbardziej popularnych serwisów jest Twitch.tv – w ramce poniżej dowiemy się, jak się w nim zarejestrować i uzyskać niezbędne dane do uruchomienia strumienia.

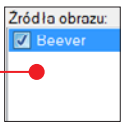

2 Gdy już się zarejestrowaliśmy, przechodzimy do ustawień programu Open Broadcaster Software. Na zakładce Główne tworzymy nowy profil ustawień, aby nie zmieniać konfiguracji do nagrywania filmów z gier.

3 Następnie w ustawieniach przechodzimy na zakładkę Streamowanie i wybieramy opcję. Wskazujemy też usługę strumieniowania i wybieramy serwer – w naszym wypadku. W pole wklejamy klucz strumienia.

4 Zostaną również wyświetlone uwagi odnośnie do ustawień, które należy zmienić – możemy to zrobić ręcznie lub skorzystać z przycisku Optymalizuj. Zapisujemy ustawienia przyciskiem OK. Strumieniowanie uruchamiamy za pomocą ustalonego skrótu klawiaturowego. **tpa**

REJESTRACJA W TWITCH.TV I KLUCZ STRUMIENIA

1 Na witrynie **twitch.tv** klikamy na przycisk Rejestracja. W wyświetlonym oknie ustalamy naszą nazwę użytkownika, hasło, wprowadzamy datę urodzin i wpisujemy swój e-mail. Po przepisaniu kodu Captcha klikamy na przycisk Rejestracja.

2 Po weryfikacji e-maila (klikamy na odnośnik w otrzymanej wiadomości) ze strony twitch.tv pobieramy własny klucz strumienia (Stream Key), klikamy na nazwę naszego profilu, a potem na.

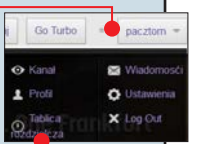

3 Na zakładce Stream Key klikamy na przycisk Show Key – zostanie wyświetlony klucz strumienia, którego używamy w ustawieniach OBS.

PROGRAM DO MONTAŻU WIDEO NA YOUTUBE

ezvid 0.9.3.5

+ Tworzy filmy z sekwencji wideo i zdjęć
+ Pozwala na łatwe przechwytanie obrazu do filmu
+ Oferuje wiele muzycznych podkładów

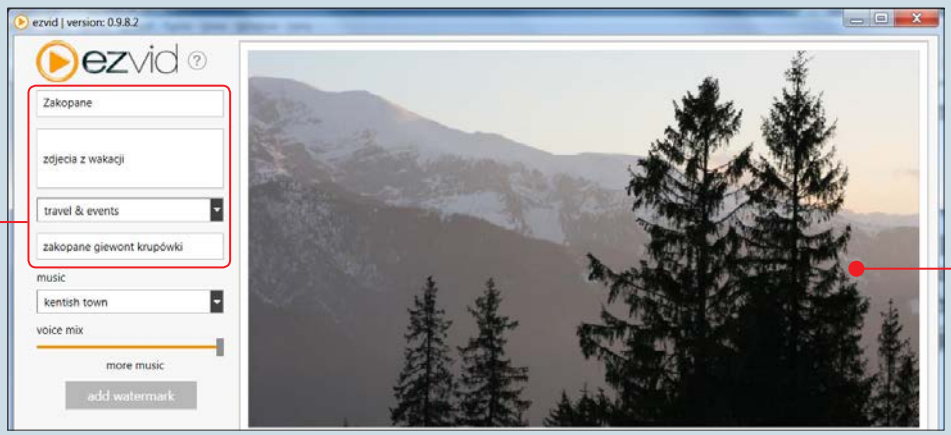

Licencja: **FREEWARE**
Język: **angielski**
Internet: **www.ezvid.com**

DVD-KOD: 028
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **1 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **AviDemux** (**DVD-KOD: 012** – 32-bit , **DVD-KOD: 013** – 64-bit), Windows Movie Maker (**DVD-KOD: 102**)

ezvid to prosta aplikacja do tworzenia filmów i publikowania ich w wygodny sposób w serwisie YouTube. Zobaczmy, jak za jej pomocą stworzyć wideo z podkładem muzycznym.

TWORZYMY I PUBLIKUJEMY FILM

1 Program instalujemy z płyty Niezbędnika (**DVD-KOD: 028**) lub z KŚ+.

2 Film możemy stworzyć nie tylko z sekwencji wideo, ale również ze zdjęć. Pliki zamieszczamy w projekcie za pomocą przycisku ●.

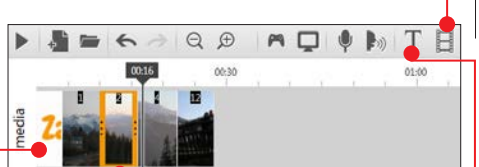

3 Dodany element (zdjęcie lub wideo) pojawi się na osi czasu ●. Aby ustawić elementy w odpowiedniej kolejności, przeciągamy je za pomocą myszy. Regulując szerokością ramki ●, skracamy lub wydłużamy czas wyświetlania elementu.

4 Po kliknięciu prawym przyciskiem myszy na dany element możemy go między innymi usunąć, zduplikować, a także zmienić szybkość odtwarzania wideo lub nadać fotkom dynamiki za pomocą funkcji Pan and Zoom.

5 Za pomocą przycisku ● możemy wstawić do naszego filmu planszę z dowolnym tekstem.

6 Każdy projekt musi zawierać podkład muzyczny – do wyboru mamy kilkanaście utworów dostępnych w aplikacji, które wybieramy z listy music. Jeśli chcemy wstawić własny utwór, wskazujemy use my own, a następnie wybieramy plik audio z dysku.

7 W każdej chwili możemy podejrzeć efekt swojej pracy, klikając na przycisk ▶ – film zostanie odtworzony w oknie podglądu ●.

8 Po wypełnieniu metryczki ● (tytułu, kategorii i słów kluczowych) film publikujemy, klikając na przycisk upload to youtube, a następnie logujemy się do swojego konta YouTube. Potem postępujemy zgodnie z instrukcjami na ekranie.

tpa

PRZECHWYTUJEMY OBRAZ

Program ezvid świetnie sprawdzi się również do tworzenia wideoporadników dzięki funkcji przechwytywania obrazu. Aby z niej skorzystać, wystarczyć kliknąć na przycisk ▭. Do wyboru mamy proste przechwytywanie (cały pulpit bez dźwięku) lub zaawansowane (funkcja use advanced settings), w którym za pomocą dostępnych opcji możemy włączyć mikrofon i równocześnie nagrać nasz komentarz głosowy lub też wybrać obszar nagrywanego pulpitu. Nagrywanie rozpoczynamy przyciskiem start capture now, kończymy lub pauzujemy za pomocą przycisków w wyświetlonym na ekranie przyborniku.

REKLAMA

MOBILedit
kompleksowe oprogramowanie dla telefonów komórkowych

Kopiowanie zawartości telefonu
Phone Copier jednym kliknięciem przeniesie dane do nowego urządzenia - do użytku domowego i firmowego.

Mobilna aplikacja do zarządzania kontaktami
Contacts Optimizer zrobi w kontaktach porządek, zaś *Phone Copier* przeniesie je do nowego telefonu.

Światowej sławy aplikacja dla śledczych.
MOBILedit! Forensic wydobędzie wszystkie dane z telefonów. Używa go FBI, US Navy i Policja.

compelson
www.mobiledit.com

ZROBI Z PECETA SERWER DLNA DO OGLĄDANIA FILMÓW

Universal Media Server

+ Udostępnia filmy, zdjęcia i muzykę w sieci lokalnej
+ Transkoduje filmy do obsługiwanych formatów i dodaje napisy
+ Prosty w obsłudze, polskojęzyczny interfejs

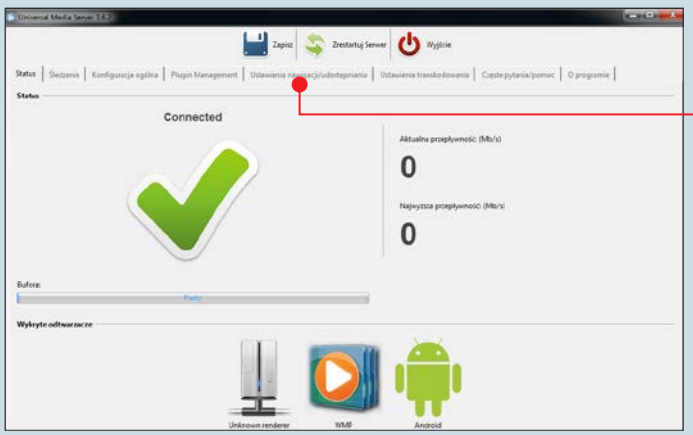

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **universalmediaserver.com**
DVD-KOD: **097**
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **44 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **PS3 Media Server** (DVD-KOD: **086**), **Plex Media Center** (DVD-KOD: **084**)

Aby odtwarzać na telewizorze lub na smartfonie filmy z peceta, nie trzeba kupować dodatkowych odtwarzaczy czy przenosić plików na dysku przenośnym. Wystarczy w komputerze zainstalować specjalny program – Universal Media Server, który będzie obsługiwany zarówno przez nowoczesne telewizory, jak i urządzenia przenośne (tablety, smartfony). Sprawdźmy, jak skonfigurować i używać tej aplikacji.

INSTALACJA

1 Z płyty dołączonej do Niezbędnika (DVD-KOD: **097**) lub aplikacji KŚ+ instalujemy program, przechodząc przez standardowy proces instalacji.

2 Aplikacja do działania wymaga środowiska Java – jeżeli go nie mamy, instalujemy z KŚ+.

3 Program uruchamiamy, klikając na Universal Media Server w menu.

4 Klikamy na Yes, aby skorzystać z kreatora konfiguracji. Również w następnym oknie klikamy na Yes, żeby aplikacja startowała w wersji zminimalizowanej. Następnie klikamy na No, aby włączyć programowy dekoder DTS.

5 W kolejnym etapie wybieramy rodzaj połączenia sieciowego – jeżeli jest to przewodowe 100 Mb/s, klikamy na ●, w przypadku Wi-Fi – na ●. Dalej klikamy na Yes.

STRUMIENIOWANIE

1 Nasz serwer jest już uruchomiony, świadczy o tym ikona ● w zasobniku systemowym. Klikamy na nią, aby przywołać główne okno aplikacji.

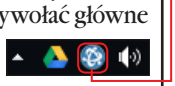

2 W kolejnym etapie musimy wskazać, w którym folderze przechowujemy pliki multimedialne. W tym celu klikamy na zakładkę ●, następnie na ● i wskazujemy katalog na dysku. Zaznaczamy ● i klikamy na Zapisz.

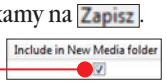

3 Multimedia są już udostępnione w naszej sieci. Możemy je odtwarzać za pomocą dowolnego klienta DLNA (smartfon z aplikacją Skifta, telewizor Smart TV). **aś**

PROGRAM DO OBRACANIA FILMÓW

Free Studio 6.3.1

+ Bardzo prosty w obsłudze, brak zbędnych zaawansowanych opcji
+ Polskojęzyczny interfejs
+ Funkcje podzielone na kategorie i na obsługiwane formaty

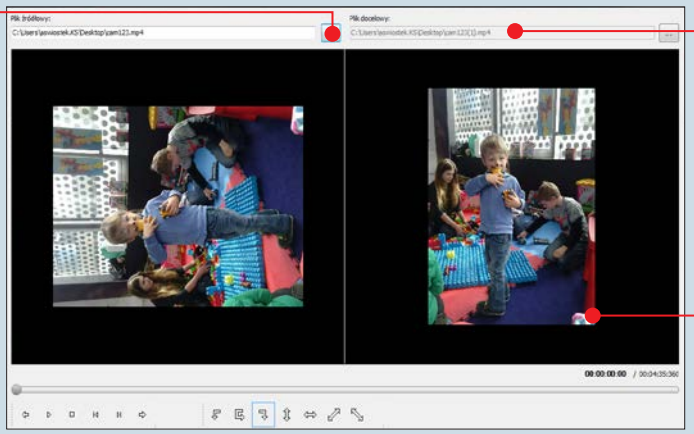

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **www.dvdvideosoft.com**
DVD-KOD: **035**
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **82 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **Freemake Video Converter** (DVD-KOD: **036**), **AviDemux** (DVD-KOD: **012**)

Nagrywanie filmów za pomocą smartfona stało się bardzo popularne, niestety wiele osób podczas nagrywania trzyma telefon w pozycji pionowej (portretowej). To wygodne! Jednak obejrzenie takiego filmu później na komputerze wymaga od nas wyjątkowych akrobacji. Program Free Studio ma funkcję, która pozwoli nam w prosty sposób zmienić orientację nagranych sekwencji wideo. Zobaczmy, jak jej użyć.

URUCHOMIENIE

1 Aplikację instalujemy z płyty Niezbędnika (DVD-KOD: **035**) lub z KŚ+. W trakcie procesu instalacji usuwamy zaznaczenie obok opcji Zainstaluj przeglądarkę Opera i ●.

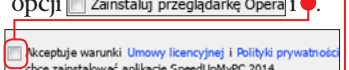

2 Program uruchamiamy za pomocą utworzonego na pulpicie skrótu ●.

OBSŁUGA

1 Free Studio to uniwersalna aplikacja do edycji plików multimedialnych – spora część funkcji dotyczy wideo.

W głównym oknie klikamy na ●, a następnie na FREE VIDEO FLIP & ROTATE.

2 Następnie klikamy na ●, aby załadować plik wideo, który chcemy poddać edycji.

3 Do dyspozycji mamy siedem opcji, pozwalających obrócić lub odbić obraz z filmem. Klikając na ● lub na ●, przekręcimy wideo o 90 stopni, przeciwnie lub zgodnie ze wskazówkami zegara. Kliknięcie na ● sprawi, że obraz zostanie odwrócony o 180 stopni.

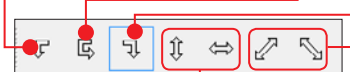

4 Kliknięcie na ikony ● spowoduje zaś odbicie lustrzane obrazu – w pionie lub poziomie. Pozostałe dwie opcje ● są połączeniem odbicia lustrzanego i obrotu zgodnie lub przeciwnie do wskazówek zegara. Efekty działania wybranych funkcji możemy obserwować w prawej części okna głównego ●.

5 Aby zatwierdzić zmiany, klikamy na Zapisz wideo. Film zostanie zapisany w folderze ●. **aś**

DO TWORZENIA POKAZÓW ZE ZDJĘĆ I FILMÓW

DVD slideshow GUI 0.9.5.4

+ Przygotowuje i wypala prezentacje na płyty DVD
+ Może bezpośrednio wysyłać pokazy na YouTube
+ Ma wiele wbudowanych efektów przejść
+ Dodaje napisy i podkład dźwiękowy do prezentacji
+ Polskojęzyczny interfejs ułatwia obsługę programu

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **videohelp.com**

DVD-KOD: 024
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **25 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **Picasa** (**DVD-KOD: 082**), **Freemake Video Converter** (**DVD-KOD: 036**), **Ashampoo SlideShow Studio HD** (**TYLKO W KŚ+**)

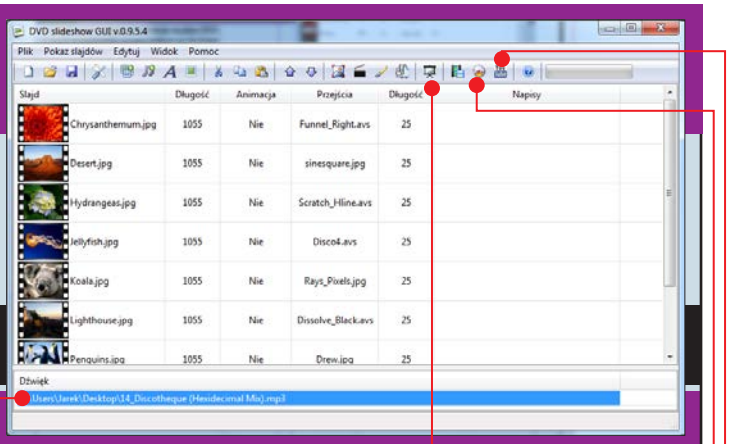

Za pomocą DVD slideshow GUI, który zainstalujemy z płyty Niezbędnika **DVD-KOD: 024** lub z KŚ+, nasze kolekcje cyfrowych zdjęć możemy zmienić w efektowne pokazy multimedialne. Prezentacje mogą się składać ze zdjęć oraz krótkich filmików i mieć różne efekty przejść. Projekt wykonany w programie możemy zapisać na płycie DVD lub na przykład opublikować w serwisie YouTube. Poznajmy DVD slideshow GUI.

POLSKI INTERFEJS

1 Instalujemy i uruchamiamy DVD slideshow GUI. W oknie programu z menu View wybieramy Language Setting i Polish.

2 W nowym oknie klikamy na Tak. Aplikacja zostanie zrestartowana i uruchomi się z polskim interfejsem.

PRZYGOTOWUJEMY POKAZ

1 Z menu Pokaz slajdów wybieramy Dodaj zdjęcia i filmy. Wskazujemy zdjęcia lub filmy na dysku komputera i klikamy na przycisk Otwórz.

2 Dodajemy podkład muzyczny z pliku MP3 lub WAV. W tym celu z menu Pokaz slajdów wybieramy Dodaj muzykę, wskazujemy piosenkę na dysku i klikamy na Otwórz.

3 Aby dopasować długość pokazu do podkładu muzycznego, klikamy prawym przyciskiem myszy na pole ● i wybieramy ●.

4 W każdej chwili możemy obejrzeć nasz pokaz. Wystarczy kliknąć na ●. Natomiast przyciskiem ● przygotowujemy prezentację do zapisu na płycie DVD w formacie DVD-Video, a klikając na ●, możemy wysłać naszą prezentację do serwisu YouTube. **jw**

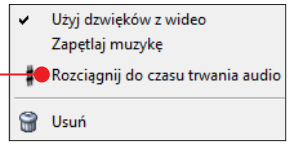

REKLAMA

mpFaktura
- faktury VAT, proforma, RR, korekta, zaliczka
- faktury walutowe, automatyczna aktualizacja walut
- baza kontrahentów, indeks produktów i usług
- zamówienia
- oferty
www.mpfaktura.pl
BinSoft
Profesjonalne fakturowanie pod Windows i Mac OS

Fot.: Wavebreak Media Ltd /123rf.com

KONWERSJA, ODTWARZANIE I PUBLIKOWANIE WIDEO

DVD Flick 1.3 DVD-KOD: 023

FormatFactory 3.3 DVD-KOD: 033

GifApp 1.3 DVD-KOD: 038/039

K-Lite Codec Pack DVD-KOD: 055

Subtitle Edit 3.3.6 DVD-KOD: 095

WSZECHSTRONNY KONWERTER PLIKÓW MULTIMEDIALNYCH

FormatFactory 3.3

+ Obsługuje większość popularnych formatów audio, wideo i zdjęć
+ Zgrywa multimedia z płyt jako pliki, tworzy obrazy ISO i CSO
+ Dostępna opcja masowego przetwarzania plików i folderów
+ Można jednocześnie zlecić wiele różnych operacji konwersji, które są dodawane do kolejki i wykonywane po kolei
+ Predefiniowane ustawienia dla dziesiątek różnych formatów zapisu i kompresji można zmodyfikować
+ Narzędzie kompresji wideo dla urządzeń mobilnych pozwala dobrać optymalny rozmiar wynikowego pliku dla wybranego smartfona czy tabletu
+ Pliki wideo i audio mogą być łączone, możemy je także przycinać, dodawać ścieżkę dźwiękową i napisy do obrazu
+ Wspiera wielordzeniowe procesory, obsługę menu kontekstowego i Wiersza polecenia systemu Windows

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **www.pcfreetime.com**

DVD-KOD: **033**
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**

Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **52 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **Free Studio** (DVD-KOD: 035), **Freemake Video Converter** (DVD-KOD: 036)

FormatFactory to uniwersalny konwerter multimediów. Za jego pomocą przygotujemy pliki do odtwarzania na komputerze, urządzeniach mobilnych, a także na telewizorze. Mimo licznych opcji obsługa aplikacji jest prosta.

ZANIM ZACZNIEMY

Program instalujemy z płyty (DVD-KOD: 033) lub z KŚ+. Pierwsze zadanie to wybór folderu na przetworzone pliki. Klikamy na

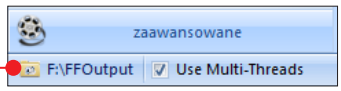

w oknie programu i wskazujemy folder. Warto, by był on na jak najpojemniejszym dysku.

DVD BEZ NAPISÓW

FormatFactory czasem podczas zgrywania DVD wplata w obraz napisy w języku angielskim, niezależnie od ustawień. By przekonwertować film bez napisów, najpierw musimy je usunąć. W tym celu należy skopiować płytę na dysk komputera za pomocą Joboshare DVD Copy (opis programu na stronie 9).

Podczas kopiowania wybieramy opcję , by skopiowany film nie miał napisów.

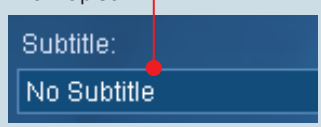

Konwertując pliki, kierujmy się poniższymi zaleceniami:

- Dostosujmy rozdzielczość wideo do możliwości urządzenia. Nie ma sensu odtwarzać filmu Full HD na ekranie HD.
- Gdy nie wiemy, jaki format wideo zastosować, wypróbujmy format MP4 z kompresją H.264. Telefony starszego typu radzą sobie tylko z plikami 3GP.
- Dla muzyki najpraktyczniejszy jest format MP3 (kompresja stratna). Zapisane bezstratnie pliki FLAC (ta sama jakość jak na CD) wymagają dobrych głośników i słuchawek. Zajmują dużo więcej miejsca niż MP3.

ZGRYWAMY PŁYTĘ DO PLIKU ISO LUB CSO

1 Klikamy na i wybieramy pozycję .

2 Określamy typ pliku obrazu. Domyślnie jest to ISO. Dostęp-

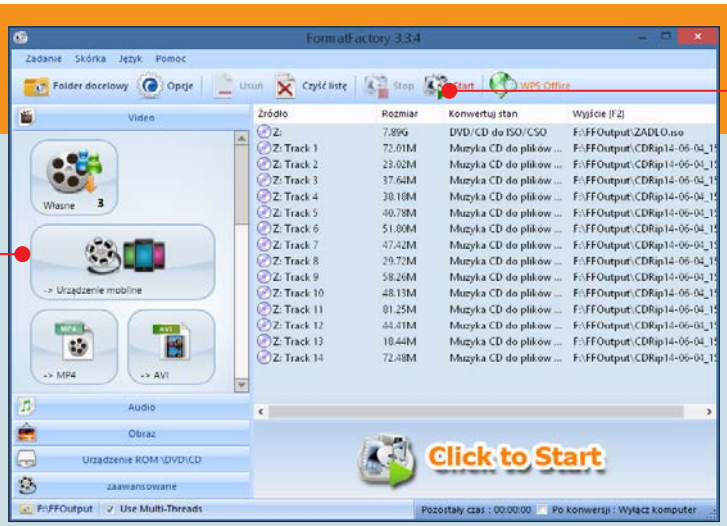

Poszczególne działania dostępne są jako ikony skrótów na zakładkach. Wszystkie operacje są kolejkowane i uruchamiane po kliknięciu na

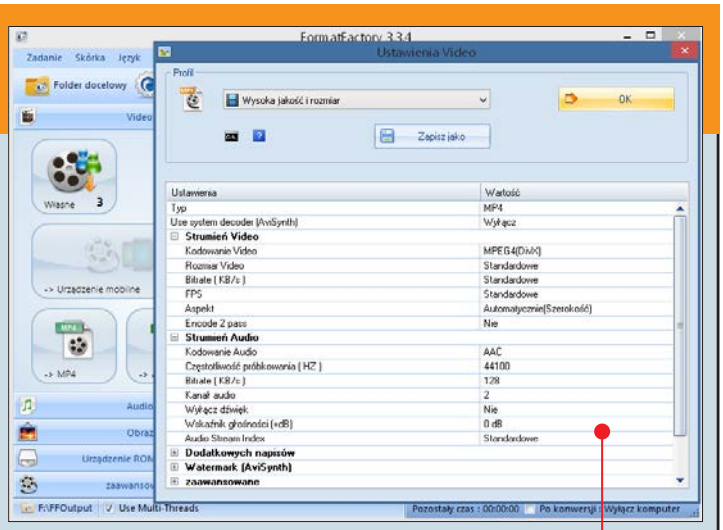

Predefiniowane opcje daje się w szerokim zakresie modyfikować. Możemy zlecić wyłączenie komputera po zakończeniu wszystkich operacji

na jest także opcja CSO (skompresowany obraz ISO).

3 Domyślnie plik obrazu zapisywany jest w folderze wyjściowym. By zmienić tę lokalizację, klikamy na Zmień i wskazujemy odpowiedni folder. Klikamy na Konwertuj i na Start w oknie aplikacji.

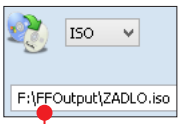

ZGRYWAMY MUZYKĘ Z PŁYTY AUDIO CD

1 Klikamy na. Otworzy się okno konwertera i automatycznie zostanie rozpoznana płyta z muzyką.

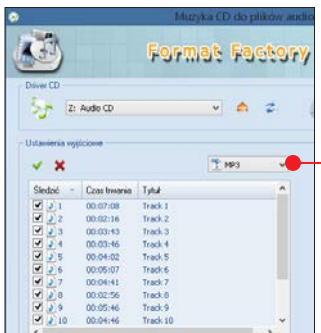

2 Wskazujemy format, do którego będziemy zgrywać muzykę. Jeśli chcemy, by pliki MP3 miały jak najmniejszy rozmiar, klikamy na Wysoka jakość, a z listy Profil wybieramy opcję Niska jakość i klikamy na OK.

3 Możemy zmienić domyślną nazwę zgrywanych plików. Wpisujemy w pole nową nazwę

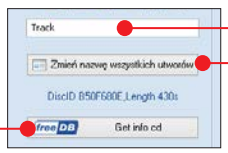

i klikamy na. Aby nazwać pliki na podstawie informacji o płycie CD w internetowej bazie danych, klikamy na.

4 Klikamy na Konwertuj, a w głównym oknie aplikacji na Start.

ZGRYWAMY PŁYTĘ DVD DO PLIKU WIDEO

1 Klikamy na, a następnie zaznaczamy pole wyboru Folder. Podajemy ścieżkę do folderu, do którego zgraliśmy płytę DVD (patrz ramka DVD bez napisów). FormatFactory rozpozna płytę i wyświetli jej podsumowanie.

2 Jeśli chcemy zgrać film z napisami wplecionymi w obraz, zamiast folderu zaznaczamy pole wyboru DVD. Kopiowanie odbędzie się z płyty w napędzie.

3 Wybieramy strumień danych na DVD, który jest głównym filmem, zaznaczając odpowiednie pole wyboru przy pozycji o najdłuższym czasie, a usuwając zaznaczenia z pozostałych.

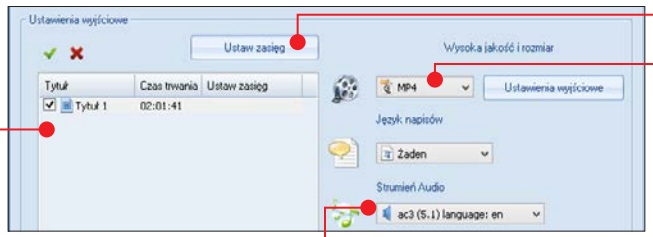

4 Określamy ścieżkę dźwiękową, którą chcemy zgrać, i wybieramy format wyjściowy pliku.

5 Klikamy na Ustawienia wyjściowe. W kolejnym oknie wybieramy format zapisu AVC (H.264) i bitrate co najmniej na poziomie. Niższe wartości nie gwarantują dobrej jakości przekonwertowanego obrazu. Klikamy na OK.

Ustawienia	Wartość
Typ	MP4
Strumień Video	
Kodowanie Video	AVC(H264)
Rozmiar Video	Standardowe
Bitrate [KB/s]	5000
FPS	Standardowe

6 By przekonać się, jaki będzie wynik konwersji, wybieramy narzędzie. Wpisujemy czas początku i końca testowego fragmentu. Klikamy na OK.

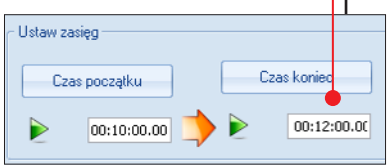

7 Klikamy na Konwertuj oraz na Start w głównym oknie aplikacji. Gdy wynik nas zadowala, powtarzamy punkty 1–5 i 7, by przekonwertować cały film. **kż**

WIĘCEJ W KŚ+

Opisywany program to jedno z najważniejszych i najpopularniejszych narzędzi w swojej kategorii. Warto więc lepiej poznać jego funkcje. Dlatego właśnie Czytelnicy tego numeru Niezbędnika otrzymują dodatkowe strony przydatnych porad w cyfrowej postaci. Pliki z uzupełnieniem znajdziemy na kolejnych stronach e-wydania tego numeru Niezbędnika w KŚ+. By je otworzyć, należy w KŚ+ zarejestrować unikalny kod nadrukowany na etykiecie płyty DVD dołączonej do tego wydania. Aby to zrobić, w oknie aplikacji KŚ+ klikamy na przycisk Zarejestruj nowy kod, a w wypadku, gdy korzystamy ze strony **ksplus.pl**, logujemy się na swoje konto i klikamy na Zarejestruj kod. Jeśli Niezbędnik kupiliśmy jako e-wydanie, kod zostanie automatycznie aktywowany.

WSZECHSTRONNY KONWERTER PLIKÓW MULTIMEDIALNYCH

FormatFactory 3.3.4.0

W większości przypadków domyślne warianty konwersji plików wideo i audio spełnią nasze wymagania. Lecz gdy urządzenia odtwarzające filmy mają kłopoty z rozpoznawaniem plików, w FormatFactory znajdziemy dziesiątki różnych ustawień, które pozwolą dostosować typ kodowania pliku i jakość obrazu. Po FormatFactory warto sięgnąć także w sytuacji, gdy chcemy zmniejszyć rozmiar zbyt dużego pliku. Na kolejnych stronach poznamy dokładnie najciekawsze funkcje aplikacji.

KONWERTUJEMY PLIK DLA URZĄDZENIA MOBILNEGO

Oprogramowanie smartfonów i tabletów jest w stanie sobie poradzić z plikami wideo zapisanymi na różne sposoby. Jednak najlepiej zapisać pliki tak, by dokładnie odpowiadały możliwościom urządzenia. W tym celu wykorzystamy moduł konwersji dla urządzeń mobilnych.

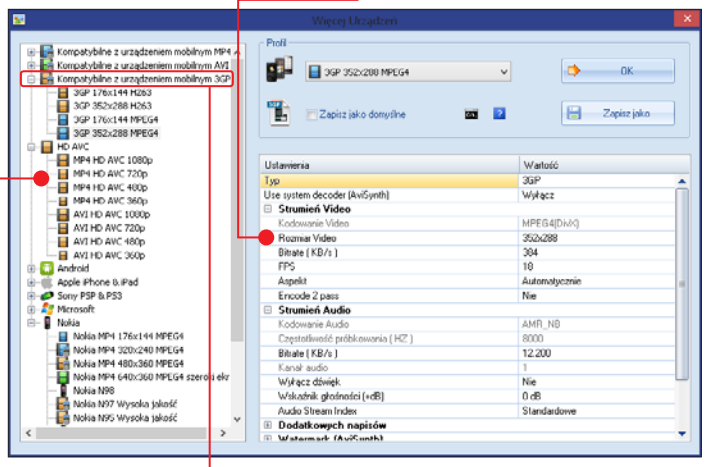

1 Klikamy na zakładkę o nazwie Video oraz na -> Urządzenie mobilne. Otworzy się okno z listą predefiniowanych ustawień konwersji.

2 Jeśli mamy starszego typu telefon, który odtwarza jedynie pliki 3GP, rozwijamy gałąź. Wybieramy ustawienia dopasowane do rozdzielczości naszego ekranu. Gdy telefon radzi sobie z kodekiem DivX, klikamy na jedną z opcji oznaczonych ikonami 3GP. W przeciwnym razie wybieramy opcje oznaczone ikonami 3GP.

3 Gdy ekran telefonu ma wyższą rozdzielczość, poprawiamy parametry kodowanego obrazu. Klikamy na, a następnie na. Z listy wybieramy odpowiednią rozdzielczość. Możemy również zmienić bitrate i liczbę odtwarzanych klatek (patrz strona XX). Klikamy na OK.

4 Otworzy się okno o nazwie > Urządzenie mobilne. Klikamy na Dodaj plik, by dodać plik do konwersji, lub na Dodaj folder, by dodać cały folder z plikami wideo do konwersji. Operację dodawania pojedynczych plików można powtórzyć wielokrotnie.

5 Gdy zaznaczymy plik na liście do konwersji, klikając na, otworzymy jego podgląd, a na, informacje o zastosowanym w pliku kodeku. Każdy z plików do konwersji można także niezależnie przyciąć po kliknięciu na.

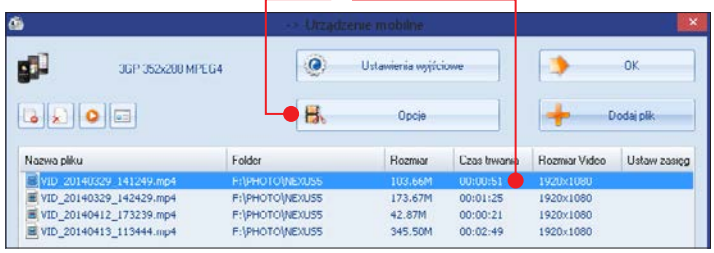

KODEK I KONTENER PLIKU – RÓŻNICE

Rozszerzenie pliku nie zawsze pozwala określić typ kompresji danych w pliku. Dla przykładu – wideo skompresowane kodekiem H.264 może być zapisane w plikach z rozszerzeniem MOV, MP4, ale także AVI. Obrazy bitmapowe mogą być zapisane jako TIFF, ale również BMP. Plik może zawierać dane różnego typu – zarówno wideo, jak i audio.

Dlatego rozróżniamy dwa pojęcia – **kodek**, czyli sposób kompresji czy zapisu materiału, oraz **kontener,** czyli sposób, w jaki dane są przechowywane w plikach. Od typu kontenera zależy na przykład to, czy można je strumieniować. Kontener należy utożsamiać z rozszerzeniem pliku, które widzimy w oknie Eksploratora Windows.

Postępujemy podobnie jak w punkcie 6 porady na stronie 39.

6 Klikamy na OK, by dodać pliki do kolejki oczekującej na konwersję, a następnie na Start, aby rozpocząć konwertowanie.

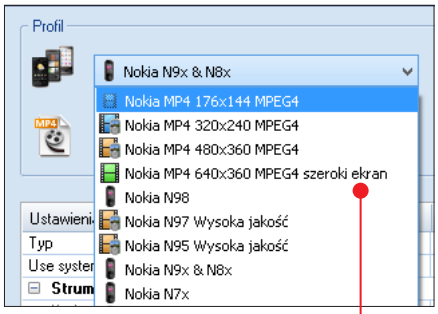

7 Dla posiadaczy telefonów i starszych smartfonów Nokia znajdziemy gotowe ustawienia. Dobieramy te, które pasują do naszego urządzenia, i postępujemy podobnie jak w punktach 3–6.

8 W przypadku innych smartfonów należy skorzystać z ustawień, jeśli wspierane są pliki zapisane w kontenerach AVI, albo, jeżeli wspierane są kontenery MP4 (patrz ramka powyżej).

9 Gdy mamy nowoczesny smartfon, radzący sobie z wysokiej jakości plikami HD i Full HD, wybieramy ustawienia z listy HD AVC. Dla trybu 1080p wybieramy następnie MP4 HD AVC 1080p. Postępujemy podobnie jak w punktach 3–6.

MASOWA KONWERSJA

Zaletą FormatFactory jest kolejkowanie definiowanych zadań konwersji.

1 Wybieramy typ plików do konwersji z listy zdefiniowanych działań. Klikamy na Video, Audio lub Obraz. Wskazujemy typ konwersji, na przykład -> MP4 dla wideo.

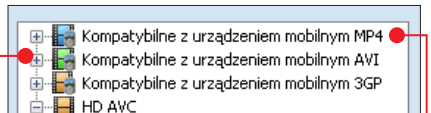

2 Dodajemy plik, dobieramy opcje konwersji (objaśnienie na stronie XX) i klikamy na OK.

3 W głównym oknie wyświetli się lista zdefiniowanych operacji konwersji. Powtarzamy kroki 1 i 2, aż wszystkie planowane konwersje zostaną dodane do kolejki.

4 Klikamy na Start, by wykonać zlecone zadania, które nie mają jeszcze statusu Ukończono. Po wykonaniu zadania w kolumnie Konwertuj stan wyświetli się informacja o statusie konwersji dla każdego zadania.

5 By móc przeprowadzić daną konwersję ponownie, zaznaczamy wybrany wpis i z menu kontekstowego wybieramy polecenie Skasuj stan zadania. Z kolei wybierając opcję o nazwie Ustawienia wyjściowe lub Opcje, możemy ponownie skonfigurować konwerter lub przyciąć konwertowany plik (patrz ramka na stronie XIX).

ŁĄCZENIE WIELU PLIKÓW W JEDEN

Scalanie wielu plików w jeden możliwe jest w przypadku dźwięku lub wideo. Operacja przebiega podobnie dla obu rodzajów plików. FormatFactory pozwala również na dodanie ścieżki dźwiękowej do strumienia wideo, jednak ewentualny proces synchronizacji obrazu i dźwięku należy przeprowadzić ręcznie.

1 W oknie FormatFactory wybieramy ustawienia zaawansowane, a następnie klikamy na lub na.

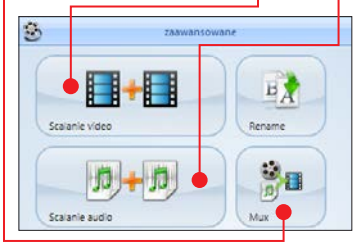

2 Postępujemy podobnie jak podczas standardowej konwersji plików. Dodajemy plik lub pliki do połączenia. Wyświetlone zostaną one w polu.

3 Z listy wybieramy odpowiedni kontener pliku wideo, a następnie klikamy na, by dostosować opcje konwersji (patrz ramka Okno ustawienia wideo i audio – jak korzystać, strona XX). By dobrać optymalną jakość pliku, z listy Profil wybieramy ustawienie o nazwie Wysoka jakość i rozmiar.

4 Klikamy na OK. W głównym oknie z listą operacji do wykonania pojawi się wpis podobny do, w którym wymieniona jest liczba scalanych plików. Klikamy na Start, by rozpocząć konwersję.

5 By połączyć oddzielny plik audio i wideo, w oknie aplikacji klikamy na ustawienia zaawansowane, a następnie na Mux. Wyświetli się okno Mux.

6 Dodajemy pliki wideo oraz pliki z dźwiękiem, klikając na Dodaj plik. Wybieramy kontener i opcje konwersji. Klikamy na OK, a w głównym oknie programu na Start.

MASOWA ZMIANA NAZW

Narzędzie to pozwala zmodyfikować nazwy wielu plików według ustalonego wzorca.

1 W oknie FormatFactory wybieramy zaawansowane, a następnie klikamy na Rename.

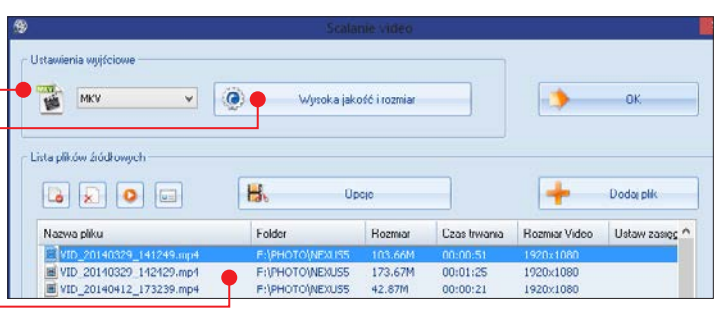

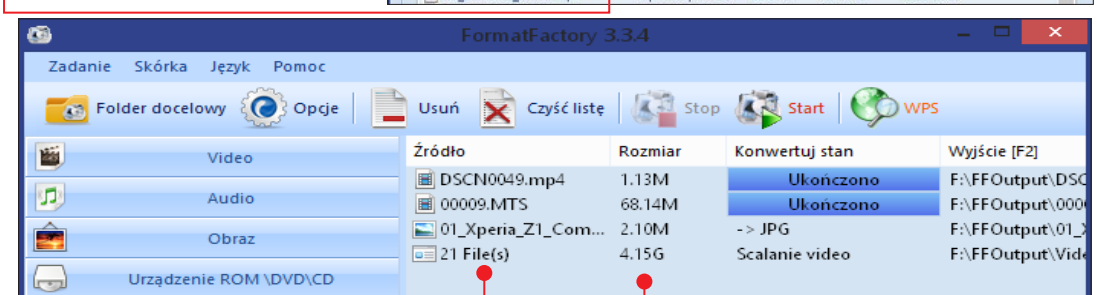

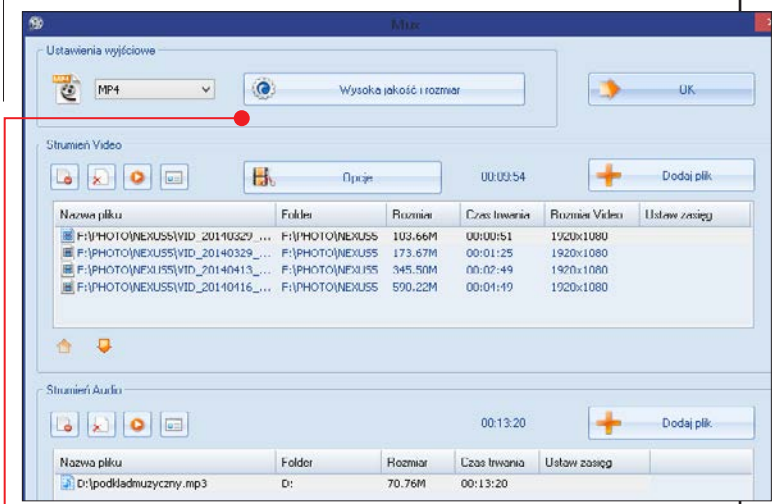

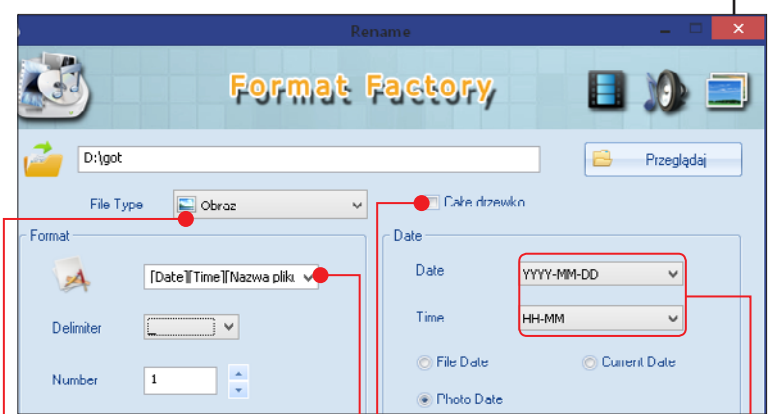

2 Wybieramy typ plików do konwersji, na przykład obrazy, i klikamy na Przeglądaj, by wskazać folder z plikami. Zaznaczamy pole, aby uwzględnić również jego podfoldery.

3 Z listy wybieramy proponowany wzorzec nazwy. Poszczególne elementy są ograniczone kwadratowymi nawiasami, a ich pozycje można dowolnie przestawiać. Pole **B** oznacza nazwę konwertowanego

A **B** **C** **D**
[Number][Nazwa pliku][Date][Time]

pliku, pole **C** datę, pole **D** dokładną godzinę i minutę, a pole **A** licznik. W przypadku licznika możemy określić, od jakiej liczby będzie on się zaczynał, wpisując odpowiednią wartość w pole Number.

4 Wzorzec daty i czasu wybieramy z list. W przypadku zdjęć wskazane jest zaznaczenie pola wyboru Photo Date, by dołączona została data ich wykonania pobrana z metadanych pliku.

WSZECHSTRONNY KONWERTER PLIKÓW MULTIMEDIALNYCH

FormatFactory 3.3.4.0

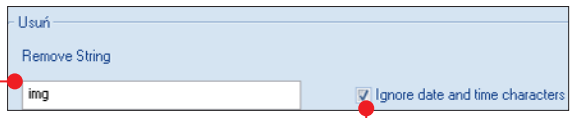

5 Ostatnia czynność to podanie ciągów znaków, które ewentualnie mają być usunięte z nazwy. Wpisujemy je w pole ● i zaznaczamy pole wyboru ●.

6 Klikamy na Rename, by przeprowadzić zmianę nazw. Po jej zakończeniu otworzy się folder docelowy w Eksploratorze.

FORMATFACTORY W MENU KONTEKSTOWYM

Gdy dodamy opcję FormatFactory do menu kontekstowego Eksploratora Windows, proces wyboru plików do konwersji będzie znacznie szybszy.

1 Klikamy na Opcje w głównym oknie programu, a potem wybieramy zaawansowane.

2 Następnie zaznaczamy pole wyboru Add to system context menu i klikamy na OK.

3 Teraz w Eksploratorze Windows z menu kontekstowego dla zaznaczonych plików multimedialnych, które chcemy przekonwertować, wybieramy Format Factory (F). Wszystkie zaznaczone pliki muszą być multimediami tego samego rodzaju – wideo, dźwięk lub obraz.

4 Otworzy się okno z listą zapisanych profili konwersji dla wybranego typu pliku. Wskazujemy odpowiedni profil ● i ewentualnie dostosowujemy jego ustawienia, klikając na ●.

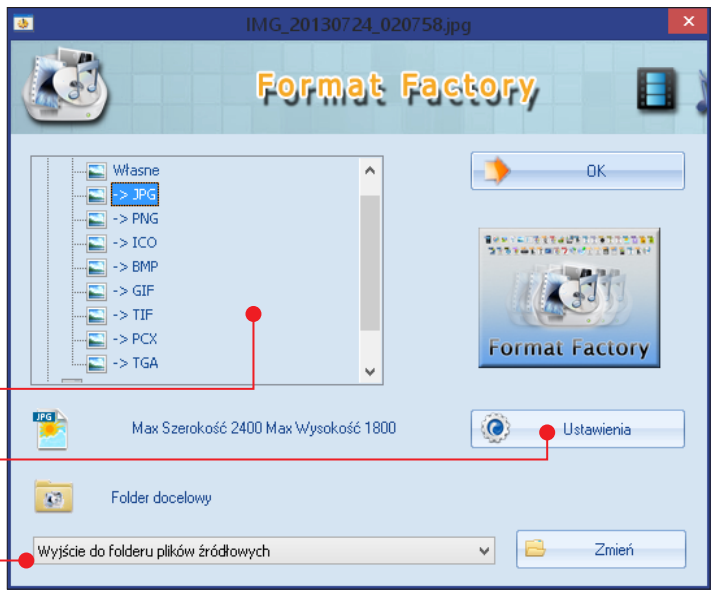

5 Domyślnie przekonwertowany plik zapisany jest w folderze źródłowym. Z listy ● możemy wybrać domyślną lokalizację dla FormatFactory, a klikając na Zmień, możemy wskazać inny folder wyjściowy.

6 Klikamy na OK. Otworzy się okno FormatFactory, w którym klikamy na Start, by rozpocząć konwersję.

WŁASNE USTAWIENIA

Gdy często modyfikujemy predefiniowane ustawienia konwersji, warto skorzystać z funkcji zapisu własnych profili.

1 Najpierw w trakcie edycji ustawień konwersji, na przykład dla zapisu wideo w formacie MP4 ●, dokonujemy zmian w predefiniowanym profilu.

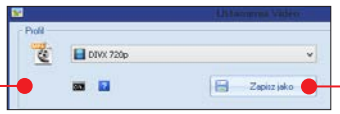

2 Klikamy na ● by zapisać profil. Podajemy jego nazwę i klikamy na OK.

3 W głównym oknie aplikacji pojawi się dodatkowa ikona ●. Klikamy na nią, by skorzystać z własnych profili.

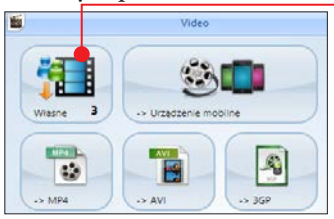

4 Otworzy się okno dodawania plików do konwersji. Klikamy na Ustawienia wyjściowe. Z listy Profil wybieramy jedno z naszych ustawień ●.

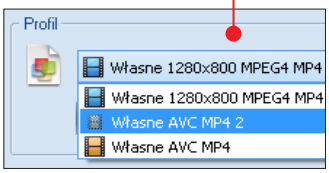

ZAAWANSOWANE OPCJE

Dla osób zorientowanych w zasadach działania kodeków H.264, DivX, XviD, RMVB i WMV2 w opcjach aplikacji (dostępne po kliknięciu na Opcje) znalazły się ustawienia, które zoptymalizują sposób działania kodeków. **kż**

KADROWANIE WIDEO

FormatFactory prócz oferowania funkcji przycinania filmu na długość ●, pozwala także na wycięcie dowolnego kadru z obrazu. W tym celu wykonujemy następujące kroki.

1 Podczas konwersji wideo w oknie dodawania plików klikamy na Opcje.

2 Zaznaczamy pole ●. Następnie klikamy kursorem myszy na podgląd filmu i przeciągamy kursor z wciśniętym lewym przyciskiem myszy, by zaznaczyć obszar do wykadrowania. Zostanie on oznaczony czerwoną ramką ●.

3 Jeśli odtwarzane wideo przeszkadza w podglądzie ramki kadru, klikamy na ● i powtarzamy punkt 2.

4 W polu ● pojawią się współrzędne i rozmiar zachowywanego kadru. Klikamy na OK i kontynuujemy konwersję. Pamiętajmy, że wycięty kadr z filmu zostanie rozciągnięty do rozdzielczości wideo.

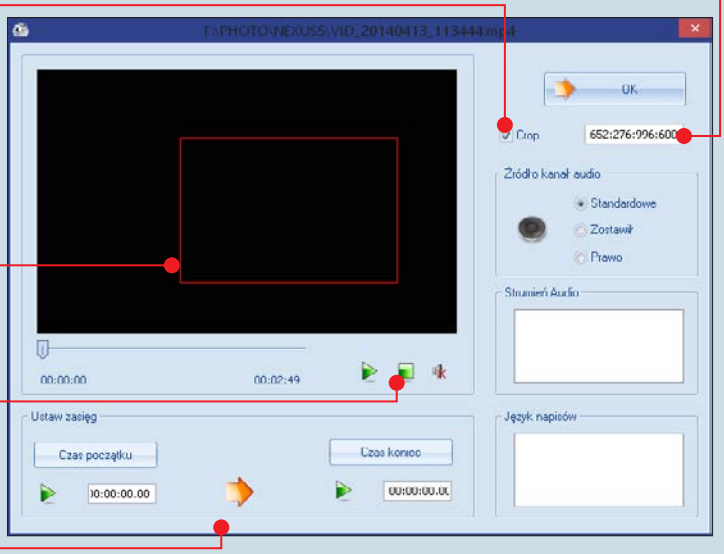

OKNO USTAWIENIA WIDEO I AUDIO – JAK KORZYSTAĆ

Niezależnie od wybranego typu pliku wyjściowego, okno ustawień konwersji wygląda bardzo podobnie. W tej ramce znajdziemy uniwersalną receptę na dostosowanie poszczególnych parametrów konwersji.

PARAMETRY WIDEO I DŹWIĘKU

Ustawienia wideo dostępne są w rozwijanych gałęziach. Kolejno mamy opcje dla obrazu, dźwięku. Na liście skonfigurujemy napisy dołączane z zewnętrznego pliku. Lista Watermark (AviSynth) służy dodaniu znaku wodnego, który wyświetlany jest na obrazie – przydatne, gdy chcemy udostępnić naszą produkcję w internecie. Ostatni zestaw opcji pozwala na obrót obrazu – jest to przydatne zwłaszcza w sytuacji, gdy nagraliśmy nieopatrznie film smartfonem w pionowej orientacji.

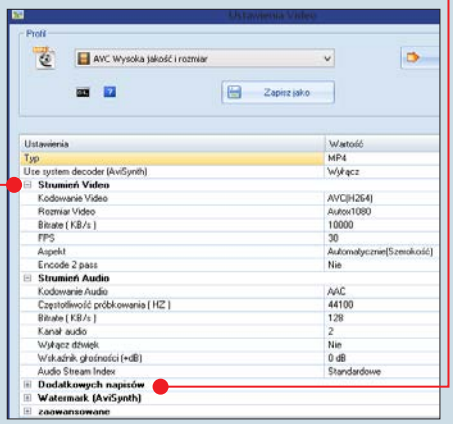

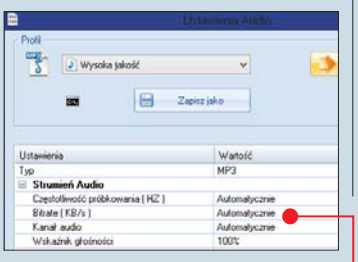

Ustawienia dla plików audio obejmują jedynie opcje dla częstotliwości próbkowania, bitrate i wyboru liczby kanałów.

Poniżej wyjaśniamy znaczenie poszczególnych opcji dla obrazu i dźwięku. Wybór z listy w kolumnie Wartość ustawienia Standardowe lub Automatyczne oznacza dobór optymalnych zdaniem FormatFactory parametrów:

- **Use system decoder** (AviSynth) – wymusza zastosowanie zewnętrznego dekodera, wymagane przez opcję dodawania znaku wodnego
- **Kodowanie Video** – typ zastosowanego kodeka obrazu
- **Rozmiar Video** – rozdzielczość obrazu wyjściowego, możliwe jest skalowanie do wyższej rozdzielczości niż w pliku wejściowym
- **Bitrate** – przepływność pliku podawana w kB/s, im większa, tym lepsza jakość zapisu, ale również większy plik wyjściowy. Dla strumienia wideo wartość bitrate jest znacznie większa niż dla dźwięku.
- **FPS** – liczba klatek na sekundę w pliku wyjściowym, wskazane jest, by była to taka sama liczba jak w pliku źródłowym
- **Aspekt** – określa proporcje obrazu, pozwala wymusić jego ściśnięcie lub rozszerzenie
- **Encode 2 pass** – wymusza opcję podwójnego przebiegu kodowania, poprawia jakość obrazu, ale znacząco wydłuża czas konwersji
- **Kodowanie Audio** – kodek zastosowany do ścieżki lub pliku dźwiękowego
- **Częstotliwość próbkowania** – wskazane pozostawienie wartości bez zmian
- **Kanał audio** – liczba kanałów dźwięku w pliku
- **Wyłącz dźwięk** – wybór ustawienia Tak usuwa dźwięk z pliku wideo
- **Wskaźnik głośności (+dB)** – wartości podawane we względnych jednostkach dB, służy zwiększeniu lub zmniejszeniu wyjściowego poziomu głośności ścieżki dźwiękowej
- **Audio Stream Index** – służy do wyboru strumienia audio z pliku wejściowego, który ma zostać zakodowany
- **Typ** – sposób kodowania napisów w obrazie wideo
- **Dodatkowych napisów** – w tym polu po kliknięciu na [...] wskazujemy plik z napisami, które chcemy dołączyć do pliku wideo
- **Rozmiar czcionki napisów** – pozwala określić proporcje tekstu z napisami względem rozmiaru wideo
- **Ansi code-page** – typ kodowania tekstu w pliku wideo
- **Watermark** – tutaj wskazujemy ścieżkę do pliku ze znakiem wodnym, mogą to być pliki PNG, JPG lub BMP
- **Pozycja** – określa umiejscowienie znaku wodnego na obrazie
- **Margines** – określa odstęp znaku wodnego od krawędzi obrazu
- **Obróć** – określa stopień obrotu obrazu wideo względem oryginału, opcja Zostawić oznacza obrót na lewo
- **XMirror i YMirror** – wymusza odbicie w poziomie lub w pionie
- **Deinterlace** – likwidacja przeplotu w strumieniu wideo

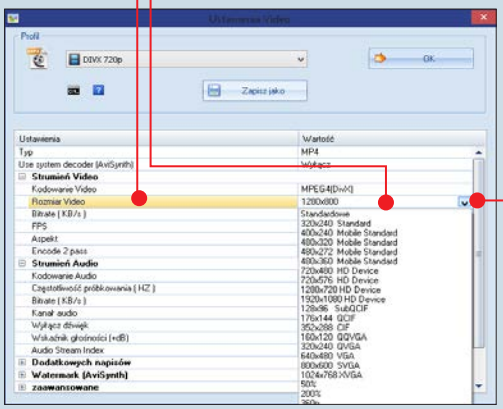

PARAMETRY OBRAZÓW

Konwersja obrazów nie jest najmocniejszą stroną FormatFactory. Gdy zdecydujemy się na tę operację, w oknie ustawień możemy określić maksymalny rozmiar konwertowanego pliku (nie może być większy niż rozmiar oryginału) i stopień obrotu względem oryginału. Można również umieścić na obrazie dowolny znak wodny, który wcześniej przygotowaliśmy w programie graficznym, lub tekst.

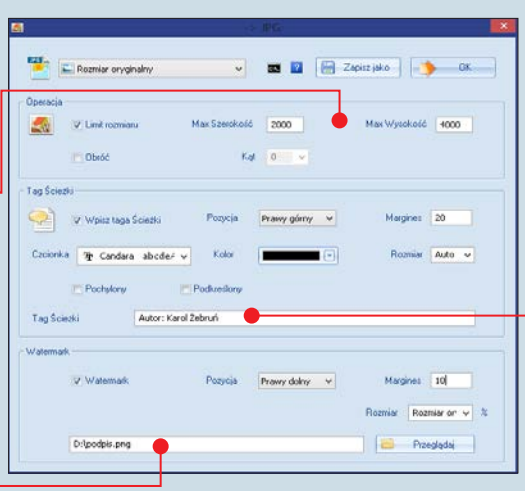

WPROWADZANIE ZMIAN

Wprowadzanie nowych parametrów konwersji polega na wyborze jednej z proponowanych wartości lub wpisaniu ich z klawiatury w wybrane pole w kolumnie Wartość. W tym celu klikamy na nazwę wybranego ustawienia, by podświetlić ją na pomarańczowo. Następnie klikamy na pole obok. Jeśli dostępne są propozycje, pojawi się przycisk, którym rozwiniemy listę opcji. Możemy także, korzystając z klawiatury, wpisać bezpośrednio wartość.

Ikona w oknie ustawień konwersji umożliwia skopiowanie do schowka parametrów dla aplikacji FormatFactory, które stosowane będą podczas wywoływania programu z wiersza poleceń.

DODAJ NAPISY DO SWOJEGO FILMU

Subtitle Edit 3.3.6

+ Konwertuje napisy do dowolnego formatu i kodowania
+ Synchronizuje napisy z filmem
+ Automatycznie tłumaczy napisy na wybrany język

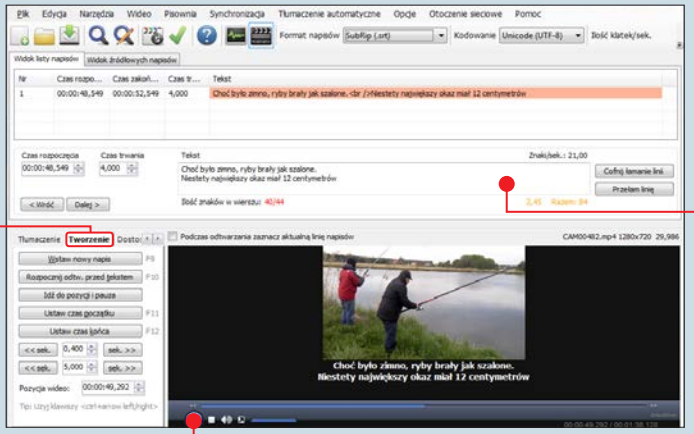

Licencja: **FREEWARE**
Język: **polski**
Internet: **www.nikse.dk**
DVD-KOD: **095**
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **13 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **NapiProjekt** (DVD-KOD: **071**), **Aegisub** (**TYLKO W KŚ+**)

Subtitle Edit to kombajn do napisów. Oprócz konwersji do wybranego formatu aplikacja umożliwia również zsynchronizowanie napisów z filmem, automatyczne tłumaczenie obcojęzycznych napisów, a także tworzenie nowych. Ta ostatnia funkcja przyda nam się do naszych filmów, wszak zabawny komentarz zawsze podniesie atrakcyjność naszej produkcji.

URUCHOMIENIE

1 Aplikację instalujemy z płyty dołączonej do Niezbędnika (DVD-KOD: **095**) lub z KŚ+.

2 W trakcie procesu instalacji zostanie utworzony na pulpicie katalog **Subtitle Edit** – otwieramy go i klikając na ikonę ●, uruchamiamy aplikację.

DODAJEMY NAPISY

1 W głównym oknie programu klikamy na Wideo i na Otwórz plik wideo. Wskazujemy film, do którego chcemy dodać napisy.

2 W oknie aplikacji zobaczymy podgląd sekwencji wideo. Klikamy na zakładkę ●, aby utworzyć nowe napisy.

3 Klikając na ●, włączamy odtwarzanie filmu. W miejscu, gdzie chcemy dodać napisy, ponownie wciskamy ten sam przycisk, aby zatrzymać odtwarzanie.

4 Klikamy na przycisk Wstaw nowy napis. W pole ● wpisujemy tekst, który ma być widoczny na ekranie. Jeżeli jest długi, warto jego część przenieść do nowego wiersza – ustawiamy kursor w wybranym miejscu i klikamy na Przełam linię.

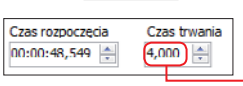

5 Następnie ustalamy czas wyświetlania napisu na ekranie ●. W ten sam sposób dodajemy kolejne napisy. Na końcu warto kliknąć na ✓, aby program automatycznie sprawdził pisownię.

6 Wybieramy format ●, kodowanie napisów ● i klikamy na Plik i na Zapisz jako... Gotowy plik zapisujemy w tej samej lokalizacji co klip wideo.

aś

ZRÓB ZE SWOJEGO FILMU PŁYTĘ DVD-VIDEO

DVD Flick 1.3

+ Obsługuje wszystkie popularne formaty wideo
+ Ma prosty w obsłudze interfejs
+ W zestawie szablony menu DVD

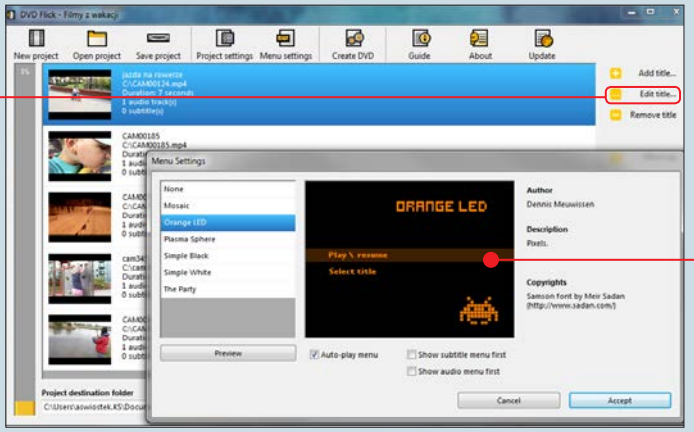

Licencja: **FREEWARE**
Język: **angielski**
Internet: **www.dvdflick.net**
DVD-KOD: **023**
System: **Win XP, Vista, 7, 8**
Ograniczenia: **brak**
Rejestracja: **NIE**
Rozmiar: **12 MB**
Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **DeVeDe** (DVD-KOD: **019**), DVDStyler (DVD-KOD: **025**), **Freemake Video Converter** (DVD-KOD: **036**)

Nie każdy chce przechowywać zarejestrowane za pomocą smartfona filmy w serwisie YouTube. Niestety, magazynowanie ich na dysku twardym jest jeszcze gorsze – nie są uporządkowane, więc niechętnie do nich wracamy. Na szczęście jest na to sposób – program DVD Flick umożliwi nam stworzenie płyty DVD-Video z łatwym w obsłudze menu. Sprawdźmy, jak nagrać swoje filmy na płytę.

INSTALACJA

1 Z płyty dołączonej do Niezbędnika (DVD-KOD: **023**) lub z KŚ+ instalujemy program.

2 Aplikację uruchamiamy za pomocą utworzonego na pulpicie skrótu ●.

DODAJEMY FILMY

1 Rozpoczynamy od dodania do projektu plików wideo. W tym celu klikamy na Add title... i wskazujemy zapisane na dysku filmy, które mają być na płycie.

2 Następnie klikamy na przycisk ●. W nowo wyświetlonym oknie nadajemy nazwę klipowi.

3 Klikamy na Chapters i zaznaczamy ✓ Create chapters on every video source, aby od każdego kolejnego pliku wideo zaczynał się nowy rozdział.

4 Możemy również dodać napisy – w tym celu w otworzonym oknie przechodzimy do zakładki Subtitle tracks. Klikamy na Add i wskazujemy napisy (mogą być zrobione w Subtitle Edit – patrz opis obok). W ten sposób trzeba dostosować każdy klip – do kolejnego pliku wideo przechodzimy, klikając na Next title >. Klikamy na Accept.

5 Klikamy na ●. Wpisujemy tytuł filmu, następnie w zakładce Video ustawiamy format wideo na PAL i przechodzimy do zakładki Burning. Tam zaznaczamy ✓ Burn project to disc. Klikamy na Accept.

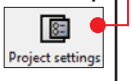

6 Klikamy na ● i wybieramy skórkę menu ● płyty DVD.

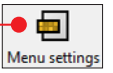

7 Następnie umieszczamy nośnik w napędzie i klikamy na przycisk ●. Aplikacja przygotuje wideo i nagra płytę.

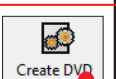

aś

NAJLEPSZY ZESTAW KODEKÓW DLA PECETA

K-Lite Codec Pack 10.4

+ Zawiera wszystkie popularne typy kodeków
+ W pakiecie odtwarzacz multimedialny i przydatne narzędzia
+ Działa zarówno w 32-bitowych, jak i w 64-bitowych systemach

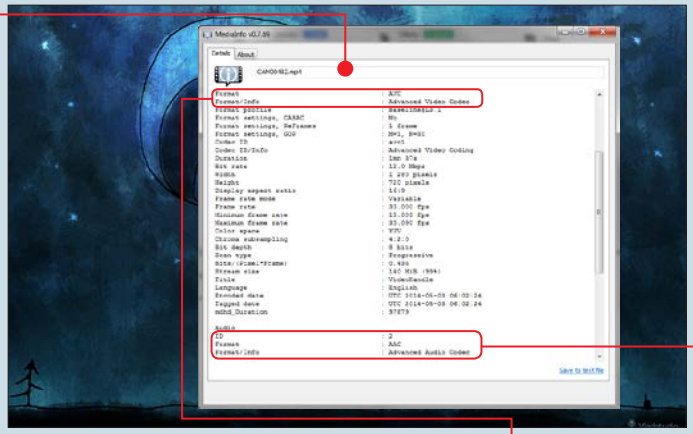

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **055** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** System: **Win XP, Vista, 7, 8** Rozmiar: **31 MB**
Internet: **www.codecguide.com** Ograniczenia: **brak** Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **CCCP** (TYLKO W KŚ+), **ffdshow** (TYLKO W KŚ+)

Nikt nie lubi niemiłych niespodzianek, szczególnie gdy pragnie zasiąść przed ekranem monitora i obejrzeć film. A takie, niestety, często się zdarzają. Powód jest prosty – brak odpowiednich kodeków powoduje problemy z odtwarzaniem dźwięku i obrazu. W takich przypadkach instalacja kolejnych pakietów może co najwyżej zaszkodzić. W komputerze najlepiej zainstalować jeden, dobry i uniwersalny pakiet z kodekami. Sprawdźmy, jak to zrobić.

INSTALACJA

1 Kompletny zestaw kodeków ma pakiet K-Lite Codec Pack. W wersji Mega znajdziemy go na płycie Niezbędnika DVD-KOD: 055 lub aplikacji KŚ+. Uruchamiamy instalator i kontynuujemy proces instalacji w trybie Normal mode:.

2 W kolejnym kroku wybieramy komponenty, które chcemy zainstalować. Rozwijamy listę i wskazujemy Profile 1: Advanced playback and encoding.

3 Przez kolejne cztery okna przechodzimy, pozostawiając ustawienia domyślne. Dopiero w kolejnym konfigurujemy tryb dźwięku. Jeżeli mamy słuchawki lub używamy wbudowanych w laptop głośników, wybieramy .

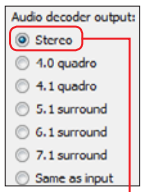

Po tym instalator skopiuje wymagane pliki na dysk twardy.

JAKIE KODEKI

1 Wraz z pakietem K-Lite Codec Pack Mega wchodzą w skład programy do konfiguracji kodeków i narzędzia – na przykład MediaInfo. Za pomocą tej aplikacji możemy sprawdzić, jakie kodeki wykorzystuje film.

2 Program uruchamiamy z menu , klikając na MediaInfo.

3 W głównym oknie programu klikamy na i wskazujemy plik z filmem.

4 Aplikacja wyświetli dokładne dane na temat kodeka obrazu, rozdzielczości i liczby klatek na sekundę klipu. Możemy dowiedzieć się również, którym kodekiem skompresowany został dźwięk oraz ile ma kanałów. **aś**

DO TWORZENIA EFEKTOWNYCH ANIMACJI

GifApp 1.3

+ Wbudowane efekty graficzne poprawiające wygląd zdjęć
+ Prosta obsługa
+ Tworzy animacje z plików wideo

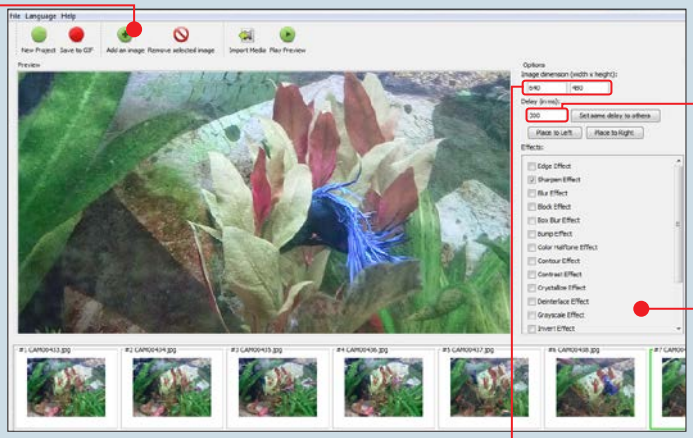

Licencja: **FREEWARE** DVD-KOD: **038/039 – 32-/64-bit** Rejestracja: **NIE**
Język: **angielski** System: **Win XP, Vista, 7, 8** Rozmiar: **7,5 MB**
Internet: **ivanbochko.com** Ograniczenia: **brak** Cena: **darmowy**

Dobre zamienniki: **Photoscape** (DVD-KOD: 079), **AnimateGif** (DVD-KOD: 003)

Animowane GIF-y znów stały się popularne – to bardzo dobra alternatywa dla filmów. Są to animacje złożone z kilku zdjęć wyświetlanych po sobie w ustalonym odstępie czasowym (zwykle dość szybko). W ten sposób powstaje prosta, ale niosąca skuteczny przekaz animacja. W odróżnieniu od filmów, animowany GIF zajmuje bardzo mało miejsca, dlatego idealnie nadaje się do publikacji na stronie WWW. Sprawdźmy, jak stworzyć taki plik z kilku seryjnych zdjęć.

INSTALACJA

1 Aplikację instalujemy z płyty Niezbędnika. Jeżeli korzystamy z systemu 32-bitowego, wybieramy wersję DVD-KOD: 038, dla posiadaczy 64-bitowego Windows przeznaczona jest DVD-KOD: 039. Oba pliki dostępne są również w KŚ+.

2 Na pulpicie utworzony zostanie folder GifApp. Otwieramy go i klikając na , uruchamiamy aplikację.

ANIMOWANY GIF

1 W głównym oknie klikamy na ikonę i wskazujemy zdjęcia, z których utworzona będzie animacja. Aby zaznaczyć więcej niż jeden plik, wciskamy klawisz [ctrl].

2 W kolejnym kroku ustalamy rozdzielczość animowanego obrazka. Jeżeli chcemy go opublikować na portalach społecznościowych czy na stronie, rozdzielczość w zupełności wystarczy.

3 Z listy możemy również dodać efekty graficzne dla każdej klatki oddzielnie.

4 Teraz decydujemy o szybkości wyświetlania kolejnych klatek animowanego GIF-a. Im czas opóźnienia jest krótszy, tym ruch płynniejszy, jednak potrzebujemy wtedy więcej zdjęć, a co za tym idzie rośnie objętość pliku. Czas ustalamy, rozpoczynając od wartości (zwiększamy ją co 100 ms). Klikamy na Set same delay to others, aby ustawić ten sam czas dla każdej klatki.

5 Klikamy na , aby odtworzyć naszą animację. Jeżeli osiągnęliśmy zamierzony cel, klikamy na , żeby zapisać plik na dysku. **aś**

10 ODPOWIEDZI NA TRUDNE PYTANIA DO NIEZBĘDNIKA

1 Nie widzę zawartości płyty, co mam zrobić?

Należy sprawdzić płytę na innym komputerze. Jeśli i na nim problem się powtórzy, prosimy o kontakt z redakcją w celu wymiany nośnika.

2 Po włożeniu do komputera płyta nie uruchamia się. Dlaczego?

Być może nośnik jest uszkodzony. Najpierw należy jednak sprawdzić płytę na innym komputerze. Można też spróbować uruchomić ją ręcznie, klikając na ikonę oraz Stacja dysków DVD RW. Jeśli wystartuje, to znaczy, że w komputerze wyłączona jest funkcja Autostartu płyt. Należy ją włączyć.

3 Znalazłem na płycie wirusa! Co mam zrobić?

To prawie na pewno fałszywy alarm – często generują go programy antywirusowe. Każda płyta jest sprawdzana w redakcji dwoma różnymi programami antywirusowymi i szansa, że jakiś wirus przedostał się na nośnik, jest znikoma. Jeśli dwa różne programy antywirusowe wykryją tego samego wirusa na płycie, prosimy o kontakt z redakcją.

4 Co zrobić, gdy program wymaga rejestracji przez internet, a ja nie mam internetu?

Większość programów można zarejestrować w kawiarence internetowej lub u znajomego, a otrzymane kody przenieść na pendrive czy przepisać na kartkę i w domu aktywować program. Swoją drogą polecamy podłączenie się do internetu, naprawdę warto!

5 Dlaczego program nie działa na Windows 8?

Redakcja Niezbędnika nie pisze sama programów, ale zamieszcza te udostępniane przez producentów oprogramowania. Jeśli aplikacja nie współpracuje z Windows 8, trzeba poczekać na kolejną wersję programu – gdy tylko się ukaże, zamieścimy ją na płycie.

6 Dlaczego zamieszczacie powtarzające się programy i sterowniki?

Na każdej płycie publikujemy zestaw niezbędnych programów i sterowników w najnowszych wersjach. Dlaczego? Bo gdy użytkownik szuka popularnej aplikacji lub sterownika do karty graficznej lub płyty głównej, nie musi przeglądać dziesiątków płyt – wystarczy włożyć do napędu DVD z najnowszego wydania Niezbędnika. Pliki te nie zajmują jednak nigdy więcej niż dziesięć procent miejsca na płycie DVD.

7 Dlaczego publikujecie tak mało gier?

Niezbędnik nie jest czasopismem o grach, więc nie wypada nam zamieszczać ich zbyt wiele. Staramy się jednak, by w każdym numerze na płycie lub w KŚ+ poza przydatnymi narzędziami czy programami dla hobbystów znalazło się kilka interesujących tytułów rozrywkowych.

8 Kiedy dacie pełną wersję Photoshopa, Nero, najnowszy Office i Windows?

Bardzo drogich programów, niestety, nie opublikujemy nigdy. Powód jest prosty – Niezbędnik z takimi aplikacjami musiałby kosztować bardzo dużo.

9 Chciałbym prosić o zamieszczenie na płycie mojego programu. Czy to możliwe?

Prosimy o przesłanie aplikacji do redakcji e-mailem lub podanie adresu strony, z której można ją ściągnąć. Obejrzymy i jeśli program okaże się ciekawy, opublikujemy go.

10 Jak kontaktować się z redakcją Twojego Niezbędnika?

Najszybciej wysyłając e-mail na adres **redakcja@komputerswiat.pl** – na większość e-maili odpowiadamy w ciągu kilku dni. Można też zadzwonić pod numer **22 2320078** lub wysłać list na adres podany w stopce poniżej.

JAK KUPIĆ NUMERY ARCHIWALNE

W sprzedaży są także poprzednie numery Niezbędnika. Można je zamówić, dzwoniąc pod numer telefonu **22 7613214**, infolinia **801 000869** lub wysyłając e-mail na adres **prenumerata.axel@infor.pl**. Czasopisma są także dostępne w sklepiku online na stronie **www.literia.pl** oraz jako e-wydanie w KŚ+ (**www.ksplus.pl**).

Niezbędnik 2/2014

Niezbędnik 1/2014

Niezbędnik 6/2013

Niezbędnik 5/2013

Niezbędnik 4/2013

Niezbędnik 3/2013

Komputer Niezbędnik
www.komputerswiat.pl
od 2000 roku

Adres redakcji:
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52
Kontakt z Czytelnikami: tel. 22 2320078
(w godzinach 10–17), www.komputerswiat.pl, redakcja@komputerswiat.pl
REDAKTOR NACZELNY: Paweł Paczuski
Z-CA REDAKTORA NACZELNEGO/SEKRETARZ REDAKCJI: Rafał Kamiński
ZESPÓŁ REDAKCYJNY: Agnieszka Al-Jawahiri (aa), Paweł Gajewski (pg), Agnieszka Marchlewska (am), Mariusz Michalski (mm), Tomasz Paczuski (tpa), Jarosław Wilk (jw), Arkadiusz Świostek (aś), Alicja Żebruń (aż), Karol Żebruń (kż)

PRZYGOTOWANIE PŁYTY: Mariusz Michalski
KOREKTA: Jolanta Rososińska
DZIAŁ DTP: Robert Dobrzyński, Mariusz Rybak

Wydawca:
RINGIER AXEL SPRINGER POLSKA Sp. z o.o.
Członek Izby Wydawców Prasy i Związku Kontroli Dystrybucji Prasy
www.ringieraxelspringer.pl, asp@axelspringer.pl
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 52,
tel. 22 2320000, 22 2320001

PREZES ZARZĄDU: Edyta Sadowska
PREZES HONOROWY: Wiesław Podkański
DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY MARKĄ: Paweł Paczuski
DYREKTOR FINANSOWY: Grzegorz Kania
DYREKTOR SPRZEDAŻY: Mariusz Wąsiński
DYREKTOR MARKETINGU: Joanna Kloskowska

ringier axel springer
od 1994 roku

REKLAMA:
Media Impact Polska Sp. z o.o.
Agnieszka Stańczuk
tel. 22 232 01 32
agnieszka.stanczuk@mediaimpact.pl

MEDIA IMPACT POLSKA

MENEDŻER DS. WYDAWNICZYCH: Paweł Bulwan
PROMOCJA: Agnieszka Ostrowska, tel. 22 2320625

HR I KOMUNIKACJA: Roman Szczepanik
RZECZNIK PRASOWY: Anna Marucha
KSIĘGOWOŚĆ: Janusz Bąk (główny księgowy)
KOLPORTAŻ: Rafał Kamiński (dyrektor)
PRODUKCJA: Mariusz Gajda (dyrektor)
DRUK: Quad/Graphics Europe Sp. z o.o., Wyszków

PRENUMERATA I EGZEMPLARZE ARCHIWALNE:
tel. 22 7613214, infolinia 0801 000869,
faks 22 7613133; e-mail: kontakt.axel@infor.pl (pytania i reklamacje), prenumerata.axel@infor.pl (zamówienia)
SPRZEDAŻ INTERNETOWA: www.literia.pl
PRENUMERATA ZAGRANICZNA: www.literia.pl

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów, nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń. Zabroniona jest bezumowna sprzedaż czasopisma po cenie niższej od ceny detalicznej ustalonej przez wydawcę. Sprzedaż numerów aktualnych i archiwalnych po innej cenie jest nielegalna i grozi odpowiedzialnością karną.

Przegląd Sportowy poleca

już w kioskach

Do kupienia również na LITERIA.pl

Przegląd Sportowy czytaj kiedy chcesz i jak chcesz

przeglądsportowy.pl

Najcenniejsze w życiu rzeczy to nie rzeczy.

POMYŚL O TYM. TAK JAK MY.

ZESPÓŁ KASPERSKY LAB

Kaspersky Internet Security – multi-device

- Możliwość dopasowania ochrony do dowolnej kombinacji urządzeń
- Zoptymalizowana wydajność i łatwość użytkowania
- Ochrona w czasie rzeczywistym
- Funkcje antykradzieżowe dla urządzeń z systemem Android™

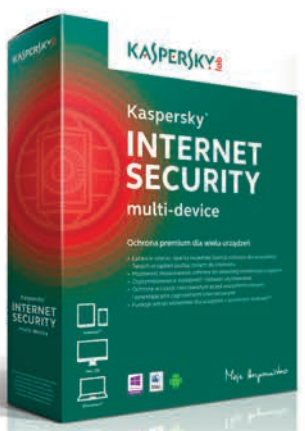

KASPERSKY lab

www.kaspersky.pl

Moje bezpieczeństwo